

riistvara

tarkvara

fototehnika

mobiilid

kõrvaldus

[digi]

Nr 6, oktoober 2005 | Hind 33 kr

Ajakiri+
CD-ROM=
33.-

PIRAADID! LÕPETA VARASTAMINE. [DIGI] NÄITAB, KUIDAS HAKKAMA SAADA AINULT TASUTA TARKVARAGA

20 asja, mida peab
teadma enne
sülearvuti ostmist

Võrdluses kuni 3000kroonised mobiilid

Järeleproovitud ja hinnatud:

- MicroLinki ja PrismaBooki väikesed sülearvutid
- Sony Ericssoni MP3-telefon
- Pentaxi uus digipeegel ja suur hulk muid vidinaid

Pidu algab öösel.
Jäädvusta see.

Hind: 4395.-

Uus Olympus μ -DIGITAL 600
6 miljonit piksli ja Bright Capture tehnoloogia kindlustavad
jumaliku kaadri ka äärmiselt erilistes olukordades

OLYMPUS

Your Vision. Our Future

www.olympus-europa.com

Haloo-haloo!

[digi] otsis head telefoni kuni
3000 krooni eest

48

VÄRSKE KRAAM

Nintendo kontrollerpult	11
Sony uus kaameraseeria	12
Motorola muusikatelefon ROKR	14
Üks-null	17
Superklaviatuur Logitechilt	20
Naistekas	24
Persoon: Ray Hammond	28

JÄRELE PROOVITUD

Sony Ericsson W800i telefon	30
Minolta Dimage X1 kaamera	32
PrismaBook N275WG ja	
MicroLink N510 sülearvutid	34
Acer AL 1751 LCD-monitor	36
Canon Selphy CP400 fotoprinter	37
MSI 533 MP3-mängija	38
Samsung D600 mobiiltelefon	40
Pentax *IST DL kaamera	41
Microsoft Student	42
Logitech LX5 hiir	44
iTunes 5	46
Winamp 5.1	41
Google Talk	42

Asenda piraattarkvara	
tasuta programmidega	53
Picasa saladused ja nipid	60

MÄNGURUBRIIK PLAY

Gish	66
Dungeon Siege II	68
BloodRayne 2	69
Psychotoxic	70
The Lord of The Rings:	
The Third Age	72
Mobiilimängud	73
Mängu-uudised	74
200 oodatavat mängu	75
Digidoktor	76
Ostujuht	78
Kuulame ja vaatame	79
Saabunud post	80
Heiti Kender kohtub	
kaanetüdrukuga	82

KOLUMNISTID

26

Sven Vahar
aab.pri.ee

27

Riho Oks
Riigi Infosüsteemide
Arenduskeskus

Kes mulle siin valge puudlikutsika müüs?

• Skype on nüüd siis läinud. Rahaks tehtud. Ega see müük ei olnud ju midagi rabavat. Skype'i investoriteks olid riskikapitalistid ja nende tegevuse eesmärgiks ongi töötada mõni paljulubav *start-up* üles ning siis suure vaheltkasuga maha müüa. Ses mõttes oligi imelik lugeda mõne aja taguseid ühe osaniku Tim Draperi ütlusi sellest, et neil müügihuvi pole. Muide, meediamagnaat Rupert Murdoch pakkus toona 3 miljardit dollarit, eBay eri skeemide alusel üle 4 miljardi.

Nii et Skype on nagu tõukoera kutsikas, armas ja nunnu küll, aga ikkagi müügiks sünnitatud. Ja ükskõik, kui armsalt ta ka ninaga palli taga ei ajaks, võib üsna kindel olla, et omanikud leiavad talle varsti uue kodu, kes temast päris koera kasvatatakse. Mäleta Edgar Valteri omaaegset karikatuu-

ri mehest, kes oheliku otsas norutava suure jääkaruga turul seisab ja nõuab, et ta saaks rääkida mehega, kes talle hiljuti valge puudlikutsika müüs.

Uudistes suhtusid mõned asjatundjad tehingusse ääretult suure kahtlusega ega saa kuidagi aru, miks eBay nii palju raha Skype'i alla mattis. Mina ei ole IT-äri spetsialist, aga fakt on see, et eriti viimasel ajal on Skype'ile juurde tekkinud ridamisi potentsiaalselt päris valusaid konkurente: Google Talk, Gizmo Project ning muidugi VOIP-telefoni Windowsi integreerimise mõte. Nii et tõenäoliselt tegid riskikapitalistid Skype'iga väga hea tehingu, saades fantastilise hinna väga õigel ajal. Edasi oleks niikuinii järgnenud Skype'i jaoks raha teenimise suutlikkuse tõestamise periood (selle aasta käive tuleb 60

miljonit dollarit ja järgmiseks aastaks planeeritakse 200 miljonit dollarit), aga see on ikka täielik *dirty work* võrreldes ühe väga pungi ja tsementeerunud arusaamu lõhkva süsteemi üles ehitamise lõbuga.

Eesti jaoks on Skype'i müügi puhul veel kaks olulist küsimust. Keegi arvutab kindlasti varsti välja, palju Eestisse sellega raha juurde tuli (mõned eestlased tuumikmeekonnast olla ikka aktsionärid ka olnud). Ning teiseks: väga loodan, et Skype'i arendustegevust siit välja ei viida, kuhugi eBay'le lähemale. Kindel on see, et Eesti osalusel on tehtud jälle tükike ajalugu ja vähemasti see kogemus (pluss leiutaja-kapitalisti mõtteviis) on osadele seda väga lähedalt näinud inimestele oma jälje jätnud ja jätab edaspidi ka.

[d] HENRIK ROONEMAA

[digi] lubas, et annab mängude alal kirjutajatele plakateid. Saab tehtud. Õnnelikud, kes leiavad oma nime altpoolt, saavad suure värvilise pildi kätte toimetuse aadressilt Paldiski mnt 26a, Tallinn. Teie, kes kadedaks läksite või lihtsalt soovite oma seinal olevat auku millegagi katta, võite samuti kirjutada. Avaldage arvamust mängudest, meie juttudest, andke teada, mis teile meeldib või kus midagi puudu on. Parimaid saame meeles pidada.

Rein Zobel

Tom Clancy's Ghost Recon

Aksel Mottus

187 Ride or Die

Karl Mürsepp

V-Rally 3

Kaimar Palts

Beyond Good & Evil

Elton Lauring

Beyond Good & Evil

Kaspar Oja

Beyond Good & Evil

Silver Selgis

Beyond Good & Evil

Robert Õim

Beyond Good & Evil

Varmo Helemäe

Beyond Good & Evil

Olle Tuur

Beyond Good & Evil

- Address: Paldiski mnt 26a, 10149 Tallinn
- tel 661 6186 • faks 661 6185
- e-post digi@presshouse.ee

Toimetus

Peatoimetaja

Henrik Roonemaa

henrik.roonemaa@presshouse.ee

Toimetaja

Leho Lahtvee

leho.lahtvee@presshouse.ee

Kujundaja

Holger Vaga

holger@presshouse.ee

Fotograaf

Egert Kamenik

egert.kamenik@presshouse.ee

Keeletoimetaja

Martin Mets

Kolumnistid

Peeter Marvet, Kristjan Otsmann

Kolumnistide portreede autor

Oskar Aitaja

Ajakirja makett **Siim Saidla**

Väljaandja **Presshouse OÜ**

Trükk **Unipress**

Fotod tootjatelt, kui ei ole märgitud teisiti.

© **Presshouse OÜ**

Digis avaldatud tekstide ja fotode avaldamine ükskõik millisel viisil on keelatud ilma väljaandja eelneva kirjaliku loata. Kõik õigused on kaitstud.

Tellimine

- telefonil 661 6186
- e-posti aadressil levi@presshouse.ee
- veebis aadressil <http://www.presshouse.ee>

Tellimishind 299 krooni aastas. Otsekorraldusega 25 krooni kuus.

Reklaam

Margit Sprengk

tel 661 6186; GSM 50 55 198
margit.sprengk@presshouse.ee

Esikaane foto **Egert Kamenik**
Meik ja stilistika: **Mammu Lai 10**

Secondhand

Modell: **Keity**

Fotograafi assistent

ja kirves: **Leho Lahtvee**

Täname: **Tallinna Kaubamaja,**

Hawaii Express, HW HansaRaama OÜ

Suur Maleva remiksimise võistlus!

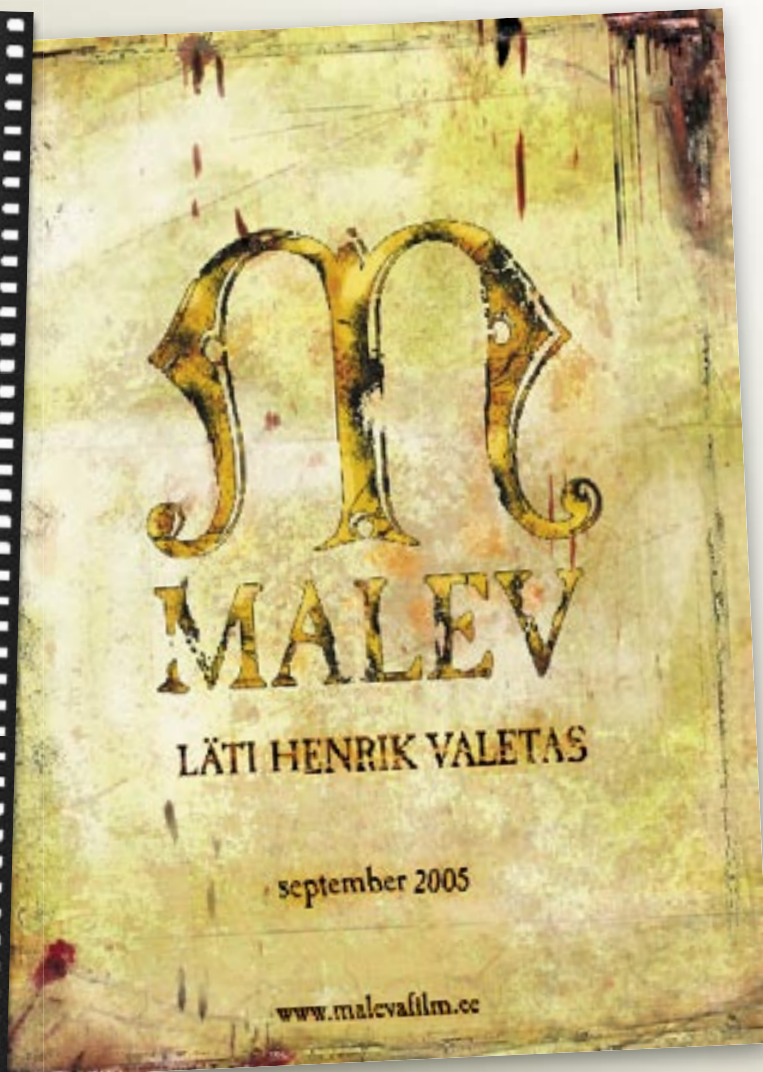
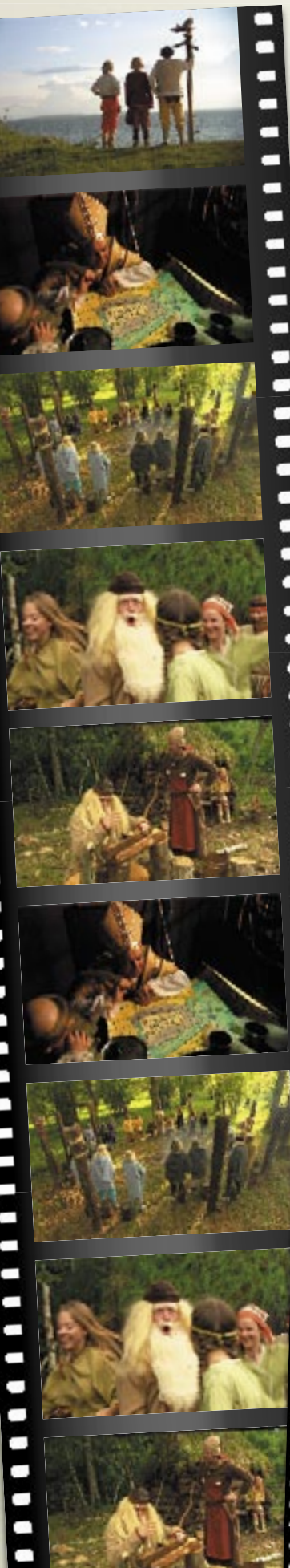

● „Malev“ on kõige lahedam Eesti mängufilm, mis viimasel ajal tehtud. Aga hea saab alati veel paremaks teha ja nii kuulutavadki „Maleva“ tegijad ning [digi] välja suure võistluse: remiksi üks meie poolt valitud „Maleva“ stseen ägedamaks, kiiremaks, huvitavamaks, mõtlikumaks või milliseks iganes tahad ja saada tulemus meile. [digi] kaaneplaadil on algfailid (kataloogis „Malev“) ning ka näide sellest, milline see stseen filmis päriselt välja nägi.

Tõeline kunstnik ei tunne aga piire ja nii võid sa

kogu selle stseeni kas või pea peale pöörata. Tee mida iganes sa tahad, meie valime parima välja ja anname talle auhinnaks „Maleva“ nänni ning Philipsi veebikaamera.

Monteerimiseks võid kasutada millist tarkvara tahes, asja ajab väga hästi ära ka Windows XPga kaasas olev Windows Movie Maker. Pane tulemus ise veebi üles ja saada meile link (digi@presshouse.ee) või kirjuta fail plaadile ja saada [digi] toimetusele aadressil Paldiski mnt 26a 10149 Tallinn.

Peeter Marvet:

ID-kaart ja digiallkiri

• Mis kinni ei jää, saab kinni löödud. RSSist oli hiljuti [digi]s juttu, kui kasulik, hea, ilus, uuenduslik ja lihtne see tehnoloogia on, ent ikka küsivad inimesed, mis asi see RSS on? Marvet teeb selle asja nüüd ekraaniviisori abiga veel selgemaks. RSS teeb kiiresti muutuva interneti jälgimise lihtsalt nii kiireks ja mugavaks, et igaüks, kes võrgust uudiseid loeb ja blooge jälgib, võiks selle kasutusele võtta.

Tasuta tarkvara

• Selles ajakirjanumbris kirjutame põhjalikult, kuidas asendada harjumuspärane piraattarkvara tasuta alternatiividega. Me proovisime mitme kuu vältel järgi, kuidas need tasuta alternatiivid töötavad ning jõudisime järeldusele, et üllatavalt hästi. Kohe nii hästi, et keskmisel kasutajal ei ole vajagi kalleid programme piraatida.

Mõned neist programmidest on [digi] kaaneplaadidel juba olnud (näiteks kontoritarkvara OpenOffice.org ja fototöötlusprogrammid GIMP ning GIMPShop leia meie eelmiste numbritega kaasas olnud ketastelt). Aga paljud ei ole olnud või on neist vahepeal uued versioonid välja tulnud. Selle ajakirja plaadile mahtus kaheksa suurepärase programmi, ülejäänute kohta loe ajakirjast, kuidas neid endale hankida.

Kaaneplaadilt leiad aga veebilehitseja Firefoxi ning e-posti kliendi Thunderbirdi uuendatud versioonid, võimsa graafika-programmi Inkscape, mugava kalendri Rainlendar, nuhkvara vastu võitlemiseks Spybot Search & Destroy uuendatud versiooni. Lisaks oleme plaadile pannud ka tasuta helitöötlusprogrammi Audacity, mitmekülgse failipakkija TUGZip ning arvutit sinna kogunenud kasutatutest failidest puhastava Crap Cleaneri.

Sisukord:

➤ **Age of Empires III**
Maailmakuulsat strateegiamängu värskete versiooni demo

➤ **Peeter Marveti koolitus**
Seebord teeme puust ja punaseks RSS-i, sest see on nii hea asi

➤ **Suur "Maleva" remiksamise võistlus!**
Monteeri kokku stseen päris filmist ja võida auhinda!

➤ **Tasuta tarkvara**
Kaheksa vajalikku tasuta programmi sinu arvutisse

[digi]

Oktoober 2005 | Number 6

© Presshouse OÜ

Mitte müüa ajakirjast eraldi.

[NÕUDMISED ARVUTILE]

Protsessor: Pentium III /AthlonXP 1,4 GHz (soovitav kiirem)

Mälu: 256 MB

Videokaart: 64 MB raudvaralise „Transform and Lighting“ toega

Helikaart: DirectX 9 ühilduv

Kõvakettamahtu: 370 MB

Tarkvara: Windows XP + DirectX 9.0c

Age of Empires III

• „Age of Empires“ tuli strateegiaaastikule ja vallutas omale kõvasti fänni. Siiani on ta laialdaselt tuntud ja nostalgiasaraid väljameelitat. Nüüd, kaheksa aastat pärast esimest ja kuus aastat pärast teist väljalaset on valmimas „Age of Empires III“.

[digi] kaaneplaadil olevas demos võid ise järele proovida, kas üks maailma paremaid strateegiamänge ka uue osaga laineid lööma hakkab. Kaheksast tsivilisatsioonist on käepärast jäetud kaks: Hispaania ja Inglismaa. Võidelda saab kahel territooriumil: Teksases ja Uus-Inglismaal. Ajastu on sammu edasi astunud, teema tiirleb Ameerika allutamise ümber, juurde on tekkinud palju uusi üksusi. Graafika ja heli on võrratud, mängitavus lihtne, virtuaalsed vastased kavalad. „Age of Empires III“ peaks olema kõikide strateegia-armastajate maiuspala.

DECT/VoIP telefon TOPCOM USB VOIP

USB-liidesega juhtmehaba telefoni saab ühendada arvutiga ning tasuta Skype või MSN vahendusel mugavalt suhelda oma tuttavatega üle maailma. Taustavalgusega LCD ekraan näitab nii tavatelefoniga kui ka Skype-ga helistaja ID. Sisesehitatud hands-free, polifoonilised helinad, telefoniraamat 50 nimela, kõneaeg 13 tundi, ooteaeg 120 tundi, AA-patarei/akuteide.

Esimesed 100 ostjat saavad kauba peale Samsungi veebikaamera, väärtus 700 kr.

1998.-

Nende mobiilidega tasuta kaasa Bluetooth hands-free, väärtus 1000 kr.

4996.-

Mobiiltelefon SONY ERICSSON S700i

240x320px ekraan, 252000 värvi, 1,3 Megapikseliga kaamera, polifoonilised helinad, MPEG4, MP3, FM-raadio, diktofon, valjuhääli. Bluetooth, IR, GPRS, MMS, WAP, Java, Emaili saatmine ja vastuvõtt, kalender-päevik, 32MB mälu + MS Duo pisa. Kõneaeg kuni 7h, ooteaeg kuni 300h. Kaal 137grammi.

5996.-

Mobiiltelefon SONY ERICSSON K750

176x220px ekraan, 65000 värvi, 2 Megapikseliga kaamera, autofookus ja 4x digizoom. Polifoonilised helinad, MPEG4, MP3, FM-raadio, diktofon, valjuhääli. Bluetooth, IR, GPRS, MMS, WAP, Java, Emaili saatmine ja vastuvõtt, kalender-päevik, 38MB mälu. Kõneaeg kuni 8h, ooteaeg kuni 400h. Kaal kõigest 99grammi

6996.-

Mobiiltelefon SONY ERICSSON W800

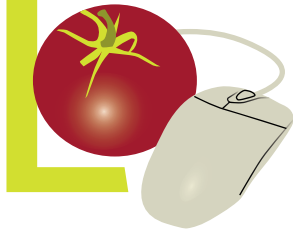
WALKMAN MP3-mängija koos 512MB mälukaardi ja kõrvaklappidega! 176x220px ekraan, 65000 värvi, 2 Megapikseliga kaamera, autofookus ja 4x digizoom. Polifoonilised helinad, MPEG4, MP3, FM-raadio, diktofon, valjuhääli. Bluetooth, IR, GPRS, MMS, WAP, Java, Emaili saatmine ja vastuvõtt, kalender-päevik, 38MB mälu. Kõneaeg kuni 8h, ooteaeg kuni 400h. Kaal kõigest 99grammi

Telefonid müügil ilma üRUMiskohustusega.

ONOFF-i kauplused Tallinnas Sikupilli Keskuses, Tartu mnt. 87 ja Mustika Kaubanduskeskuses, Tammsaare tee 116.

ONOFF

Värske kraam

> Nintendo kontrollib kõike **LK11** > Sony lubab novembriks imekaamerat **LK12** > "Üks-null" tuntud headuses **LK17** > Logitechi superklaviatuur näitab e-posti ja sorib su muusikas **LK20**

Nano!

● iPod Mini ei ole enam. Elagu Mini, aga tervitatud olgu uus pisi-pod: iPod Nano. Teadus on tänapäeval arenenud nii kaugele, et igaüks teab: nano tähendab väga-väga väikest. Oma silmaga nii väikest asja ei näe. [digi] katsub siiski järgmise numbril ilmumiseks ühe Nano oma silma (ja kõrvadega) ka üle

vaadata, aga esialgne on paljulubav.

Nano on ühe keskmiselt pisikeses tänapäevases mobiiltelefoni suurune (8,9x4,1 cm), ent imeõhuke: vaid 7 mm. Selline liistakas mahutab olenevalt mudelist kas 2 GB või 4 GB muusikat ehk kuni umbes tuhat pala. Kõigele lisaks on Apple suutnud

selle pisikeses peale ära mahutada 3,81 cm diagonaaliga värvilise LCD-ekraani ning need toredad rattaga juhtnupud, mille poolest iPodid kuulsad on.

Kuna Minis olnud kõvaketta asemel kasutatakse nüüd *flash*-mälu, millel liikuvaid osi pole, siis peaks pisi-pod olema palju vastupidavam

ning jooksmise või millegi muu tõttu rappumine teda verest välja ei vii. Aga Apple poleks Apple ilma elegantse ülbusega raha küsida. Tõsi, Nano ise pole üüratult kallis (olenevalt versioonist 3000 kuni 4000 krooni), kuid näiteks käepaela eest, mille taskus Nanot kanda, tuleb välja käia umbes 400 krooni!

Joo, söber, joo, ja laul tuleb välja...

● Toshiba demonstreeris kahte MP3 mängijat, mille eriliseks omaduseks oli, et need töötavad kütuseelemendi pealt. *Flash*-määl põhinev pleier töötab 3,5 milliitriiga 35 tundi (100mW), kõvakettaga seade sai 10 milliitriiga 60 h hakkama (300 mW). Suurused on neil vastavalt 23x75x10 mm ja teisel 60x75x10 mm. Sellise lahendusega mängijaid ei tasu siiski müüki oodata enne 2007. aastat.

Rahvaauto muusikasöbralikumaks

● Alles see oli, kui kuulsime, et Volkswagen lisaraha eest pani teatud mudelitele iPodi ülemineku külge. Nüüd hakatakse lisaraha eest lisama ka USB porte kahe istme vahele konsoli, et ka muudelt MP3-mängijalt muusikat kuulata. Auto enda raadionuppudega saab mängijat kasutada. Esimesele mudelile hakatakse lisa pakkuma ligikaudu 3000 eek alates detsembrist, ülejäänud järgmise aasta alguses.

PSP, mull-mull, PSP, mull-mull

● Mis on ühist Sony PSP-l, seebil ja ujulestadel? Õige vastus on, et neid kõiki saab kasutada vee all. Jaapani firma DVI, kes on kuulus tänu oma veekindlate karpidega digikaameratele, tegi samasuguse asja ka PSP-le. Austajad, ärge siis üle ligunege!

Kas teie lasite selle maja õhku?

● Logitech tutvustas väidetavalt maailma esimesi kodu-kinokõlareid, mille tagumised satelliidid ei vaja juhtmeid ja mis on samal ajal THX-sertifikaadiga. Et mis THX? THX on filmimees George Lucase välja mõeldud „heakskiidustandard“ ehk kui asi on THX, siis onu Lucas ise kinnitab, et kõlarid on nii tasemel, et filmid kõlavad neist täpselt nii, nagu tema on mõelnud, et peaks kõlama.

Logitech lubab, et Z-5450 kõlaritega on kogemus veel karmim kui pärismaailmas. Matsud pidavat olema nii vinged, et võib lausa ära unustada – sa ei ole tegelikult Robert De Niro või mõnes tulistamismängus püssiga vehkiv kangelane.

7000 krooni eest võib ju kontrollida küll, kas pikema tulistamismängu peale kutsuvad naabrid politsei või mitte.

Nintendo revolutsiooniline kontrollerpult

• Nintendo avalikustaski Tokyo Game Show 2005-l uue mängukonsooli Revolution kontrolleri. Müstiline, seni suure saladusloori all olnud vidin näeb kaugelt vaadates välja nagu teleka kaugjuhtimis-pult, kuna on samasugune piklik. Kuid tegelikult on see juhtmevaba ja güroskoobiga (hoiad käes, liigutad ja ekraanil toimub juhtimine vastavalt sellele) suur tehnikasaavutus. On nooleklahvid, 3 juhtimise ja 3 navigeerimisnuppu, puldi all ilutseb päästik. Lisaks saab külge pookida analoog kahe päästikuga juhtkangi (ja muudki), et ka teise käega midagi toimetada. Värvilahendustest olid kohal punane, helerohe, must, valge, hall ja hõbedane isend. Tokyos demoti ka kõike, mida sellega edukalt mängida annab. Esimene demo oli lihtne sihtimine ja tulistamine, andes mõista, kui tundlik pult on. Teiseks näidati õnega kalastamist, kolmandas osas oli vaja 2D mängus pöörleva pulgaga münte koguda, pörkamata seinade vastu, see andis aimu juhtimisest ja navigeerimisest nt puslemängudes. Neljas „õhuhoki“ oli tuleva „litri“ eemalöömine, saades puldi liigutamise ka sihtida. Viiendaks näidati korvpallimängimist, kuuendaks lendamist. Seitmendaks segmendis oli kaardil palju Pokemone, aga tuli otsida üht kindlat. Liikuda sai kaardil kohal puldi liigutamisega ja suurendada-vähendada pilti pihusoleva lähemale-kaugemale toomisega-lükkamisega. Kaheksas ja viimane esitlus oli FPS, läbi silmade vaates tulistamine. Igatahes Nintendo

Äsja tähistas projektbüroo Grupp kuuekümmend aastat möödumist asutamisest ja katkematu projekteerimis-tegevuse algusest.

tegi midagi üllatavalt revolutsioonilist ja potentsiaalikat valmis. Näeme, kuidas Revolutionil turul läheb, kui nad järgmisel aastal müügile tulevad. Muide, Sony hakkas ka nüüd oma PlayStation 3 puldis kahtlema. Tokyo Mängu-show'l oli see pistetud klaasi taha ja silt juurde, et „kontseptdisain“.

Sony lubab uue kaameraseeriaga läbimurret

● Novembris saavad endast heal arvamusel olevad fotosõbrad pilgu peale heita Sony uuele fotoaparaadiseeriale, nimelt ilmub Cyber-shot R1, milles on ühendatud 10,3megapiksline sensor ja Carl Zeissi lainurkoptika.

Objektiivi ulatuseks märgitakse 24-120 mm. Sony väidab, et nende suuremõduline sensor suudab püüda rohkem valgust, mis omakorda vähendab mürataset ja katikuviivitust ning pildid tulevad imeilusad ja selged. Moodne (ja loomulikult intelligentne) akutehnoloogia võimaldab kaameraga väidetavalt teha 500 fotot, enne kui akud laadima tuleb panna. Mälukaartidest sobivad R1 jaoks MemoryStick ning CompactFlash.

Kaamera hind selgub Eestisse jõudes, kuid suurusjärg peaks jääma samasse klassi Sony eelmiste tippamatöörikaamerate (Cyber-shot F828) omale ehk umbes 14 000 krooni kanti.

Lendav auto 45 miljoni eest

● Eesti viimase aja skandaalidega seoses oskaks kohe hoobilt nimetada mitu inimest, kellel võiks olla üleliigsed 45 miljonit krooni lendava auto prototüübi jaoks. Moller M400 on Neiman Marcuse kataloogis täiesti esindatud. Kiirus on ka igal juhul parem kui konkureeriva ärimehel Audi S8-l: 560 km/h. Tõenäoliselt on selle vidina jaoks küll lennuluuba vaja, aga Tallinnast Tartusse sõites ööklubi ees maanduda oleks selle raha eest ikka elu parim trikk. PS. Hinna sees ei ole transpordikulusid.

Kell ja Toyota saavad hästi läbi

● Kella sisse rääkimine oli peamiselt küll 1980ndate ulmekate teema, aga kes see nii heast mõttest ikka lahti raatsib lasta. Toyota näiteks mitte. Okei, rääkida ei saa, aga kitsastes nahkriietes Michael Knighti järele aimata küll. See 5000kroonine kell avab automaatselt su Toyota ukсед ning rooli taha istudes pole võtit vajagi - vajuta ainult auto stardinuppu ja kell ütleb autole: „lähme sõidame!“. Peaasi, et seda kella kasiinos maha ei mängi või hotellituppa öökapile ei unusta. Toyota mehed, hei, kuulake seda vana Rock Hoteli laulu, et „kikilips teeb lahti ukсед“.

Mõistus, versioon 3

● Oh, oleks see ometi nii lihtne ka meie, intelligentsete inimeste puhul, et ühel päeval saabub tarkvara-uuendus ja siis saame ümbritsevast maailmast hoopis paremini aru. Sony kuulus robotkoer Aibo jalutab igatahes nüüdsest ringi ve-rivärske mõistuse kolmanda versiooniga, mis suurendas tema sõnavara, parandas õppimisvõimet ning lisas fotopäeviku tarkvara koos oskusega veebi poole pöörduda. Engadget usub, et varsti näeme esimest Aibo bloogi. Ja küll me ükskord näeme ka esimest kodutute Aibode varjupaika, mida peab linna raha eest üleval pidama.

Mõtle miks.

Uus SUBARU FORESTER

Subaru eeskuulne linnaauto Forester on nüüd endisest tunduvalt parem. Uus disain ning varemast võimsamad võimsamad mootorid teevad Foresterit ikkagi alati uue.

Uus Forester ei ole suurus, kuid on eesmisel küljel, hea disainiga, ergonomiline ja sportlik ning sobib ideaalselt ka pereauto.

Madal keskmine ring pidev sümmeetriline neljaredu teevad Foresteriga sõitmine väga stabiilseks ja nauditavaks isegi suurtes kiirustes. Auto vii jaarendamine on rahuldavast asetolekust ja mugavust, mis teevad teinud kauba ja hääli juhtimise sõidul. Forester võib Tšili ka reiki! Iidharrasuse paljusid, kuhu teinud linnaautole soja ei ole.

Turboadringiga Forester 2.5 XT mudel on hea auto. Uus 1600cm³ mootor, mille kiirus 0-100 km/h on 5,9 sekundit. Sama kiirus eelne kiirus tunduvalt võitab kui kiirusel konkurentsil BMW X3 ja Porsche Cayenne.

Tule proovi uut Foresterit, siis tead mille!

Think. Feel. Drive.

SUBARU

Lihntne dubleerimine

● Lite-On nime kandvad optilised seadmed on Eestiski väga levinud. Nüüd pisike pühendus selle perekonna uusima võsu auks. Nimeks tal SOHW-1673SU. Mis muidu selle täiesti tavalise USB 2.0 ühendusega väline kahekihiline plaat tundva ja 16x kirjutaja eriliseks teeb, on selle EZ-DUB omadus. See on lihtne plaatide kopeerimise ja tagavarafailide kirjutamise võimalus. CD sisse, vajutada seadme enda peal olevat Disc DUB nuppu ja toorikut küsides see sisestada. Teise nupu, File DUBiga, saab faile arhiveerida. Töölauale EZ-DUB kataloogi tuleb vedada vajalik nänn, tühi plaat sisse ja nuppu pressida. Nii lihtne ongi. Muidugi töötab seade ka tavaliste kirjutusprogrammidega.

Mitmekülgne andmesäilitaja

● LG Koreast tegi 3,5tollise kõvaketta karbi, mis täiesti tavalisena välise rack'ide puhul ühendub arvutiga USB 2.0 (1.1 ka muidugi) kaudu. Eriliseks teeb selle see, et vidina küljes on ka CF1/2, SD/MMC ja MS mälukaartipesad, mis erinevate kaartidega annab seadmele tiitli 14 ühes. Lisaks on ka kaks USB porti. Töötab Windows 98/ME/2000/XP ja MAC OS 8.6 ning edasiste operatsioonisüsteemidega.

Rongi rattad ragisevad

● Ütle „ROKR“. Nüüd ütle „ROKR“ palju kordi järjest ja kiiresti. Nüüd katsu keel sõlmest lahti harutada.

Motorola ja Apple'i muusikatelefon kannab tõepoolest nime ROKR (häälda: *rocker*). Firmed ise üritavad väita, et tegu on millegi ülimalt revolutsioonilisega, kuid siit Euroopast vaadates tundub, et tegu on pigem tavalise mobiiltelefoniga, mis mängib ka MP3sid. Aga meil on neid turul ju juba terve hulk (vaata kas või käesolevast [digi]st Sony Ericsson W800i arvustust).

Aga olgu, ROKRil on iPodi sarnane menüüsüsteem ja väidetavalt saab temaga otse iPodi poest ka muusikat osta. Oh. Eestis ju ei saa iTunesi muusikapoest üldse midagi osta.

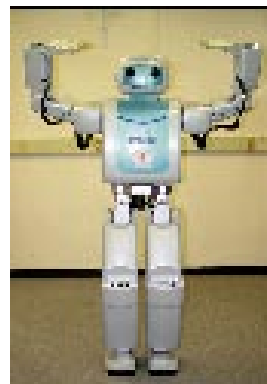
Ärme jäta jonn. ROKRi mahub sada muusikapala. Õigemini, mahuks ilmselt ka rohkem, sest mälukaardid on vahetatavad, kuid tarkvaraliselt on palade arv piiratud saja looga. On see autoriõiguste või tehniliste põhjuste tõttu, vahet pole, lollus on lollus.

Väikese virina kõrval tuleb aga mokaotsast siiski mainida, et muidu tundub ROKR igati korralik mobiiltelefon olevat. Muusikamängija käivitamiseks on spetsiaalne nupp peal ja puha. Jälgi lähemaid [digi]sid, üritame oma testi ka ühe ROKRi saada.

Maru MARU

● [digi] jääks poolikuks, kui mõnes numbris poleks ühegi roboti tutvustust. Korea Teaduse ja Tehnika Instituudist pärinev MARU iseene tarkusest oskab ainult liikuda, ülejäänud käsud ja funktsioonid saab ta traadita interneti kaudu. See lubab hinnas kokku hoida ja idee poolest oleks teda palju lihtsam ka uusi trikke tegema panna. Igatahes ootavad tegijad novembrit, et APEC üritusel riigijuhtidele muuhulgas iseisvalt jooke pakkuda.

Poolmobiilne Skype

● Huvitav idee – poolmobiilne Skype. F2K FlashPhone'iga võid jalutada suvalise netti ühendatud arvuti juurde, torgata USB-porti ning FlashPhone'is endas on juba tarkvara sees, mille abil saad kõnesid teha. Vaikimisi on valitud Skype, aga toimib MSNi, Google Talki või SIPiga.

Herbieism

● Kindlasti on ka Eestis juba Herbie-fänne. Niisiis teile on tehtud kuulsa Põrnika uusima filmi järgi komplekt, mis sisaldab mobiiltelefoni Asus V66, laadijat, võtmepaela ja kotikest.

Alt ära, mina tulen

● 2 km/h, aga ikkagi tulen. Kui robotid hakkavad Maad vallutama, siis õnneks tundub, et üsna aeglaselt. Jõuab eest ära joosta. Tegelikult tuleks Murata Seisaku-kun roboti ees müts maha võtta, varem pole küll kuulda olnud, et mõni robot jalgrattaga oskaks sõita. Aga tema oskab ning mitte ainult mööda sirget, vaid lausa mööda eelprogrammeeritud radu. Robot tunneb ära, kui jalgratas on kaldus ning pöörab siis lenkstangi õigele poole, et jälle püsti tagasi saada.

Okei, me võime Murata Seisaku-kuni kõik narrida tema 2 km/h kiiruse pärast, ent kui jalgrattal üldse seisma jääda, siis tema jalgu maha panema ei pea. Roboti kõhtu on ehitatud keerlev ketas, mis tasakaalu hoiab. Aeglussõidus meist talle küll vastast poleks.

FOTO: SCANPIX

Toots! Kus tahvel ja krihvel on?

● Kui suurtele firmadele liiga palju vaba aega anda, siis võivad nende mõttetööde viljad mõnikord nii kummalised olla, et issanda loomaiaas selliseid varem nähtud pole. Me ei tea ka nüüd, kas Samsung M70 nimetada sülearvutiks või kaasakantavaks ehituspaneeliks või milleks veel.

4,4 kilo kaaluv 19tollise ekraaniga kolakas ei ole küll ühegi loogika järgi kaasakantav. No kus sa sellist asja vead, inimesed vaatavad imelikult ja mõni helistab politseisse kartuses, et sa oled mingi tehnikavidina kuskilt pihta pannud. Aga asi läheb veel paremaks: M70 ekraan käib korpuse küljest ära ja nii saab sülearvutist justkui pärisarvuti. Ja see pole veel kõik! Kui sa tahad kunagi arvutit vahetada, siis tea, et sülearvuti hinnast suure osa moodustab ekraan. Aga kui ekraan arvuti küljest ära käib, pead sa vahetama ainult arvuti osa!

Vat nii kavalad mehed on Samsungi mehed.

Gahoo!Yoogle

● Tüdinud vaidlusest, kas parim otsimootor on ikka Yahoo! või Google? Targad inimesed internetis on selle probleemi nüüd lahendanud. Gahoo!Yoogle otsib korraka mõlemast mootorist ja kuvab tulemused kõrvalt. Nii et otsusta ise.

www.gahooyoogle.com

Leia avastamata rahvakirjanik

Isiklikke veebipäevikuid ehk blooge tekib juurde nagu seemni pärast vihma. Ja kes see ikka jõuab neid kõiki jälgida. Bloogide otsimootorid (nagu www.technorati.com) on üliägedad. Nüüd on Google'il ka oma bloogiotsing. Mõnel sombusel sügisõhtul katsu sealt näiteks „Estonia“ otsida. Meelelahutus missugune.

blogsearch.google.com

Kriidi maitse

Mõningad asjad on lihtsalt hämmastavad. Näiteks ... ah, vahet pole. See veebisait on täis hämmastavaid fotosid hämmastavatest kolmemõõtmelistest kriidijoonistustest kõnniteedel.

andy.saturn9.ws/Photo%20Albums/sidewalk

Vanaisa, kas ma võin õunu korjata?

Õunaaeg on käes. Siinkandis on õuntest peamiselt mahla ja moosi tehtud. Igav! Välismaal tehakse õuntest siidrit. Kuidas? Julgemad võivad ise proovida. Internet, nagu teada, ei jää kunagi vastust võlgu.

homepage.ntlworld.com/scrumpy/cider/cider.htm

Diivan jagab disainiklassikat

Kõigile, kes on 1. oktoobrist 30. novembrini vormistanud Diivani aastatellimuse, kingime kaks Aino Aalto disainitud iittala klaasi.

Kingituse värvi saad ise valida:

Diivani aastatellimus maksab 299 kr.

Ajakirja tellimiseks:

- helista 661 6186
- saada e-kiri aadressil levi@presshouse.ee
- mine kodulehele <http://diivan.presshouse.ee>
- postita ajakirja vahel olev kupong

Kingituse saavad kõik Diivani tellijad, kes on ajavahe-
mikus 1. oktoober kuni 30. november tasunud Diivani
aastatellimuse eest. Klaasid saadame tellijatele postiga
kampaania lõppedes.

DIIVAN – stiilsed kodud, värsked
sisustusideed, põnevad leiud salongidest

Teed tööd, muidu ülemus näeb!

● Heaga see ei lõpe, me hoiatame! Aga kes meid enne on kuulanud? Võrguseadmete valmistaja D-Link tutvustas avalikkusele võrgukaamerat, mis ühtepidi edastab pildi WiFi võrgu kaudu, kuid kaamera näidatavat pilti võid reaajas jälgida ka oma 3G-telefoni kaudu. Eestis muidugi 3Gd veel pole, aga varsti tuleb. Ja siis suriseb see D-Link 5300G sul toanurgas või kontoris ning kuskil kaugel eemal viibiv ülemus võib oma kallil 3G-telefoni pealt reaajas vaadata, kas sa oled ikka arvuti taga ja klõbistad hoolega klahve või mitte. Karbis kaasantav tarkvara võimaldab ka pilti salvestada, kas ettemääratud aegadel või siis, kui midagi liikumisanduri ette jääb. Hirmutav.

HD DVD lükkus edasi, Blu-Ray suured tagasilöögid

● Algselt juba sel sügisel turule jõudma pidanud uue põlvkonna DVD-formaati HD DVD näeb oma esimesi omanikke siiski alles järgmise aasta alguses. Praegu räägitakse veebruarist 2006, sest väidetavalt ei suuda USA suured filmistuudiod oma filme piisavalt kiiresti HD DVD formaati saada. Positiivse noodina on ilmnunud tõsiasi, et Microsoft ja Intel on suures formaadisõjas otsustanud just HD DVD kasuks, mis on kindlasti tõsine löök Blu-Ray arendajatele eesotsas Sony'ga. Põhjuseks olevat plaatide hind, HD DVD parem ühilduvus praeguse DVD-tehnoloogiaga ning lõpuks ripub endiselt õhus Microsofti orbiidile lennutatud väide, et kui HD DVD on sisuliselt ukse ees, siis Blu-Ray kettad (eriti suuremad) saabuvad heal juhul alles aastate pärast. Hmm ... see pole üldse see, mida Sony on kogu aeg väitnud.

Tõmba Mikit kõrvast

● Oli ka aeg, lõpuks ometi on turule jõudnud imenunnud kohutavalt armsad hirmus toredad roosad Miki-Hiire kõrvade kujuliste nuppudega MP3-mängijad Disney'lt. 128 MB peale mahub lastelaule kohe mitme tunni jagu ja kui sellest tuleb puudu, siis juurdelisatava SD-mälukaardiga saab kuni 1 GB võrra mälu suurendada. Ja hind ainult 50 USA dollarit. Millal Disney enne midagi nii odavalt ära on andnud? Kiirustage.

Emme helistab

● Kui lapsed saaksid teha oma liidu, siis astuksid nad kindlasti välja vanematepoolse jälgimise ja nuhkimise vastu. Vaesekesed, tulevikus on neil kõigil kiibid naha all ja ema-isa teavad täpselt, kus laps parajasti on ning palju vererõhk näitab. Aga seni peavad nad leppima sellega, et Enfora on välja toonud järjekordse lapsevanema digitaalse unistuse: 100 USA dollarit maksva mobiiltelefoni, mida vanemad saavad üle veebi administreerida. Ehk keelata teatud kellaaegadel teatud numbritele helistamise (kas väike Laura tõesti peab oma mootorrattaga boyfriend'ile helistama?), surata sinna sisse meeldetuletusi tegemata ülesannete kohta ja nii edasi. Eesti lapsed hingaku kergendatult – eialgu toimib öudus ainult USA-s.

Superklaviatuur Logitechilt

● [digi] tervitab heal meelel asjaolu, et hiirte ja klaviatuuride arendamine mitte ei lõppe, vaid jätkub täie hooga. Hiired ja klaviatuurid on väga olulised ning mida mugavamad, seda parem. Logitech MX5000 juhtmeta klaviatuuri ja hiire komplekt näiteks on midagi täiesti vapustavat. Klaviatuuril on pisike LCD-ekraan, mille abil saab ringi sorida oma muusikafailide hulgas, valida online-raadiojaamu, näha uusi e-kirju või IM-teateid või lihtsalt vaadata kella ja kuupäeva. Klaviatuuri vasakus servas on puutetundlikud helivaljuse ja muusika kontrollimise nupud, samuti puutetundlik suumiriba, kui ekraanil paistev pilt mõnes kohas lähemat vaatamist vajab. Abiks on ka programmeeritavate spetsiaal-nuppude armee ning kõigele lisaks annab MX5000 komplekt su arvutile bluetooth-ühenduse, lihtsalt justkui kauba peale.

Ülemteener soovib

● Punane vein käib liha juurde, valge kala juurde. Seda me teame, aga edasi? Kui mitme õõvastava kogemuse läbi peab tulema teadmine, et 2003 oli ühes veinipiirkonnas hea aasta, aga mujal üsna kehv?

Wine Expert on intelligentne kiosk, mis oskab sulle veini soovitada lähtuvalt aastakäigust, viinamarjasordist, toidust ja nii edasi. Kui tunned endas julgust, haara riulist pudel ja näita Wine Experdile ribakoodi. Tema teatab seepeale, kas peaksid oma veinivaliku oskuste juures pigem õlle peale jääma või võib sinust ühel päeval tõeline ekspert kasvada. Kusjuures infot kioskis uuendatakse automaatselt iga päev.

Trust lubab uuele kõlarikomplektile head heli

● Trust toob oktoobris müügile kenasti valgeks disainitud 5.1 kõlarite komplekti SP-6600A, mille heliomaduste kohta firma vaid ülivõrdes räägib. Trusti puhul peab seda enne kuulma kui uskuda, kuid umbes 1500-kroonine hind ei ole odavamate

killast. Kõlaritega saab kaasa ka juhtmeta puldi ning kõlarikomplekti küljes on ka 3,5 mm helipistik, et sinna otse näiteks MP3-mängija ühendada. Puidust *subwoofer*'i võimsuseks on 18 vatti ning satelliitide võimsuseks 5 vatti. Väljanägemise

poolt poleks seda komplekti küll häbi ka kõige moodsamas elamisse paigutada ning kui heli ka lubadustele vastav oleks, peaksid Creative ja teised konkurendid Trusti poole päris tõsiselt vaatama.

Üllatus, üllatus

● Oi, kas tõesti. Jälle MP3-mängijad. Me võime ju öelda, et Sanyo uued MP3-mängijad seeriast DMP-M600 kaaluvad vaid 23 grammi ja mahutavad 512 MB muusikat ning neis on ka FM-tuuner, aga mis see ikka

loeb. iPodid on asja viinud nii kaugele, et MP3-mängija puhul on väljanägemine number üks. Sanyo polegi väga mööda pannud, uued mängijad paistavad vähemalt pildi pealt päris kobedad.

Moodne ressiiver TEACiit

- Elektronikafirma TEAC toob oktoobris välja oma CD/DAB ressiiveri, mille esiküljel haigutab kõigi moodsate inimeste rõõmuks USB-port. Ühenda sinna oma MP3-mängija või lausa väline kõvaketas ning TEACi seade mängib sellel leiduvaid MP3 ja WMA faile. Ning sellesama kõikvõimsa USB-pordi kaudu salvestab ta sinna porti torgatud seadmele MP3 või WMA formaadis muusikat, olgu see CD-plaadilt, raadiost või millisesest allikast iganes. Hinnaks umbes 6500 krooni.

Üliõhuke klaviatuur

- Sülearvuti stiilis üliõhukesed klaviatuurid hakkavad järjest enam moodi minema ka lauaarvutite jaoks. Esiteks näevad nad laua peal kenamad välja ning sülearvutite klahvikäik on üldiselt meeldivalt lühike, nii et sellise klaviatuuriga peavad näpud teoreetiliselt vähem tööd tegema. Trust Slimline Keyboard Aluminium KB-1800S on vaid 20 mm paks ning multimeedia- ja internetirakenduste jaoks on klaviatuuril ka seitse spetsiaalset nuppu, mis on üsna tavaline nähtus. Nii ei pea brauserit menüüdest taga otsima, vaid saab otse klaviatuurilt ühe nupuvajutusega käivitada.

Elevant saabub läbi WiFi

- USAs jõudis lõpuks ometi müügile Kodaki WiFi-toega 4megapiksline digikaamera EasyShare One, mis võimaldab pilte läbi WiFi käigult üles laadida. Hoidku armas õnn aga selle eest, et selline kaamera mõne laia maailma avastava tüütu tuttava kätte satuks. Siis tekib tal võimalus sulle terve fotoalbum WiFi kaudu saata kohe, kui ta järjekordset elevanti näeb, mis siis, et Indias on päev ja sinul just magusaim uneaeg. Muidu on EasyShare One keskmise digikaamera omadustega: 3x optiline suum, positiivse üllatusena 256 MB sisseehitatud mälu ning loomulikult saab pilte salvestada ka SD/MMC mälukaardile.

Sõidame kiiresti.

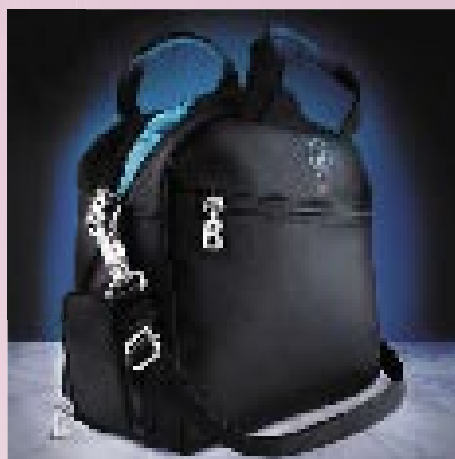
© 2000 Volvo Cars

Veebikaamerad on viimaks ometi nunnud

● Tegelikult on veebikaamerad seni ühed igavamini disainitud arvutivideonad üldse. Nad on tavaliselt ümmargused, pisut sinist tooni sekka ja sellega fantaasia piirubki. Palju nunnum on aga hoopis see, kui ekraani servas istub pehme lemmikloom-kaamerasilm. Nii on PinkyPC.com-is müügil Garfieldi, kaisukaru, rohelise dinosaurus, roosa jänku, elevandi, pingviini ja põssa kujulisi kaameraid, milles on sisse ehitatud mikrofon. Väga armas igatahes.

Bogneri kotis helendab neonvalgus

● Ilmselt on suur osa naistest tundnud oma käekotist asju otsides mingil hetkel meeleheidet. Huulepulgad, märkmikud, salvrätid, võtmekimbud ja rahakott on peaaegu alati need, mis kätte satuvad, kui kotipõhjast on hoopis vaja leida küüneviil või pastakas. Nüüd on Bogner müügile toonud käekoti, milles on sees valgusti. Tuleb vaid vajutada nupule ning kotis helendab sinine neonvalgus 20 sekundi vältel. Geniaalne!

Võtmehoidja vastab vilistamisele

● Keegi palun importige meie see võtmehoidja! Hajameelseid inimesi jagub meil siin Eestiski rohkem kui piisavalt ja stress kaotatud võtmete pärast on mõttetu. Eriti kui meil on olemas tehnoloogia, mis paneb asjad heli peale piiksuma. Väga paljude inimeste elu teeb hulga lihtsamaks võtmehoidja, mis hakkab piibitama vilistamise peale. Nüüd tuleb ainult veel vilistamine ära õppida...

Triiksärkide triikimisele lõpp

● Kallid naised, kes te olete ennast vaevanud oma kaasade triiksärkide pesemise, triikimise, pressimise, nõõpimise ja kappi riputamise - Whirpool päästab teid nüüd vähemalt enamusest nendest toimingutest.

Whirpool riidevärskendaja LRF4001RY on aurukapp, milles rippuvatest riietest kaovad nii kortsud kui ka higihais. Kõik, mis teha tuleb, on lisada masinasse destilleeritud vett (mitte mingeid kemikaale!), vajutada nuppu ja oodata pool tundi ning voila! - riided on puhtad, kortsudeta ja kuivad.

Glamuurne teemantiga MP3-pleier

• Eks ikka leidub neid õrnema soo esindajaid (aga võibolla isegi rohkem edevaid härrasid), kelle võtavad igasugused karaadid ja kraadid jalust nõrgaks. Just neile on nüüd müügile toodud MP3-pleier Adamond XK1, mille keskel ilutseb vastavalt valikule ja rahakoti paksusele 0,11 kuni 0,5karaadine teemant. Tuleb tunnistada, et pleier näeb välja tõeliselt glamuurne. Ja selle hind ei olegi hingemattev – netipoodides algavad 1 GB suuruse, USB otsiku, raadio ja mikrofoniga varustatud 0,11 karaadise teemantiga pleieri hinnad 3300 Eesti kroonist.

Me leidsime nad! Värvilised Macid!

• Kõik Macisõbrad, kes on juba tüdinenud sellest, et järjest rohkematel sõbrannadel on samasugused iBookid või iPodid, võivad kergendatult hingata. USAs on tehas, mis värvib peaaegu kõik Maci uuemad tooted värviliseks! Nii võid omale kodulehelt colorwarepc.com tellida roosa iBooki või lilla Mac mini või roheline PowerBooki või kollase iMac G5. Just sellise, nagu hing ihaldab. (Või okei, nagu see sait pakub). Aga mis kõige lahedam, iPodi korpuse ja ketta toone saab ise kodulehel kombineerida! Bravo!

Soojad jänkud tulevad mikrolaineahjust

• Ehkki see jänku võiks sobida beebidele, kes alles õpivad üksi magama jäämist, tundub idee kaisukaru-jänkust mikrolaineahjus liiga naljakas ja imelik, et sellest mitte kirjutada. Ja mis veelgi kummastavam – seda Hot Bunny't saab kasutada ka jääkuubikuna. Seda juhul, kui jänku külmkappi panna. Kuuma jänku põhimõte seisneb tema sees olevates nisuterades, mis vajadusele vastavat temperatuuri hoiavad. Ja kõigele lisaks on need jänksid lavendliõhnlisised.

Siin ta on, roosa mobiiltelefon

• Tüdrukud, kes on omale otsinud roosat Barbie-mobiiltelefoni, siin on teile nüüd üks ASUS J103 valmis tehtud. Ainult et selle saamiseks peaks sõitma Koreasse, sest meile Euroopasse seda ilmselt niipea veel importima ei hakata. Sellel päris ilusal telefonil on muide ka sisseehitatud kaamera ja loomulikult ei puudu polüfooniiline helikeel.

Neid küsimusi reklaamist ei leia

.Eks neid „Kuidas valida läpakat?“ näpunäiteid ole ilmunud vist küll igas viimases kui ajalehes ja ajakirjas, aga kui reaalseks ostmiseks läheb, siis näivad nad ikka kas nii neetult ühesugused või vastupidi, kole erinevad olevat.

● Hinna suhtes paljud ju tegelikult niikuinii erilist valikuvabadust endale lubada ei saa ja tehniliste parameetrite poolest on sama hinnaklassi masinad enamasti kõik sarnased. Peaaegu. Firma järgi vali siis, kui tead, millist valida. Kui ei tea, unusta ära.

Palju olulisemad kui tehnilised parameetrid, arvuti väljanägemine, tootjafirma või hind on selle kasutamismugavus. Mis kasu on odavast sülearvutist, kui sa seda süles hoida ei saa, kuna see on liiga kuum? Ainult pildi ja tehniliste parameetrite järgi sülearvuti ostmine on umbes nagu abielu sõlmimine lehekuulutuse peale.

Seega lisan siia väikese meelespea, mida sa, kallid sülearvutihuviline, võiksid enne ostmist üle vaadata.

Kuidas klaviatuur käe all tundub? Kas klahvid käivad liiga kergelt või liiga raskelt? Kas kipub kogemata mitu klahvi korraga alla minema? Kas osad klahvid on liiga väikesed, näiteks *Backspace* või täpitähtede klahvid? Ära tee klahvide suhtes hinnaalandust, eriti siis, kui su põhitöö on kirjutamine.

Kas rannet on kirjutades mugav toetada või jääb randme alla mingi terav serv? Ära arva, et sa sellega ära harjud, vastupidi.

Kas klahvid ja lisanupud on mugavalt paigutatud, näiteks *Home / End / PgUp / PgDown*? Kas tähtsaid klahve on võimalik ka pimedas või pimesi kasutada? Kas sa saad enterile pihta igast asendist või pead spetsiaalselt seda sihtima või kätt liigutama? Kas mõlemat *Shift* klahvi on mugav vajutada?

Kuidas korpus tundub, tugev või nõrk? Kas see paindub kuskilt nurgast? Kas ühe käega saab sülearvutit laualt tõsta või libiseb see sõrmede vahelt ära? Niikuinii tuleb ükskord olukord, kus sul on vaja arvuti ühe käega kaasa haarata. Jama juhtumiseks on vaja umbestäpselt ühtainsat korda.

Kas ekraan/kaas käib kindlalt kinni? Kas kinnise arvuti kaas loigiseb? Kas sealt vahelt läheb puru sisse?

Kui suure nurga alt ekraan loetav on? Kas ekraan paindub niipalju, kui tarvis?

Kas on väljaulatuvaid osi, mis võivad ära murduda, kui läpakas kotis loksub? Näiteks liideste varjamiseks pandud plastmassliistud, mis liiga kergelt lahti tulevad või lahti vajuvad?

Kas USB augud on mugavad kasutada? Kas sa saad kõrvutistesse aukudesse ühen-

SVEN VAHAR
AAB.PRI.EE

dada korraga nii mälupulga kui muu seadme (nt hiir)?

Kas puuteplaati on võimalik kasutada arvutit süles hoides? Aga diivanil istudes? Paremm ära üritagi end petta, varem või hiljem sa hakkad kindlasti tahtma läpakat kasutada diivanil vedeledes.

Kui sa normaalasendis kirjutad, siis kas põidlad või randmed riivavad puuteplaati või nuppe? Kui jah, siis kas nii tugevalt, et ekraanil kursor liigub või klõpsib omasoodu?

Kas sa saad arvutit kotti pista ainult ühtepidi (nt laiuti, pikema küljega allapoole) või mitut pidi? Ära arva, et sa hakkad seda ainult spetsiaalses arvutikotis kandma. Vaata linna peal neid õnnetuid, kes kannavad käes ühte kotti, õla peal teist ning selle all või peal veel omakorda sülearvutikotti. Sina ju niimoodi tegema ei hakka, ega ju? Luba, et ei hakka.

Kui suur ja raske on vooluadapter? Arvesta, et sageli tassid sa kotis kaasas nii arvutit kui ka adapterit ja selle juhtmevõrgu.

Milline osa arvutist töötades kuumaks läheb, eesmine või tagumine pool? Kas käealune osa püsib jahe? Kas süles paljaste jalgade peal saad seda hoida?

Kus paikneb õhuauk, kas ainult põhja all või ka külje peal? Kuidas töötab jahutus, kui läpakas asetada ajutiselt pehme pinna peale, näiteks tekile või padjale? Ükskord teed sa seda niikuinii. Ja sagedamini, kui sa arvad.

Kas sel mudelil on võimalik vahetada näiteks plaadilugejat flopiseadmega või sinna hiljem asenduseks osta uuemat sorti seade (nt vahetada CD-lugeja/kirjutaja DVD-lugeja/kirjutajaga)?

Kui palju arvuti kaalub?

Poolteist kilo kannad sa rõõmsalt päev otsa kaasas, kolme kilo aga ilmselt mitte.

Kõikide punktide läbimõtlemine pole kohustuslik. Suur inimene teab ise, mida oma raha eest ostab. Läheb nihu, ostab uue, kui raha on. Kui raha pole, siis nutab ja halab ja kirub mõttetut valikut.

Lõpetuseks, kui sa oled peale pikki kõhklusi ja kahtlusi omale sobiva sülearvuti välja valinud, palun mõtle korra veel ühele asjale. Kas sul ikka on tarvis NII suurt ekraani?

Kas sa saad arvutit kotti pista ainult ühtepidi (näiteks laiuti, pikema küljega allapoole) või mitut pidi? See on oluline!

E-riik, b-riik või d-riik?

Kaks tugevasti habetunud ning pruunide silmadega meest istuvad nahkadesse mässituna teineteise vastas ja vaikivad, tõsine ilme näol. Järsku haarab ühe mehe tugev ja karvane käsi seina ääres seisva kepi ning asub sellega muldpõrandale kujundeid kraapima.

• Seejuures ise arusaamatult pomisedes ning koopa seinal olevale loomakujutisele käega viibates. Küttimise plaanid vajavad läbimõtlemit, elu vajab elamist ning sugu jätkamist.

Sellisenäolise võime ette kujutada ajalooperioodi ühte osa ning info vahetamise meetodeid tollel ajal, mil inimesed ei osanud teineteisega arusaadavalt rääkida ja välja olid kujunenud miimilised suhtlemise standardid ehk kokkulepped, kuidas elu korraldada. Ilmselt ei teatud veel pikka aega sõna „arhiiv“, kuid sellegipoolest on paljud tolle aja suhtlusvahendid infot säilitanud tänaseni.

Minu veendumuse kohaselt ulatub info-tehnoloogia seega kaugesse minevikku ja pole midagi uut siin maailmas.

Vaieldamatult on tänaseks andmete ja info hulk ületanud inimvõimetele jõukohase töötlemise piiri ning informatsiooni talletamiseks ja edastamiseks on kasutusele võetud erinevaid abivahendeid. Samas on hakatud abistavaid infosüsteeme ja infotehnolooge pidama elukaugeteks ning seostama neid vaid arvutiekraani, hiire ja klaviatuuriga. Sisuliselt peame endalt küsima, kas me kasutame ikka otstarbekalt kõiki neid uusi ressursse, mille loomisesse oleme nii palju panustanud ja neilt nii palju lootnud.

Uued tehnoloogiad peavad olema seotud uue mõtlemisega. See on koht, kus saame 21. sajandil unistada! Ja neid unistusi ka reaalselt teostada. Meie ootused tehnoloogilistele uuendustele ja selle kaudu toimuvale elukvaliteedi kasvule on kõrged. Kui igapäevane pilt sellele ootusele ei vasta, tekib kibestumus ning tahtmine öelda, et kõik tehtu on olnud mõttetu.

Ühe unistuste mõttekonstruktsiooni näiteks on kindlasti sõnapaar „e-riik“, mille sünonüümiks on saanud interneti pugemine. Tegelikult on ühe edukalt toimiva riigi protsessides kasutusel oluliselt rohkem tehnoloogiat kui pelgalt internet. Pigem tuleks e-riiki defineerida selliselt, et e-riik on riik, kus riigis toimuvad protsessid on tänu kaasajale tehnoloogia kasutuselevõtule viidud kõrgemaile tasemele.

Ühe elulise näitena oli mul mõni aasta tagasi võimalus osaleda aktsioonis, kus tähtsad e-riigi edendajad tegid plaane nn. sissekirjutust digitaliseerida. Plaanis oli riputada interneti blankett, mille kodanik saab käsitsi ära

RIHO OKS

RIIGI INFOSÜSTEEMIDE
ARENDESKESKUS

täita ja saata katseperioodil pealinna dokumendihaldussüsteemi, kus ametnik suunab saabunud vormi õigele ametnikule, kes teeb käsitsi päringuid erinevatesse andmekogudesse, et kontrollida, kas kodanik on ikka kinnistu omanik või kas kodanikul on volitus nimetatud kinnistusse nn sisse kirjutada. Ja kui see on nii, siis teeb ametnik käsitsi kande Rahvastikuregistrisse. Kui antud näide oleks loetud edukaks, siis oli plaan asja laiendada ülejäänud 240 kohaliku omavalitsuse osas. Seega oleks olnud 241 erinevat vormi ehk e-teenust, 241 erinevat dokumendihaldussüsteemi koos oma menetlusega ja käsitööga ning e-riik missugune.

Tookord olin ka mina üks piduritest, kes arvas, et oluliselt lihtsam on kodanikule teha üks teenus, kus kodanikule kuvatakse tema kinnistud, kuhu ta on volitatud sisse kirjutama. Kodanik saab valida soovitud asukoha ja järgmine nupuvajutus kannaks andmed Rahvastikuregistrisse. Ja kui edasi mõelda, siis oleks veel vahvam, kui kodanik saaks juba kinnistut soetades öelda notarile, et tehke vastav kande ise Rahvastikuregistrisse. Seega ei kasutaks kodanik ise üldse e-teenust ja teenus on imbinud tema eluprotsessi.

Selline mõtteviis ei meeldinud paljudele ametnikele, sest küll pidavat ikka seadus ütlema, et sa pead pöörduma kohaliku omavalitsuse poole ja küll ei ole ikka notaril õigus antud kannet teha. Küsimus ei ole enam ammu tehnoloogias või selle võimekuses, vaid meie võimekuses näha asju uuel kujul.

Jäägugi igäühe enda otsustada, kas ta nimetab riiki e-riigiks, b-riigiks või d-riigiks – riik jääb ikka riigiks ning pelgalt uhkena tunduv nimetus riigi korraldust paremaks ei muuda. Kõik seisab kinni siiski otsustajate valikutes ja siin jäävad tänase päeva ühiskonnas kasutusel oleva mõiste „infotehnoloogi“ käed liialt lühikeseks.

**241 erinevat vormi ehk e-teenust,
241 erinevat dokumendihaldus-
süsteemi koos oma menetlusega
ja käsitööga ning e-riik missugune**

2010:

kõrvarõngas helistab ja prillid näitavad pilti

Tulevik on lahe. Igaühel on kodurobot, meie tervise eest hoolitsevad meisse opereeritud mikrokiibid ja nanorobotid, teleportatsiooni abil liigume hetkega ühest maailma punktist teise. Ja mis kõige parem – mobiiltelefon on raudselt meisse juba sisse ehitatud ja teda ei pea iga kahe päeva tagant laadima.

● Või kas ikka on nii? Septembris esines Pärnus IT-konverentsil „Visioonist lahendusteni“ kuulus futuroloog **Ray Hammond**. [digi] püüdis ta kinni ja nõudis aru: mis toimub 10 aasta pärast? Kristallkuulikest Ray'l ei olnud, ent sellegipoolest usume me tema võimet tulevikku ennustada.

Milline on kõige populaarsem seade, mis ilmub turule lähema 10–20 aasta jooksul?

Me ei tea, kas 10–20 aasta pärast on üks selline hittseade nagu praegu on näiteks iPod. Iga natukese aja tagant tekib uus moerõngatus, mis muudab maailma. Näiteks iPod või raamatutest Harry Potter. Kuid futuroloog ei saa ennustada kahte asja: moodi ja poliitikat, sest nad on inimeste äkkideedele täiesti avatud.

Kehv lugu.

Agaga me teame mitmeid asju, milline see tehnoloogia olema saab. Esiteks, ma võin kihlavedada, et see on stiilne ja lahe. Kümme aastat tagasi luges ainult see, et asi töötaks. Mäletad, 1990ndate keskpaiga mobiiltelefonid ei olnud just kuigi ilusad.

Ja telefonid on kindlasti meisse sisse opereeritud?

Võib-olla, et näiteks kümne aasta pärast on mobiilside kolinud meie keha sisse. Võib-olla ma kannan kõrvarõngast, küljes on teemant. Tehnika minu kõrva sees võimendab normaalseid helisid, nii et kui parajasti mobiilikõnet käimas pole, kuulen ma normaalselt. Agaga kui tuleb kõne, vähendab kõrvarõngas ümbritseva heli nivood ja annab edasi telefonikõne. Võib-olla on mul prillid, mis projitseerivad pilti klaaside sisepoolele. Võib-olla inimesed ei tahagi selliseid prille kanda, kui need turule jõuavad.

Implantaadid oleks ägedad.

Me ei tea, kas homse päeva inimesed aktsepteerivad implantaate. Mina arvan, et nad on selleks valmis. Inimesed on praegu valmis minema operatsioonile, et muuta välimust ja teha seda lausa mitu korda. Suhkruhaiged

[CV]

Ray Hammond

Euroopa juhtiv futuroloog ja äritrendide avastaja. Kirjutanud 14 raamatut, mis on tõlgitud 31 keelde. Asutanud edukaid kirjastus-, reklaami- ja tarkvaraettevõtteid Ühendkuningriigis, Euroopas ning USAs.

FOTOD: KRISTJAN OTSMANN

ja südamehaiged on väga huvitatud, et nende sees oleks südamestimulaatorid ja insuliinimonitorid.

Võib-olla pannakse vastündinule haiglas kohe implantaat, et beebide sassiminekut täielikult vältida. Ja äkki see implantaat monitoorib vastusündinu tervist. Kui laps saab vanemaks, siis lubab implantaat last GPS-i abil positsioneerida ja vanemal on kindlustunne, kus su laps on ja kas temaga on kõik korras.

Suur vend jälgib.

Ma arvan, et enamus meist on jõudnud järeldusele, et suur vend on täielik idioot ja magab suurema osa ajast. Suur vend ei ole küsimus tehnoloogiast, vaid diktaatorlikust suhtumisest. Võib ju vaielda, et tehnoloogia annab diktaatoritele võimaluse kontrollida, aga mina ütleksin, et tehnoloogia annab maailmale võimaluse näha diktaatorlikke režiime sündimas. Mäletatavasti ei olnud inimestevaheline suhtlus raamatus “1984” lubatud. Praegu me saame üksteisega pidevalt ühenduses olla, see on nii suure venna vastane, et me võime kogu probleemi rahumeeli unustada.

Te olete futuroloog olnud pea 20 aastat. Milline on kõige täpsem prognoos, mille te kunagi teinud olete?

See oli 1984. aastal, kus ma ennustasin ühes oma raamatus, et online-kaubandus saab maailma olulisimaks kaubanduseks. Agaga jama oli selles, et keegi teine peale minu ei sattunud sellest vaimustusse. Raamat oli täielik läbikukkumine. [d] KRISTJAN OTSMANN

Võibolla on mul prillid, mis projitseerivad pilti klaaside sisepoolele. Või projitseerivad nad meie silme ette 12tolliseid hologramme, mis oleksid nagu praegused monitorid.

järele proovitud

> Kodumaised väikesed
sülearvutid **LK 34**

> Kirka pildiga
LCD-monitor **LK 36**

[MEIE HINDED]

• Hindame tooteid 10 palli süsteemis. 10 punkti saab toode, mis on lihtsalt geniaalne ja täiuslik. Selliseid tuleb väga harva ette.

• Märki „[digi] hea ost“ kannavad tooted, mida oleme hinnanud kõrgelt või mis on supertestis jäänud 2. kohale.

• Selle märgi lisame konkurentidest soodsama hinnaga toodetele.

• „[digi] testi võitja“ märki kannavad tooted, mis on võitnud [digi] võrdlustesti.

Rännud Sony Eric

SONY ERICSSON W800i, www.emt.ee, 6990 krooni

Minu esialgne ahvivaimustus Sony Ericssoni muusikafonist W800i (W nagu Walkman – mäletate legendaarseid kassetipleiereid?) ei möödunud ka pärast hulga pisivigade avastamist. Aparaat istub käes mugavalt, teeb enam-vähem korralikult pilti ning mis kõige olulisem – mängib mulle jutti viis plaaditait muusikat kaks korda järjest enne kui aku lõplikult tühjeneb.

• Sony Ericssoniga saab muusikat päris hästi kuulata. Telefoniga komplektis olev 512-megabaidine Memory Stick Duo mälukaart mahutab kuni sadakond hea (192 kbps) kvaliteediga MP3-vormingus muusikapala ning päevaseks kuulamiseks sellest piisab.

Telefoni küljel on eraldi nupud muusikamängimise alustamiseks-peatamiseks ning helitugevuse sättimiseks. Lugude kiirvalikuks ja edasi-tagasi kerimiseks tuleb menüü kaudu siseneda pleieriliidesesse ja vahetada lugusid nupustiku keskel oleva kangikese abil.

Heli saab timmida ekvalaiseril abil. Selles on paar valmisseedet, kuid kuulamisnaudingu saamiseks soovitan ise heli paika seada. Pleieris on ka tarkvaraline bassivõimendi, mis toimib kenasti.

Telefoniga saab ühendada enda kõrva-klapid. Selles ongi Soni-Eeriku võlu. Selle *hands-free* käib ühte otsa pidi telefoni põhjapistikusse ning teises otsas on mikrofonimoodul 3,5 mm stereopistikuga.

Kui kannatad audiomasohhismi all, siis ühenda pistikuga aparaadi müügikomplektis olevad kõrvatropi tüüpi klapid. Kui pead end normaalseks, siis viska Sony Ericssoni kõrva-klapid ära (või vii nad tagasi sinna, kuhu nad

kuulavad – Hinnapommi kaupluse teiste 3.50 maksvate kõrvaklappide riulisse) ning torka pistikusse oma kõrvaklappide juhe. Vähegi paremate klappidega on kuulamisväärne saund tagatud.

Aku tööaega jagub pleieril kõvasti. Kui lülitad telefonimooduli näiteks lennusoidu ajaks välja, siis saad muusikat kuulata järjest 30 tundi. Kui kasutad telefoni normaalse nimese moel – teed mõnikümmend pilti, räägid mõnikümmend minutit, saadad mõned SMSid ja mängid ka veidi, siis saab muusikat kuulata tubli kuus-seitse tundi.

Pildistamiseks eemaldad aparaadi tagaküljel nuppu lükates 2megapikselselt objektiivilt katikukatte ja aparaat lülitub fotorežiimi. Pöörad aparati käes 90 kraadi ning ongi telefonist saanud seebikarbi-kaamera.

Aparaadi ülaküljele jääb parema käe nimetissõrme alla päästik. Pildinäidikuna toimib telefoni ekraan, millel olev kujutis on selge, kuid eredas päikesevalguses pildistamiseks

> Odav MP3-mängija, mis polegi halb **LK 38**

> Pentaxi digitaalne peegelkaamera **LK 41**

> iTunesi ja Winamp'i uued versioonid **LK 46**

Ericssoniga

liiga tuhm.

Autofookus toimib hästi – vajutad päästiku poole peale ja aparaat teravustub objektile. Mitte küll nii kiiresti kui praeguse aja digikaamerad, aga siiski pühapäevapildistajat rahuldava kiirusega. Makrofotosid saab teha suurepäraselt. Ja välklamp! See valgustab väga hästi paari meetri kaugusel olevat pildistatavat isegi kottpimedas.

Telefonina on W800i päris hea – kõnekvaliteet on suurepärane, nupud mugavad ning aparaat istub kindlalt peos.

Hoolimata pisivigadest on Sony Ericsson hetkel saadaval olevatest parim lahendus inimesele, kes tahab kolme vidina – pleieri, fotoka ja telefoni – asemel kaasas kanda vaid ühte ning on nõus selle nimel loobuma 7000 kroonist.

 KRISTJAN OTSMANN

[TEHNILISED ANDMED]

Sony Ericsson W800i

Pleier: 512 MB Memory Stick Duo mälukaart, ekvalaiser, bassivõimendi, kõrvaklapipistik

Fotoaparaat: 2 megapiksliit, autofookus, lisa-valgusti, 4x digisuum

Telefon: 900/1800/1900 Mhz, Java-mängud, telefoniraamat, kalender, sisse ehitatud *hands-free*

Mõõtmed: 100x46x20,5 mm

Aku: kuni 9 tundi kõneaega, kuni 400 tundi ooteaega, kuni 30 tundi muusikat (väljalülitatud telefonimooduliga), kuni 15 tundi muusikat (aktiivse telefonimooduliga).

[d] HINNANG

Sony Ericssoni esimene pleiertelefon W800i on jumalik seade, segavad vaid mõned pisivead.

Nutikas vahvel

KONICA MINOLTA DIMAGE X1, küsi fotopoodidest, umbes 6900 krooni

• Samal ajal kui tootjate peamisi võisturabelemisi käib peegelkaamerate turul, pole unustatud ka telje teist otsa ehk ultrakompakte. Mäng on mõisa peale, sest kutselisedki fotograafid tavad tavapärasel ajal „liistaka“ tasku torgata – mine tea, mida huvitavat ette jääb. Tänavu juulis turule tulnud Konica Minolta Dimage X1 uuendused vaid kinnitavad pisilaste kiiret arengut.

X1 on väliselt vahvlit meenutav kaamera, kus objektiiv liigub kaamera keros. Seda kasutama hakates tuleb kõigepealt õppida selgeks kaks asja. Esiteks taasesitusekraani kasutamist pilditsijana. Muud võimalust ei olegi, pealegi on ekraan juba sedavõrd gigantne (2,5tollil!), et efektse kompositsiooni leidmine võib tunduda esialgu ebanugav. Ilmselt on põhjus selles, et lisaks märkad pisidetaile, need häirivad. Piltide vaatamise režiimis on hiiglekkraan muidugi mõnus. Teiseks tuleb harjuda kaamerat niimoodi käes hoidma, et vasakus ülannurgas valgust püüdvat objektiivakiend kogemata sõrmega mitte ahistada.

Konkurentidega (Nikon Coolpix S2, Fujifilm FinePix Z1 jt) võrreldes lööb X1 pikslite arvuga, mida on kaheksa miljonit. Esiletõstmist väärrib veel pildistabilisaator (*anti-shake*), mille ilmumist selles kaameraklassis on rõõm tervitada. *Ultra high speed* sarivõttega suudab X1 tulistada, tõsi 640x480 resolutsiooniga, 15 kaadrit sekundis, mis võiks „vahvlit“ teha mõnele spordisportaalile kena tööriista. Pealegi saab X1ga üles võtta ka videoklipi. Plussiks on ka see, et maksimaalse lainurga puhul saate terava võtte 10 cm kauguselt. Kui nn supermakroprogramm appi võtta, siis 5 cm kauguselt.

Samas peavad Konica Minolta inserid oma nutikat vahvlit just töökiiruse osas veel tublisti küpsetama. Niisuguste pisikaamerate vaat et tähtsaim omadus on see, kui kiiresti suudad olukorrale reageerida. Testis ei saanud kii-

[TEHNILISED ANDMED]

Konica Minolta Dimage X1

8 megapiksliit, failiformaat JPEG
3x optiline suum (37–111 mm),
ISO 50, 100, 200,
ava F 3,5–3,8,
seitse automaatrežiimi

Ekraan: 2,5tolline TFT-LCD
USB-ühendus, AV-väljund

Mälukaart: SD / MMC
Liitium-ioon aku

Kaal: 135 g

Mõõtmed: 9,5x6,8x2 cm

rust – sisselülitamisest pildini – kuidagi alla kahe ja poole sekundi. Põhjuseks uimane autofookus.

Säriaia vahemik on X1-l klassi parimaid ulatudes neljast sekundist 1/1250ni (vrd FinePix Z1 4 – 1/1000 sek), kuid pildistaja seda omatahtsi muuta ei saa. ISO tundlikkuse piiriks on 200, Z1-l näiteks 800.

Rusikareeglid, kuidas seebikarpidega pildistades parimaid tulemusi saada, tuleks tegelikult raamatusse raiuda. Alati ja jäävalt suurim probleem on pisikeste objektiivide väike valgusjõud. X1 puhul soovitaksin autovälku üldse mitte kasutada – jätke enda otustada, kas lubate välklambil sähvida või mitte.

Automaatne välg oskab teie kenad päikseloojangukaadrid täiesti ebanormaalseks teha ja kipub end vahele segama isegi siis, kui valgustingimused täiesti korralikud. Portreed klõpsates ärge unustage välgu punasilmsust vähendavat funktsiooni.

Võitlus väiksemate mõõtmete ja kaalu nimel on AA-möödus akud „vahvlitest“ välja söönud, nii et *alkaline*-patareisid ajutise aseainena enam kasutada ei saa. Praegu aga – kui X1 on teie reisikaaslane, muretsege varuaku (*ca* 500 krooni). Samal ajal kui ise pildistate, saate selle kaamera aluses laadima panna. Arvuti ja vooluvõrguga ühendatud aluses laaditakse akut muidugi ka juhul, kui kaamera on aluses ja aku kaameras.

X1 menüüd on lihtsad ja loogilised. Suurele ekraan teeb tekstid kenasti loetavaks, mingit asjatut pуди ei ole. Muide, X1 ostja saab kaasa korralikus eesti keeles täisjuhendi. Plusspunktid maaletoojale.

id NEEME KORV

[G] HINNANG ●●●●●○○○

Igati vahva väike kaamera, 8 megapiksliit ning hea ehitus, kuid autofookus on üsna uimane.

Digikaamera

Head asjad tulevad väikseses pakendis

Mac mini on sobiv arvuti digifotode, muusika ja filmide nautimiseks. Kiire G4 protsessor, sahtiline CD-RW/DVD-ROM seade ja kaalukindel Mac OS X operatsioonisüsteem. Mõeldud 16,5 x 16,5 cm x 5 cm, kaal kõigest 1,3 kilo. Hind alates 8590.-EEK. Lisainfo leiad IM Arvutid kodulehel www.mac.ee või külastades meie müügisalongi Tallinnas, aadressil Endla 69 / Keemia 4.

IM Arvutid

Lugupeetud Härra ja

PRISMABOOK N275WG, www.prismabook.ee, 16 380 krooni

• Must ja valge koer, Michael Jacksoni „Black And White“, Lumivalgeke, mustlased, kummitused, surm, rahutuvid, must huumor, mustad augud ja nii edasi. Musta ja valge jaoks on maailmas nii palju tähedusi ja kasutusi välja mõeldud, et need on kõik juba maha käinud.

Nii et me ei hakka siin musta PrismaBooki ja valge MicroLinki kohta mingeid värviparallelele tõmbama. Me räägime neist hoopis sellepärast, et igas keskmises sülearvuti reklaamis püütakse tarbijatele pähe määrada sülearvuti korpuses lauaarvuteid. Need on sellised kolmekilosed, suured ning üheksal juhul kümnest liiga võimsad. Inimesed, riidekapi endaga kaasas tassimine on kuritegu enda vastu! Väikestel ja kergetel sülearvutitel pole midagi viga!

Sest just seda meie proovitud kaks eesti- maist pisikest sülearvutit tõestasid. Elu on nüüd nii kaugele arenenud, et väikesesse

[TEHNILISED ANDMED]

PrismaBook N275WG

Pentium M 1,7 GHz, mälu 512 MB DDR, kõvaketas 60 GB, Intel'i integreeritud videokaart 12,1tolline WXGA Super Glare TFT-ekraan Helikaart, modem, võrgukaart, WiFi (b/g) 1 PC-kaardi pesa, 3 USB 2.0 pesa, 1 FireWire pesa, S-Video väljund, välise monitori pistik, DVD-RW seade

Kaal: 2 kg

Mõõtmed: 29x23x33 cm

Garantii 1 aasta, akul 6 kuud

sülearvutikesta (12tolline ekraan ehk mahub vabasti ka pisemasse kotti) on nüüd mahutatud ka DVD-kirjutajad. Veel mõned aastad tagasi oli raske leida sisseehitatud optilise seadmega selle klassi sülearvutit ning näiteks IBMi kuulsas X-seerias pole senimaani plaadilugejat sees. Nii Mikroaailma toodetavas PrismaBookis kui MicroLinki uues sülearvutis on aga DVD-kirjutajad sees. IBM on muidugi veel pool kilo kergem ka.

Tõtt-öelda ei jää need kahekiloselised pisikesed üldse eriti suurematele alla, vaid ekraani suuruse ja videokaardi võimsuse poolest. Ent teel olles on väikese ekraaniga väga mugav toimetada (võtub süles vähem ruumi) ning kui sülearvutiga mängida pole vaja, ei ole ka võimsa 3D-videokaardi puudumisest üldse lugu. Ning LCD-monitorid on nii odavaks läinud juba küll, et oma mugavuse nimel võib koju või kontorisse lauale muretse- da näiteks 17tollise LCD ja väikese sülearvuti

[PCMARK04 TULEMUSED]

PCMarks	3167
CPU	3559
Memory	2887
Graafika	649
HDD	2887
Aku	1:53

[d] HINNANG ●●●●●●○○

Disaini poolest jääb Micro-Linkile alla, kuid hind on ka odavam ja erinevalt konkurendist leiab siit S-Video väljundi. Samas puhub sooja õhku sülle ja lärmab veidi liiga palju.

proua Sülearvutid

MICROLINK N510, www.enter.ee, 17 990 krooni

siis lihtsalt sinna külge ühendada. Ja tulemus on suurepärane.

PrismaBooki ja MicroLink N510 puhul pole küll väga mõtet rääkida Eesti sülearvutitest, sest siin on tehtud lihtsalt konstruktoritööd. Nagu ikka Eestis valmistatud arvutite puhul. Korpused tulevad Aasiast ja siin jääb üle mõned komponendid sisse kruvida. MicroLinki kasutatav korpus on ülimalt õnnestunud: valge ja šikk ning näeb välja nagu Apple iBook (no peaaegu). Erinevalt päris iBookist liigub ekraan raskelt ja konkreetset ega värise iga liigutuse peale nagu tallesaba. MicroLinki pisiarvuti on ilus ja edev.

PrismaBooki pealt hall korpus tundub ja näeb välja veidi odavam, ent kaant avades ootab ees mõnus üllatus: mustaga vormistatud sisekorpus on šikk ja ilus, vajalikud tulukesed säramas läbi kesta.

Konfiguratsiooni ja jõudluse vahet peaaegu pole, PrismaBook on 1500 krooni odavam. Mõned olulised erinevused siiski on. ÜrismaBookil

[TEHNILISED ANDMED]

MicroLink N510

Pentium M 1,7 GHz, mälu 512 MB DDR, kõvaketas 60 GB, Inteli integreeritud videokaart 12,1tolline WXGA TFT-ekraan

Helikaart, modem, võrgukaart, WiFi (b/g), 1 PC-kaardi pesa, 3 USB 2.0 pesa, 1 FireWire pesa, välise monitори pistik, DVD-RW seade, SecureDigital / MMC / MemoryStick kaartide pesa

Mõõtmed: 22,5x30 cm

Kaal: 2 kg

on S-Video väljund, mida MicroLinki arvutilt ei leia. See on suur miinus, sest paljudel kasutajatel võib tekkida soov arvuti teleri külge ühendada, et sealt kas fotosid või filme vaadata. See-eest leiab MicroLinki arvutilt aga kolme mälukaardi lugeja, mis digifotoka omanikke kindlasti rõõmustab. Ning erinevalt PrismaBookist ei puhu MicroLinki jahutusventilaator õhku mitte korpuse alla, vaid paremalt küljelt välja. See on oluline miinus PrismaBookile, sest tema jahutusava on pidevalt kas vastu su põlvi, diivani või vaiba poole. Ning PrismaBooki ventilator on kohati ebameeldivalt lärmakas, hakates tööle iga väiksema asja peale. MicroLink käitub veidi vaiksemalt.

Mulle meeldivad ilusad asjad, sestap valiksin MicroLinki. Ent mõlemad on head arvutid, kuigi lääne brändide läbimõelduseni ja tunnetuseni on veel veidi maad astuda.

[d] HENRIK ROONEMAA

[PCMARK04 TULEMUSED]

PCMarks	2945
CPU	3349
Memory	2636
Graafika	705
HDD	3182
Aku	???

[d] HINNANG ●●●●●●●●○○

Ilus. Ilus. Ja kas me juba ütlesime, et ta on ilus? Aga TV-väljundit tahaks ka. Aa ... ja MicroLinki arvuti on ilus.

Pilt nagu Teletupsumaal

ACER AL 1751, www.mikromaailm.ee, 4970 krooni

● Monitori ostmine on üks suur ettevõtmine, eriti, kui arvutiga veel filme vaadata ja mängida. Sest muidu ütleks kohe – osta LCD, silmale sõbralikum, võtab laual vähe ruumi ja tarbib vähem elektrit. Aga eriti mänguritel on LCDd ostes palju vaja silmas pidada.

Reageerimisaja muredest hakkame vaikselt üle saama, vanasti oli see 25 ms ehk kiiresti liikuvatel objektidel olid hägused sabad taga. Aceri uus 8 ms monitor ei jää vähemalt reageerimisaja poolest küll kehvaks. Aga peale selle on veel küsimused värvide näita-

[TEHNILISED ANDMED]

Acer AL 1751
Diagonaal 17 tolli,
 CrystalBrite
Soovituslik resolutsioon
 1280x1024
Reageerimisaja 8 ms
Vaatenurk 150 / 135°
Kontrastsus 500:1
Heledus 400 cdm²
 2x1,5 W kõlarid
 VGA ja DVI-D sisendid

mises ja tumeduses – LCDd kipuvad hämarate mängude jaoks liiga pimedaks jääma, sama pilt tavalisel monitoril on teistsugune.

Aceri AL 1751 on vähemalt teel sinnapoole, et ka mänguhuvilised võiksid tavamonitorid rahumeeli LCDdega asendada. Aeg näitab, kui kaugel teel, aga juba praegu kõlbab sellega mängida küll. Ka pimedamaid mängu.

Aga pilditestides on ikka veel näha, et mustad toonid sulavad veidi liiga ühte ja heledamate toonide puhul on üleminekud kohati liiga järsud. Midagi pole teha, LCD-tehnoloogia peab veel veidi arenema.

Iseküsimus on see, kui palju see keskmisele kasutajale loeb. Kui sa ei tegele fototöötusega ega mängi järjekindlalt väga pimedaid mängu, siis pole kohutavalt oluline, kas üleminek testpildis on veidi järsk või mitte.

Oluline on see, kuidas monitor igapäevases kasutuses tundub ja siin on Acerile vähe ette heita. Monitoril kasutatav CrystalBrite tehnoloogia (ekraani läikiv pealispind) teeb värvid elavaks ja kirkaks, kuid teatavates valgustingimustes (põlevate lampidega tuba) peegeldavad tumedad pinnad väga hästi vastu ja siis on CrystalBrite'i plussid pigem miinusteks. Kui aga värve vaadata, kerkib silme ette puhaste eredate toonidega Teletupsumaa. Vat nii vahvalt näitab Aceri ekraan, mis tal näidata on.

Kahjuks on kaks olulist miinust Aceril Viewsonicu monitoriga ühised. Esiteks ei saa muuta ekraani kõrgust, vaid ainult kallet. Ning teiseks on ka Aceri monitor suhteliselt kallis – ligi 5000 krooni. Siiski, Viewsonic oli veel 500 krooni kallim. [d] HENRIK ROONEMAA

[digi]
HEA OST

[d] HINNANG

Eredate ja kirkaste värvidega kiire monitor. Kui saaks veel monitori asendit rohkem seadistada ja selle lõbu eest vähem maksta, oleks patt nuriseda.

Must kast, värvilised fotod

CANON SELPHY CP400, www.overall.ee, 2200 krooni

• Canon Pixma iP5000 on „vihka-või-armas-ta“ disainiga must kandiline printer, mille välimust ei koorma nupuread, ühenduspesad ega ekraan. Printeri juhtimine toimub arvutist või digikaamerast.

Pixma iP5000 jätab lause ja kõrguse poolest suurema mulje, kui ta tegelikult on. Suurust kommenteerisid vist kõik külas käinud sõbrad, välimuse osas läksid aga arvamused järsult lahku – minu arvates on tegu päris laheda musta kastiga (kaua sa neid ühesuguseid halle karpe ikka vahid), teised leidsid, et ikka kohe päris kole. Maitse asi.

Nuppudepealthoiavad Canoni insenerid kokku, pealtnäha on printeril vaid üks nupp masina sisselülitamiseks. Avaneva kaane alt leiab veel kaks nuppu, millest ühega saab valida, kas paberit võetakse pealmisest hoidikust või printeri kõhu all asuvast sahtlist, teiseiga printimist peatada/jätkata. Pealmine hoidik on väga mugav, kui on soov järjest erinevaid paberiformaate proovida.

Printeriga kaasas olev Canoni EasyPhotoPrint programm kahjuks minu Macis ei käivitunud. Nii pidin leppima Photoshopi pakutavate kontrollivõimalustega. Printida saab ka otse kaamerast (PictBridge), siis on piiranguks kaamera sisseehitatud fototötlusvõimalused. Lisaks on Pixma printeril kaasas lisaadapter otse CD ja DVD plaatidele trükkimiseks. Märkimist väärib võimalus kahepoolset trükki teha.

Siinkohal oleks sobiv hoiatada, et printerist fotode väljavõtmisel tuleks ettevaatlik olla – värvid on veel „märjad“ ja näpujäljed jäävad imehästi peale. Fotopaberile trükitud pildid peaksid kindlasti saama aega rahulikult kuivada ning seda loomulikult mitte tüksteise otsas.

Parima kvaliteediga trükitud fotosid on kohe rõõm vaadata. Värvid kirkad ja toonid

[TEHNILISED ANDMED]

Canon Pixma iP5000

Prindimeetod: tindiprints

Lahutusvõime:

9600x2400 dpi

Prindikiirus: 36 sekundit

fotokvaliteediga 10x15

Liides: USB, PictBridge,

Bubble Jet Direct

Operatsioonisüsteemid:

Windows 98 / Me / 2000

/ XP / Mac OS 9.x / Mac

OS X v10.2.1 või uuem

Mõõtmed:

41,8x28,6x17 cm

Kaal: 6,7 kg

selged. Halltoonide üleminekud on veidi järsemad, kui kõrvuti testitud HP Photosmart 8250 ehk üleminek valgelt mustale toimub järsemalt ja varjualades on detaile veidi vähem näha. Must-valged fotod on kerge punaka varjundiga. Kahjuks ei printi iP5000 servadeta panoraamfotot.

Täiesti ebateadusliku mõõtmistulemuse-na selgus, et parima kvaliteediga A4 värvifoto printimiseks kulub printima hakkamise algusest 2 minutit ja 9 sekundit.

[d] SIIM TELLER

[d] HINNANG

Pixma iP5000 on asjalik ja hea pildikvaliteediga fotoprinter, kuid puudu on juba standardiks muutuv otse mälukaartilt printimine.

Säästumängija polegi halb

MSI MEGA PLAYER 533, www.enter.ee, 590 krooni

• Tavaliselt on nii, et odavad asjad on kehvad. Kohe nii kehvad, et parem on neid mitte osta, vaid veel veidi raha koguda ja soetada siis veidi kallim. Aga säästuvärk on praegu moes ja nii me siis testisime säästumängijat. Hea mängija on.

590 krooni 256 MB mäluga MP3-mängija eest on väga odav, ilmselt on tegu Eesti turul saadaolevatest kõige odavama sellise mäluga mängijaga. Ja nüüd telepood – aga oodake, see pole veel kõik! Sest sellesse mängijasse on ehitatud ka SD-mälukaardi pesa, nii et ühe liigutusega saab talle mälu juurde lisada.

512 MB mälukaart maksab umbes sama palju kui see mängija, nii et 1200 krooni eest on 768 MB mäluga muusikamängija. Selle hinna eest saab poest 512 MB mäluga mängija, nii et kolmandik muusikaruumi justkui maast leitud.

533 suureks plussiks on ka tema paindlikkus. Pikemale reisile minnes võib ju mälukaarte kaasa võtta mitu ja neid siis vajadusel vahetada. Pealegi kasutab 533 elektri saamiseks mitte laetavat akut, vaid tavalist AAA-patareid, mis võtavad reisil olles seljakotis igal juhul vähem ruumi kui adapteriga laadija. Kuigi 8 tundi muusika mängimise aega pole tänapäevaste standardite juures just eriti palju, 12–14 võiks ikka vastu pida. No mis teha.

Ka välimusele pole midagi ette heita, tiku-topsisuurune tagasihoidlik must mängija on pigem tagasihoidlik, kuid soliidne. Nupud on head ja neid on piisavalt vähe. Õnneks on mängijal olemas ka lukustusnupp.

Ainus probleem MSI mängijaga on aga see, et ta on liigagi lihtne. Üldiselt see inimestele meeldib, kui pole segadusttekitavaid lisafunktsioone ja palju keerulisi nuppe, ent siin oleks vähemalt *playlist*'i segamine ära kuluud. Kui mängijas on näiteks 768 MB jagu muusikat ja selle grupeerimiseks ei ole mängijast mitte mingeid võimalusi, siis võtab oma lemmikloo leidmine kohutavalt aega. Õigupoolest ei saagi 533ga muud teha, kui muusika mängima panna ja siis eelmist või järg-

[TEHNILISED ANDMED]

MSI Mega Player 533

Formaadid: MP3, WMA
Sisesehitatud FM-raadio, mikrofon, USB 2 ühendus, LCD-ekraan (96x25 pikselit)

Mälu: 256 MB, SD-kaardi pesa
AAA-patarei, kestab kuni 8 tundi

Kaal: 40 g koos patareiga

Mõõtmed: 58x48,5x13,5 mm

Kopeerimise aeg (65 MB): 1 minut 25 sekundit

mist lugu valida. *Playlist*'e koostada ei saa, muusikat otsida artisti ega albumi järgi ei saa. Ja veel üks miinus – mispärast ta nii aeglane on?! Kuigi kirjade järgi kasutab USB 2 ühendust, siis 65 MB failide kopeerimine võttis aega pea poolteist minutit. Võrdluseks, paremad mängijad teevad selle vähem kui poole minutiga!

Aga see-eest saab raadiot kuulata ja soovi korral mängijat diktofonina kasutada. Samuti saab valida sisesehitatud ekvalaiseriseadete vahel ja kui karbis olnud kõrvaklapid prügikasti saata ning paremad asemele muretse-da, on heli täitsa hea.

Hinde puhul tuleb tugevalt arvestada sõnapaariga „omas hinnaklassis“. Odava raha eest paremat mängijat pole ma veel näinud.

[d] HENRIK ROONEMAA

[d] HINNANG ●●●●●●●●○○

Väike, kerge, šikk ning mis peamine – SD-mälukaardi lisamise võimalus teeb sellest mängijast hea seltsilise. Omas hinnaklassis. Nii odava raha eest üks parimaid, mis turul saada.

NAERATA! SA ÜTLESID JUST 1000 SÕNA 1 SEKUNDIGA.

Pakkumised kehtivad kuni **26.10.2005**.
Vaata www.hp.ee/sooduspakkumine
Helista **681 3823**
Võta ühendust lähima HP edasimüüjaga.

Samsung lustlikule ärimehhele

SAMSUNG SGH-D600, küsi mobiilpoodidest, umbes 6000 krooni

• Telefoni must ja tugev korpus on otsekui loodud välja ilma hea ülikonna põuetaskust. Käes istub uus Samsung mugavalt – liugklappi servast kergelt pöidlaga tõugates sõidab see üles ja paljastab mugava nupustiku. Ekraanil paistab erk-savärviline selge pilt ning seda näeb üsna hästi ka eredas päikesevalguses. Menüüsüsteem on samsungilikult loogiline ja helistamiseks-pildistamiseks käsiraamatut polekski nagu vaja.

Pilti teeb Samsung kenasti – fotod on väga hästi teravustatud ning värvid kohati isegi liiga eredad. Ainus probleem on aparadi paigaldamisega, sest pärast pildistamisnupule vajutamist „mõtleb” kaamera pool sekundit ja siis alles pildistab. Seni tuleb seda liikumatult käes hoida.

Fotode redigeerimise võimaluse eest saab Samsung maksimumpunktid. Aparadis on pildiredaktor, mille abil saad fotodele lisada värviefekte ja pildiraaime ning sättida heleduskontrastsust. Seejärel salvestad foto koopia, jättes originaalfoto rikkumata.

MPEG4-vormingus videolõikude filmimine toimib samuti laitmatult. Sel kombel mälestuste jäädvustamiseks on Samsungi aparaat üks parimaid olemasolevaid.

Erinevalt enamikest fotofonidest saab Samsungi oma ühendada piltide näitamiseks teleriga, kuid selle ekraanil on fotode kvaliteet kasin ning meenutab kümne aasta taguste videomängude oma. Kui 4x

[TEHNILISED ANDMED]

Samsung SGH-D600

Mõõtmed: 96x47x22 mm

Kaal: 103 g

Mälu: 81 MB, lisamälu TransFlash mälukaardiga

Kaamera: 2 megapiksliit, autofookus, välklamp

Teised omadused: dokumentide sirvija, e-post, kalender, MP3-mängija, Java-mängud

digisuumi ei kasuta, siis piltide printimine 10x15 cm suuruses sujub hästi ning fotod sobivad paberalbumis talletamiseks väga hästi.

Samsungi MP3-mängija on üsna kehva heliga – puudu jääb nii mahlakusest, bassist kui ka kõrgemaist tämbreist. Eriti hulluks muudab heli 3D-funktsiooni sisse lülitamine, siis kõlab muusika nagu peldikus. Tõenäoliselt on halvas helis süüdi nigelad handsfree-kõrvaklapid. Muusikafailide telefoni kopeerimine kulgeb samuti kannatust proovile panevalt aeglaselt.

Tegemist on siiski äritelefoniga ning seetõttu leiad aparadist Wordi, Exceli, Powerpointi ja Acrobat Readeri dokumentide vaatamise tarkvara. Muuta dokumente ei saa, kuid ega enamik inimesi seda mobiiltelefoniga teegi.

Mälu on Samsungi telefonis priskelt, tervelt 81 megabaiti, ning seda saab TransFlashi mälukaartide abil laiendada.

[d] KRISTJAN OTSMANN

[d] HINNANG ●●●●●○○○○

D600 näeb soliidne välja, istub käes hästi, sellega saab dokumente vaadata ja pildistada. Häirib kesine helikvaliteet pleieri kuulamisel.

Veidra nimega klassi keskmik

PENTAX *ist DL, www.photopoint.ee, 11 990 krooni (koos objektiviiga)

• Jätkuvalt maailma veidram nimi ei riku kaamerat, 6megapiksline *ist DL on korralik tööloom, millel puuduvad olulised puudused, mille üle tavaliselt arvustuses viriseda õnnestub. Võtame siis vahelduseks positiivselt.

Pentax *ist DL on eelmise Pentaxi digipeegli DSi väiksem vend ning hetkel odavaim digipeegelkaamera Eesti turul. Erinevused on väikesed, neist silmatorkavaimaks suurem (2,5 tolli) LCD ekraan. Lisaks on DLil vähem teravustamispunkte (3 DSi 11 vastu), väiksem pildipuhver (5 DSi 8 vastu) ja 40 grammi kergem kaal. Ahjaa, 1000 krooni odavam kerehind samuti.

Käes istub Pentaxi pesamuna vaatamata väikesele kerele mõnusalt, pöidla alla jääv kerge kühm annab piisavalt tuge, et ka käe otsas vibutades kallid riistapuud lendu ei lähe. Soovitav on kaamera siiski rihmaga kaela riputada.

Väga mõnus on pildiotsijat ümbritsev suur ja paks kummist serv, ka intensiivsemal kasutamisel ei muutu kulm valusaks. Päril paljudel kaameratel on see serv terava profiiliga ning üpris kõvast plastmassist, mis tähendab sõprade imestunud pilke millest võib välja lugeda küsimuse „miks sul see punane ruut kulmu peal?“

Pentax ei ole DLis osa kõvemate kaamerate funktsionaalsust lihtsalt välja lüütanud või piiranud, kõik käsitsiseadistamise võimalused on olemas, kuigi nendeni jõudmiseks tuleb veidi nuppe vajutada.

Hea mulje jätab kaamera komplekti kuuluv objektiiiv. Positiivne, et Pentax jätkuvalt oma objektiividele kaugusmõõdud peale kirjutab, tänaval „kõhult“ salaja pildistades igati abiks.

Üks negatiivne hetk siiski – üllatavalt kaua aega võtab kaameras piltide ükshaaval kustutamine.

Pildikvaliteet tubli keskmine, värvid on kirkad ja teravad, peaksid tavapildistajale hästi meeldima. Kummalisel kombel on pildid kõrgema tundlikusega (suurem ISO num-

[TEHNILISED ANDMED]

Pentax *ist DL
6 megapiksliit
Pildisuurus: 3008x2000, 2400x1600, 1536x1024
Failiformaadid: JPEG (Exif 2.21), RAW, DCF, DPOF, Print Image Matching III
Tundlikkus: Auto / ISO 200 / 400 / 800 / 1600 / 32000
Säriajad: 1/4000 - 30 s., aegvõte
Ekraan: 2,5tolline TFT LCD, 210 000 piksliit
Mälukaart: SD
Ühilduvad objektiiivid: Pentax KAF, KAF2-, KAF- ja KA-ba-jonetid.
Mõõtmed: 12,5x9,3x6,7 cm
Kaal: 470 g (ainult kere)

ber) märgatavalt tumedamad, ilmselt püüab kaamera varjata tekkivat müra. ISO 1600 on kasutatav, ISO 3200 väga mürarohke. ISO 200 (kõige madalam tundlikkus) tehtud fotod on märgatavalt heledamad ja kirkamate värvidega.

[d] SIIM TELLER

[d] HINNANG ●●●●●●○○

Veider nimi, aga keskmiselt kobe tulemus. Värvid on kenad ja kirkad, pildikvaliteet keskmine, kasutusmugavus hea.

Theie koddu- õppetaja zhaabus!

MICROSOFT STUDENT, www.soft.ee, 1300 krooni

● Microsoft rõmubast koolijutse digitaal- se koduõpetajaga Student 2006. Sale õpe- tajaproua (mahub probleemideta DVD-le) on tõeline interdistsiplinaar, teades ühtviisi hästi trigonomeetria seadusi, kunstiajaloo põhitõdesid ja klassikuid maailmakirjan- dusest. Täpsemalt on tegu Exploreri-laadse kasutajaliidesega, kus *back*, *forward* ja *home* nupud muudavad brausimise mugavaks. Programm koosneb mitmetest moodulitest, mille kooslusse kuulub ka näiteks täisver- sioon Microsofti kuulsast Encarta Premium entsüklopeediast, kus erinevaid pilte ja te- maatilisi artikleid jagub lugemisvaraks põlv- kondadele. Integratsioonipoliitikat ei saa aga pimesilmselt ülistada, sest suur osa Student 2006 funktsioonidest on seotud kallihinna- lise Office 2003/XP paketiga. Seega peavad näiteks Openoffice.org kasutajad leppima tugevalt kärbitud versiooniga.

Miks me Studentist siis kirjutame? Mit- mel põhjusel. Eeldades, et vajalik Office on eelnevalt omandatud, moodustub üpriski käepärane komplekt abivahendeid põhi- ja keskkooliõpilasele. Learning Essentials for Office sisaldab endas toorikuid (templates) kõikvõimalikeks presentatsioonideks, ette- kanneteks ja avaldusteks, millede puhul õppureil tuleb täita vaid neile jäetud lahtrid. Soovitused, ideed ja kujundus on Microsofti koduõpetajate poolt kenasti val- mis treitud. Kui on vaja klassi ees raamatut tutvustada, piisab tul- bast presentations alt *book report*'i valimisest – järgid õpetussõnu ja täidad väljad.

Kui raamat on juhtumisi luge- mata jäänud (mida [digi] siiski ei soovita, raamatud on lahedad), piisab otsingusse raamatu nime kirjutamisest ja vastuse ootami- sest. Näiteks Bulgakovi „Meistris ja Margaritast“ on üpriski esindus- lik ülevaade. Tammsaare „Tõe ja õiguse“ peab aga iga endast lugu- pidav õppur ise läbi lugema – ees-

[TEHNILISED ANDMED]

Microsoft Student 2006

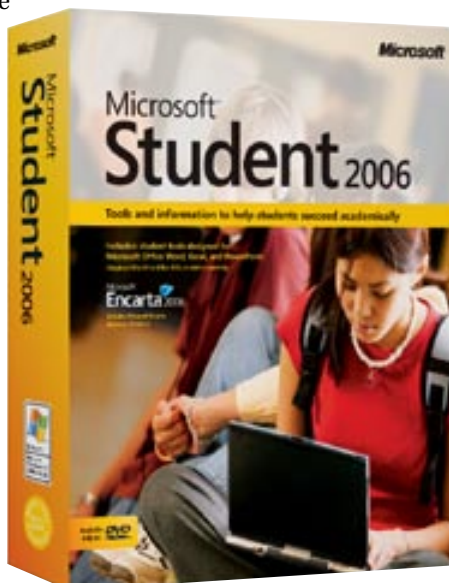
Vähemalt Pentium 500 MHz protsessor (1 GHz või kiirem soovitatav)
Windows 2000 või Windows XP (mõnede funktsioonide jaoks ka Microsoft Office 2003)
Vähemalt 256 MB mälu, umbes 850 MB kõvakettaruumi
DVD-seade
Mõned funktsioonid vajavad internetiühendust

ti kirjandusest Microsofti õpetaja suurt ei tea. Küll teab aga Project assistance, kuidas näiteks esseesid kirjutada andes kirjutajale igal etapil asjakohaseid juhiseid. Ja kui mil- lestki aru ei saa, siis piisab topeltklõpsust võõral sõnal ja ekraanile manatakse Encarta Dictionary Tools, mis peale ingliskeelse sõ- nasetuse püüab teksti dešifreerida ka sak- sa, itaalia, hispaania ja prantsuse keeltes ja keeltest.

Reaalainetest nii palju, et omal ajal tund- sin vähemalt mina suurt puudust arusa- davast graafilisest kalkulaatorist, millega lahendada ka arusaamatuks jäänud kes- kooli matemaatika paremaid palasid. Noo- remal põlvkonnal on sedapuhku võimalus seda täiel määral nautida. Statistika võr- randiteni, valemite ja näidisulesannete abil – Student 2006 enim kiitust pälvinud tööriist püüab abistada igal sammul. Ja teeb seda päris tõhusalt – meie jääme rahule.

Muidugi võib suure osa vajalikest ma- terjalidest kokku kraapida ka internetist, mille hulgast sodi väljasorteerimine nõuab aga üldjuhul märkimisväärseid pingutu- si. Studenti näol on tegemist eeskujuliku komplektiga valitud materjalidest, mille- dele lisaks pakutakse ka kontrollitud linke veebist. Ainult sellega peab arvestama, et Eestist, eesti keelest, eesti meelest ja eesti kultuurist ta midagi ei tea. Istu, 5-

[d] JOHANNES TRALLA

[d] HINNANG

Hea abiline inglise keelt oska- vale kooliõpilasele: mahukas andmebaas artiklite, valemite, piltide ja muu sellisega, rohke- te funktsioonidega graafiline kalkulaator. Ilma Microsoft Office'ita aga piiratud võima- lustega.

UUS!

.....

Harilik hallhiir, kaitset ei vaja

LOGITECH LX5, www.enter.ee, 395 krooni

• Hallhiir närib vahetpidamata, kuigi ta vajab vaid 70 grammi toitu ööpäevas. Mis teda ohustab, kui hiir lõpetaks pideva närimise? Näljasurem! Ta peab kogu aeg hambaid teritama, sest kui ta seda ei teeks, ei saaks ta suud enam kinni panna.

Väikesele loomakesele ironiliselt reklaamib Logitech oma uut juhtmeta hiirt väljalülitamisnupuga – kui laua tagant lahkud, lülita hiir välja ja nii kestavad tema patareid kuni kaheksa kuud. No olgu, kõva sõna, aga ega hiir pole auto, millel kütusekuulu kiivalt jälgida. Mis veel?

Logitech on praktiliselt arvutihiires sünonüüm. Ja kui üks firma on aastate jooksul juba nii palju hiiri tootnud, siis on suhteliselt ebatõenäoline, et ta järgmisega rängalt mööda paneb ning täieliku õnnetuse müüki paiskab. Küll aga võib juhtuda, et välja tuleb hiir nagu hiir ikka. Selline hall ja tavaline.

Logitechi uusima juhtmeta hiirega, LX5-ga just nii on läinud. Ta ei ole sugugi halb, aga midagi märkimisväärselt head temas ka ei ole. No olgu, ta on odav, 395 krooni, aga isegi juhtmeta hiire puhul ei ole tegu hinnarevolutsiooniga, sest samas hinnaklassis on juhtmeta hiiri saada olnud juba tükk aega.

Ka tehnoloogiliselt pol LX5 midagi rabavat. Ikka käib arvuti USB- või PS2-porti saatja, mille kaudu hiir arvutiga suhtleb. Tunnustuseks peab ütleva, et erinevalt näiteks *bluetooth*-hiirest töötab hiir arvutit käivitades hoobilt. *bluetooth*'i puhul peab kuni kümme sekundit ootama, kuni

[TEHNILISED ANDMED]

Logitech LX5

Juhtmeta, ühendus USB või PS2
Optiline sensor
Neljas suunas liikuv ratas
Patarei kestvus kuni 8 kuud

side luuakse.

LX5 on mugav käsitseda ja istub käe all hästi, kuigi mitte nii hästi kui veidi ergonomiliselt disainitud kallimad hiired. Päevasest tööst käsi ära ei västi, aga laual olev kallim hiir tundub oluliselt mugavam.

LX5 kerimisratas liigub ka vasakule-paremale, aga igapäevases töös ei tule just eriti tihti ette, et näiteks brauseriaknas või tekstidokumendis tuleks vasakule-paremale kerida.

Suurt puudust tunneb kallimat hiirt kasutanu aga veebibrauserit eelmisele ja järgmisele leheküljele liigutavatest nuppudest. Nii mugav on veebis surfates pöidlaga hiirelt *back* käsk anda, selle hiirega tuleb aga alati tagasi-nupuni sõuda. Väike asi, aga suur mugavus.

Kui võimalus on, soovitan kõrgema klassi hiirt, sest see väike pörguline on igapäevase arvutitöö juures nii kohutavalt oluline. Kui lisanupud pole töesti olulised, ei saa ka selle hallhiire kohta midagi halba öelda. Kõva keskmine tulemus.

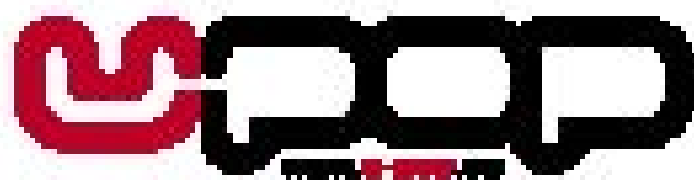
[d] HENRIK ROONEMAA

[d] HINNANG ●●●●●○○○

LX5 ei paista silma ei hea ega halvaga, tavaline hall juhtmeta hiir. Logitechi kvaliteet on tuntav, samuti aga puudus enamastest nuppudest.

[digi]

Paigal-marss!

ITUNES 5, www.apple.com/itunes, tasuta

• Paar kuud tagasi MP3-mängijaid testides ütlesime, et Apple'i populaarne iTunes on küll omadustelt hea mängija ning eriti mõnus on temaga oma suures muusikakogus orienteeruda, kuid et miinuseid on kahjuks ka. Tuletame meelde: kord mängitud lugu jääb teiste palade kõrvale kataloogi ja kui fail ise kustutada, ei saa iTunes sellest aru. Selle tulemusel risustavad kataloogi olematute lugude hordid. Lahendus on see, et kustutada lugusid ainult iTunesi kaudu, aga tihti peale on suurt hulka uusi lugusid läbi Windows Exploreri mugavam hallata, korra kuulata ja siis kustutada. Ja teine oluline miinus – minirežiim on küll kena, aga *taskbar*'ilt ta ära ei kao,

system tray'sse kaob ainult siis, kui mängija üleni minimeerida.

Need miinused on ka uues iTunesis alles ning kahjuks on muutused väga kosmeetilist laadi. Väikese uuenduse on läbinud väljanägemine, mis nüüd on tumehalli karva. Minivaade on saanud pisikese ekraani. Otsing jaotab tulemused nüüd kategooriasse: muusika, audioraamatud, videod ja nii edasi. Tekkinud on funktsioon „tark segamine“ (*Smart Shuffle*) ehk võimalus iTunesile öelda, kas lugude segamini mängimise puhul on rohkem või vähem tõenäoline, et mängitakse sama esitaja lugusid järjest. Ja viimaseks: vanemad võivad nüüd läbi iTunesi laste

muusikakasutusele piiranguid seada, kuid need puudutavad enamuses ainult iTunesi muusikapoodi. See aga Eesti puhul ju ei tööta.

iTunes ei ole endiselt halb, kuid midagi märkimisväärselt muutunud ka pole.

[d] HENRIK ROONEMAA

[NÕUDMISED ARVUTILE]

Windows XP või 2000
500 MHz Pentium või kiirem
Vähemalt 256MB mälu

[d] HINNANG

Sammu marss!

WINAMP 5.1 SURROUND SOUND EDITION, www.winamp.com, tasuta

• Veidi enne uue iTunesi ilmumist jõudis avalikkuse ette teise populaarse muusikamängija, Winampi uus versioon. Ja see pakub oluliselt rohkem rõõmsaid üllatusi kui tagasihoidlike uuen- dustega iTunes.

Palju rõõmu valmistab Predixise intelligentse miksimise lisamine Winampile. Predixise mootor analüüsib kogu su muusika läbi ja oskab seepeale kokku panna sarnastest lugudest koosneva *playlist*'i. Vali ainult üks lugu välja, klikki nupule „*MusicMagix Mix*“ ja tulemuseks on 20 loost koosnev *playlist*. Hämmastav on see, kui mõnusalt ja hästi Predixise tarkvara töötab, melanhoosel öhtul vali üks kurvem pala välja, vajuta

miksimisnuppu ja söö jäätist edasi.

Teiseks oskab Winamp nüüd muusikat rippida ka AACPlus ja WMA formaati. Tore küll, aga endiselt ei saa tasuta versioonis muusikat MP3deks konverteerida ja rippimine on piiratud 8x kiirusega. Lisatud on ka SHOUTcast Wire ehk brauser populaarsete *podcastid*'e jälgimiseks ning SHOUTcasti abil saab vaadata ka kümneid teleprogramme.

Winamp 5.1 teeb tuju rõõmsaks, ent kahjuks on mitmed vanad vead ikka veel alles. Tasuta versiooni piirangutest ma juba rääkisin. Ning endiselt on Winamp teiste mängijatega võrreldes veidi aeglane.

[d] HENRIK

ROONEMAA

[NÕUDMISED ARVUTILE]

Windows 98 SE, Windows ME, Windows 2000, Windows XP, Windows 2003
500MHz Pentium III protsessor
64 MB mälu
15 MB kõvakettaruumi

[d] HINNANG

Palun mulle üks tavaline...

Soovita kähku mõnd mobiili, mis oleks täiesti tavaline ja ei maksaks üle 3000 krooni! [digi] toimetajad on kursis küll uute, vingete, turule poole aasta pärast jõudvate mudelitega, aga sellist päris tavalist mobiili küll peast soovitada ei oska.

• Ja üldsegi, kui paljud inimesed lähevad uut mobiili ostma täpse teadmisega, millist mudelit nad tahavad? Ikka minnakse poodi, vaadatakse, mida saada on, mille hind sobib ja välimus meeldib ja ongi kõik. Mõned ostavad turvaliselt endale juba tuttava firma telefoni, teised selle, mille hetkel sooduspakkumisega null krooniga kätte saab.

Võtsime neli meie arvates tavalist mobiiltelefoni ja panime nad joonele. Testitud mudelid olid järgmised Nokia 6020, Samsung X480, Samsung X640 ja SonyEricsson K300i.

Esialgsetest plaanidest telefone *hi-tech* laboris testida (teate küll – ülikõrged ja madalad temperatuurid, vette uputamine, elektromagnetkiirendis neutronitega pommitamine jne) läksid luhta ja nii rahuldusime tavalise kodukasutaja testiga. Laadisime akud täis, kasutasime katsejäneseid nii nagu me telefone ikka kasutame: helistamiseks, sõnumite saatmiseks, WAPi kaudu e-kirjade lugemiseks, auto tõkiskingana, mängimiseks...

Sõltuvalt sellest vaatasime ja hindasime üsna tavalisi, kuid igapäevases kasutamises olulisi asju – ekraani suurust ja pildi selgust, klaviatuuri mugavust numbrite valimisel ja sõnumite kirjutamisel, menüüde ja menüünuppude lihtsust ja loogilisust, menüüde kiirust, tehnilisi võimalusi ja nende kasutamise lihtsust, kaalu ja hinda.

Kaamerata jäänud Samsung X480 oli teistega võrreldes kehvemas olukorras, kuid kõigilt muudelt omadustelt võrdne võistleja. Mobiiltelefonide kaameratega on meil nagoonii armastuse-vihkamise suhe: väiksel ekraanil tundub pilt tihti täitsa talutavalt hea, arvutisse laadides tabab aga iga kord ahastus. Samas on see suurepärane visuaalne märkmik, millega endale kohti, inimesi,

hinnasilte ja reklaamplakateid meelde jätta.

Paraku pole piltide mobiilist kättesaamine aastal 2005 veel sugugi lihtne ülesanne. Kui on olemas infrapunaliidesega arvuti, siis saab mõne mudeli puhul lihtsamini hakkama, teiste puhul läheb vaja kas *data*-kaablit (tuleb eraldi muretseda) või kasutada MMSiga saatmise võimalust, mis pole just odavamate killast.

Nokia ja Sony Ericsson näevad juba foteidelt välja sellised tavalised, tõsised eesti maa-mehed, kes teevad korralikult tööd ja eputama ei kipu. Samsungi telefonid hängivad poppides kohvikutes ja ööklubides, aga kas nad päevasel ajal tööd ka teevad? Ja kas on võõramaiselt veidrad oma funktsioonides või lihtsad ja loogilised? Kas Emilio võtab Maria tagasi? Kes ütles „mjäu“? Need küsimused saavadki täna vastuse. [d] SIIM TELLER

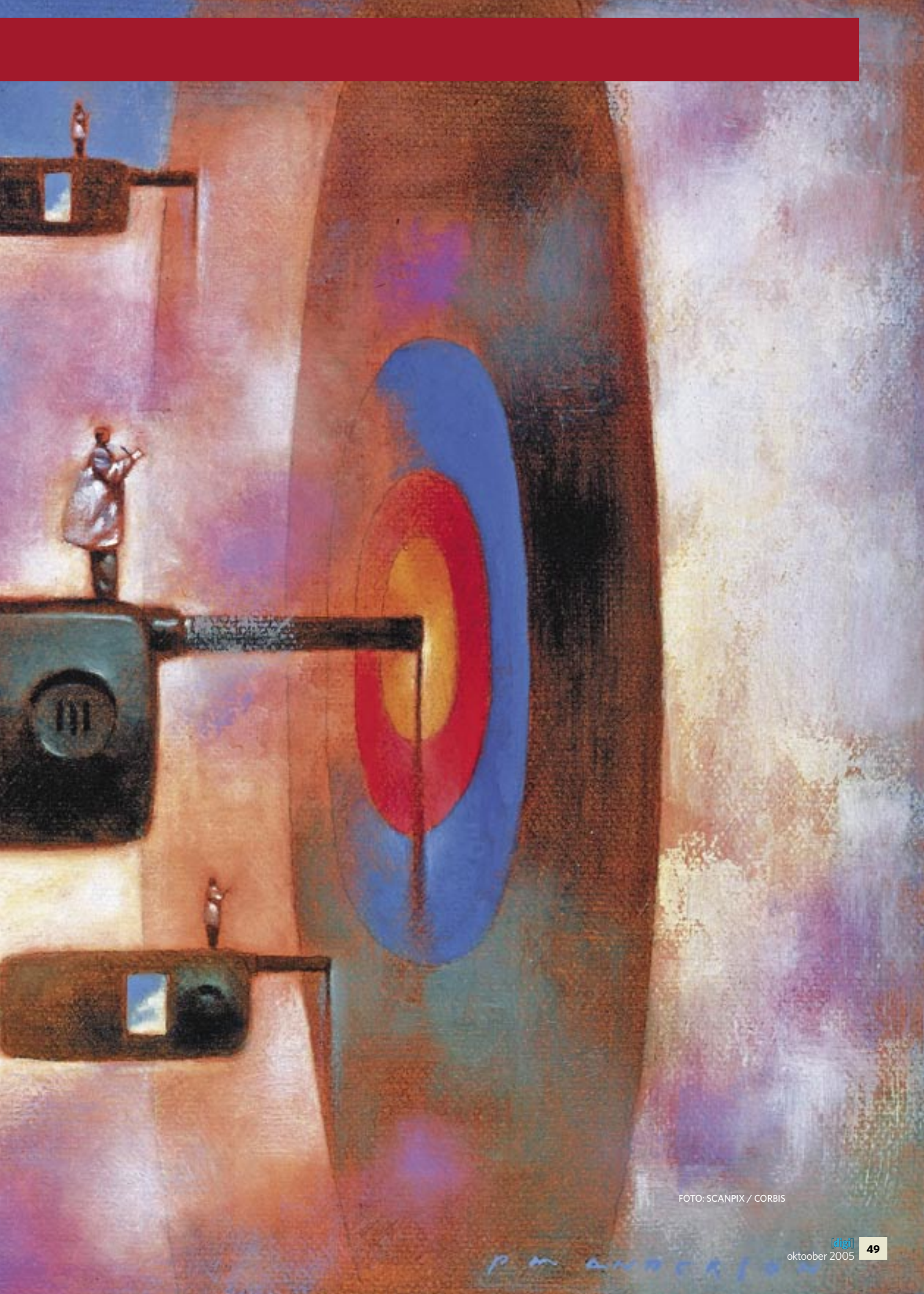

FOTO: SCANPIX / CORBIS

P.M. van Alphen

Tilu-lilu on ülehinnatud

NOKIA 6020

• Värviliste ja saledate kaaslaste kõrval tundub Nokia nagu väikesemat sorti hall telliskivi (isegi Sony Ericsson on väiksem ja ümaram). Ka menüüd on peaaegu mustvalged ja väheanimeeritud, 6020 teatab üsna selgesõnaliselt, et tilu-lilu on ülehinnatud. Erinevalt konkurentidest pole Nokia kaamera käivitamiseks eraldi nupp, küll aga leiab sealt *push-to-talk* funktsiooni käivitamise nupu, kuid pole kuulda, et Eestis see teenus juba töötaks. Sama teenusega seotud valikuid tekitavad kontaktide menüüs kergest segadust.

Nokia menüüdes liikumiseks mõeldud kandiline juhtkang pole võib-olla kõige mugavam, aga kergelt kummise tundega klahvid sobivad numbrite ja sõnumite sisestamiseks ideaalselt. Nokia menüüdega on ilmselt kõik eestlased tuttavad, midagi uut ja põrutavat 6020 ei näita.

Kõnekvaliteet hea, aku kestvus hea (ooteaega lubatakse koguni kuni 14 päeva, aga normaalsel kasutamisel pidas aku vastu viis päeva), kaamera kiire ja fotode kva-

liteet keskmiselt hea, WAPiga surfimine ja lehtede kuvamine kiire.

Nokia kiituseks tuleb öelda, et kaameraga äsja tehtud foto saab testitud telefonidest just 6020 kõige väiksema nupuvajutuste arvuga ära saata. Oluline, kui tahad teatud pilte teistega jagada või miks mitte kuhugi veebi postitada.

Kui alguses mainisin, et 6020 on testitud kõige suurem telefon, siis tegu pole kindlasti hiiglasega ja kaalu on tal 90 grammi jagu, nii et taskut otseselt välja ei venita.

[digi]
TESTI
VÕITJA

[d] HINNANG

Turvaline valik, hästi teostatud, aga korealased on ägedamad.

Ristame laululinnu ja Ferrari

SAMSUNG X480

• Punane telefon tõmbab tahes-tahtmata pilku, eriti veel sellise silmapaistva kuju ja helidega. Kui üldkujult ja nupustiku poolest on X480 sarnane teisele testitud Samsungi mobiilile, siis detailides on vahed märgatavad. X480 on pisem, stiilsema välimusega, nupustik on veelgi rohkem telefoni kere sisse peitu vajunud, navikeerimisnuppude keskel asuvalle I-le on ometigi õige funktsionaalsus leitud, ekraan jätab veel parema mulje, mängu on rohkem. Puudu on kaamera. Kuna mobiilil pole väikest välist ekraani, millelt saaks vaadata, kes parasjagu helistab, siis klapi avamine kõnet vastu ei võta. Vähemalt kõne lõpetamiseks piisab vaid klapi sulgemisest.

Ekraanigraafika on märkimisväärselt hea ja X480 tundub olevat kiirem kui X680, aga WAP-lehtede kuvamine paneb ka selle telefoni mõneks hetkeks mõtlema.

Loomkatsed varem Samsungit mitte kasutanud neiuaga lõppesid frustratsiooniga ja kirumisega nuppude ja menüüloogika kallal. Varasema kogemuse puudumisel võib paaripäevase aklimatiseerumisperioodiga arvestada, aga šeff välimus ja ülihea graa-

fika peaksid tublid motivaatorid olema.

Mõlemad Samsungid sobivad muuseas imehästi kehvema silmanägemisega kasutajale, sest ekraanile manatavad numbrid on hiiglaslikud. Sõnumi kirjutamisel kasutatakse siiski väiksemat font'i, et ekraanile korraga rohkem teksti mahuks.

[digi]
TESTI
VÕITJA

[d] HINNANG

Punane, ilus ja tõmbab pilku, kuid puudu on kaamera.

Asjalik, aga inspiratsioonitu

SONY ERICSSON K300I

• Käivitamisel asjalik, et tutvustatakse kahe valiknupu sisu, mis muidu uut kasutajat kukalt kratsima paneks.

K300i nupud on minu arvates liialt tillukesed, korpusel jätkub ruumi ka suurematele nuppudele. Küll on väga mugav navigeerimisnupp, mis ka OK-nupuna töötab. Tänu kiiretele menüüdele on navigeerimine kiire, mäletan, et veel aasta-paar tagasi oli Sony Ericssoni telefonide põhihäda menüüde aeglus.

Erinevalt teistest testitud telefonidest pole K300i küljel helitugevuse muutmise nuppe, mis ka menüüs või WAP-lehtedel liikumisel kasutatavad. Seetõttu on keset kõnet kõlari helitugevuse muutmine ebamugav.

WAPis surfimine on mõnus kiire, lehtede laadimisele ja näitamisele kulub aega minimaalselt. Miskipärast ei täida aga allalaetud foto taustapildiks seades mitte kogu ekraani, vaid ainult keskmist osa ja kvaliteet tundub kuidagi kehva. Eraldi vaa-

dates on aga foto suur ja hea kvaliteediga.

Nagu Samsung X640, nii ei taha ka K300i tähelepannuta jäänud kõnest kuidagi märku anda. Lahenduseks on vaid aeg-ajalt mõnd telefoni nuppu vajutada.

Aku vastupidavus kesk-pärane. Normaalse kasutamise puhul pidas täislaetud aku vastu kolm-neli päeva.

Täiesti kummaline on see, et telefoniga tehtud fotosid pole võimalik MMSiga teisele telefonile või e-posti aadressile saata. Telefon teatab kuival, et foto on

lihtsalt liiga suur ja proovi parem infrapunaühendust või seadista mobiil e-posti lugema. Arusamatu piirang, ei julge ennustada, kui paljud tavakasutajad ühe või teise võimalusega hakkama saavad.

[d] HINNANG

Tubli ja usaldusväärne telefon, mis oma pontsaka välimuse ja keskpärase ekraaniga vaimustusest kiljuma ei pane.

Kena kest, segane kasutada

SAMSUNG X640

• X640 on hästi natuke suurem kui X480, aga samuti väga meeldiva ja kätte haarama kutsuva välimusega. Pihus tundub ta veel mõnusamana – tahaks muudkui pigistada, avada-sulgeda, jälle pigistada, näppude vahel keerutada. Ja siis veel natuke pigistada. 5+ Samsungi tootedisaineritele, sest lisaks heale väliskujule on sel telefonil hea klaviatuur – nupud on küll madala profiiliga, kuid suured ja nende vajutamine on mugav. Ekraan kindlasti parem kui Sony Ericssonil ning ilmselt ka parem kui Nokial.

Kõlari suhtes on mul vastakad arvamused, vaikes keskkonnas on kuuldavus väga hea, tänaval oli aga vestluspartneri jutust kohati raske aru saada, heli oli küll piisavalt tugev, aga polnud selge – silpide-sõnade eristamine oli kohati raske.

Helinaid on X640s kohe mitme telefoni jagu. Üllatuslikult olid neist kolmandik täiesti kasutatavad. Küll ehmatas algul ära, et iga liigutust saadab korralik soundtrakk – diskreetsust hindava kodanikuna otsisin vaikselt koha ja lülitasin neist enamiku välja.

Samsungi telefoniga tutvumine oli esmakordne, menüüde ja navigeerimisega harjumine nõudis esimesed paar päeva

päris suurt tähelepannu. Tõttõelda ei saanud ma lõpuni aru, miks suunanuppude keskel asuv i-nupp menüüdes OK-nupuna ei toimi ja miks „punane“ nupp täitsa algusesse hüppab ja mitte ainult samm tagasi. OK ja „tagasi“ nupud on hoopis eraldi ... paras segadus igatahes.

Pildistamine on hea kiire, nupule vajutus teeb ka koheselt pildi ära. Pildikvaliteet tubli keskmine.

WAP-lehtede laadimine (täpsemalt nende kuvamine) on aga selgelt liiga aeglane. Valikunupud on juba muutunud, aga lehekülje ette manamiseks kulub veel sekund-kaks.

Sõnumid, kalender, mängud ja muu taoline on olemas ja igati korralik. Häiris aga see, et telefon ei anna kuidagi märku mõõdalastud kõnest (võiks ju tulukest kuidagi teisiti vilgutada) ja objektiiv saab asukoha tõttu kõvasti rasvaste näppudega ära määratud. Ja SMSi kirjutamisel pole täpikähti!

[d] HINNANG

Veidi segaste menüüdega, aga õnnestunud disaini tõttu saab palju andeks anda.

Järeldused:

● Eestis traditsiooniliselt tugeva positsiooniga Nokia ja natuke nõrgemalt esinenud Sony Ericsson on varsti suuremas jamas, kui nad oma Aasia konkurentidelt kiiresti õppust ei võta. Testitud neljast telefonist kaks Samsungi on selgelt pilkupüüdvama välimuse, parema ekraani ja graafikaga ning see mõjub eriti kütkestavalt noortele ostjatele. Kui Samsung õpib selgeks ka õiged kasutusmugavuse ja menüüloogika nõksud, ei näe ma suurt põhjust, miks harjunud brändidele truuks jääda.

Umbes samas hinnaskaalas olevate Samsung X640, Nokia 620 ja Sony Ericsson K300i vahel võitjat valides olen ma täna veel kahevahel. Ühelt poolt igapäevases kasutamises oluline lihtne ja kiire menüü, mida Nokia ja Sony Ericsson pakuvad, teiselt poolt füüsiliselt hästi peos istuv Samsung. Valiksin vist hoopis kaamerata, kuid muudelt omadustelt võdselt hea Samsung X480.

Nokia on ainsana leidnud, et möödalas-tud kõned võiksid telefoniomanikule oluli-

sed olla ja näitab ka ekraanisäästja režiimis ekraanil sellekohast ikooni. Teised tootjad siinkohal ritta ja näpuga „häbi-häbi“.

Võidu jagan Samsung X480 ja Nokia 6020 vahel, nad on erinevatele kasutajagruppidele suunatud, kuid mõlemad hästi õnnestunud mobiiltelefonid. Mõlemat võib julgelt soovitada.

Ahjaa, ärge oma filmi/digikaameraid veel ära visake, mobiilidest praegu ikka asendajat pole.

				
	Samsung X480	Samsung X640	Sony Ericsson K300i	Nokia 6020
Tüüp	Klapiga	Klapiga	Üheosaline	Üheosaline
Kaal	75 g	85 g	85 g	90 g
Kaamera	-	640x480 pikslit	Jah	640x480 pikslit
Video	-	Jah	Jah	128x96 pikslit, kuni 50 sek
Ekraan	128x160 pikslit, kuni 65536 värvi	128x160 pikslit, kuni 65536 värvi	128x128 pikslit, kuni 65536 värvi	128x128 pikslit, kuni 65536 värvi
Java™	Jah	Jah	Jah	Jah
Mälu		Kuni 10 MB	Kuni 12 MB	Kuni 3,5 MB
Kõneaeg	Kuni 6 h	Kuni 3 h	Kuni 7 h	Kuni 3 h
Ooteaeg	Kuni 220 h	Kuni 250 h	Kuni 300 h	Kuni 350 h
Ühendus	GPRS	GPRS	GPRS, infrapuna	GPRS, EDGE, infrapuna
Hind	1990 (EMT kliendile)	2070 (Tele2 kahekuulise lepinguga)	1990 (Elisa kliendile)	2790 (EMT või Elioni kliendile)
Hinne				
Koht				

Meie reliikvia on vabadus

Tasuta tarkvara aitab kokku hoida kümneid tuhandeid kroone.

• Esimest korda umbes 15 aasta jooksul, mil ma olen arvutit kasutanud, ei leidu praegu minu arvutis mitte ühtegi piraatprogrammi. Ja asi ei ole selles, et ma oleksin kulutanud suure summa raha vajalikule tarkvarale. Õigemini, ma ei ole tarkvarale kulutanud mitte senti.

Asi pole ka selles, et tarkvarafirmad oleks Eesti tehnoloogiaajakirjanikud tasuta tarkvaraga üle ujuutanud, vaid selles, et kasutan vaba ja tasuta tarkvara. Uue arvuti (eriti koduarvuti) puhul on ikka esimene liigutus mõnelt sõbralt hankida Microsoft Office, Adobe Photoshop, „mingi viirusekaitse“, võib-olla ka Corel Draw ja muid programme. See on nii kerge ja iseenesestmõistetav liigutus. Ja vale. See on seaduserikkumine. Ent mind hakkas huvitama, kas saab ka ilma selle kalli tarkvarata?

Vaba tarkvara on viimastel aastatel maailmas kõvasti ilma teinud ning avatud lähtekoodiga programme meisterdajad kommertsvarale jõudsa samudega lähemale võtnud. Me oleme [digi]s ennegi tutvustanud näiteks OpenOffice'it, GIMPi ja muud vabavara, kuid teine asi on kogu seda krempelit oma arvutis mitu kuud jooksutada ning üritadagi kogu oma töö ja eraelulised asjad korda ajada ainult tasuta tarkvara abil.

On hetki, mil on tulnud alla vanduda ning jääda lootma, et üks või teine viga kunagi ära parandatakse. Mõnikord avastasin, et kahjuks üks või teine vaba programm ei võimalda mul midagi vajaliku teha – siis

ei jäänud muud üle, kui tuli kas selle tegemisest loobuda või otsida mõni teine programm, mis sellega hakkama saab. Parim näide – olen pidanud loobuma mobiiltelefoni kalendri sünkroniseerimisest arvutiga, sest seda üldjuhul saab teha ainult Outlooki kalendriga.

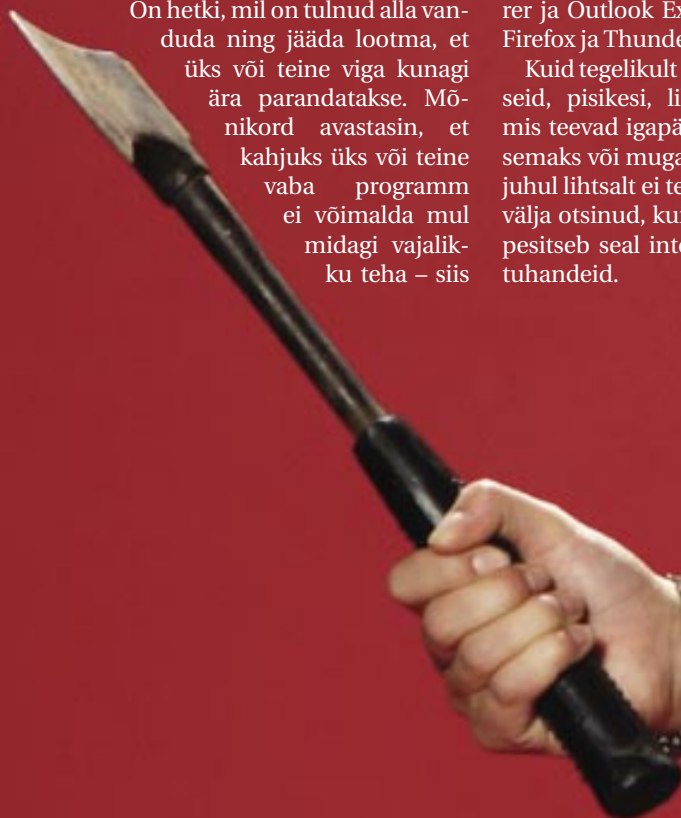
Vaba tarkvara kasutades peab alati arvestama sellega, et miski ei pruugi töötada või et miski võib olla vigane. See kõlab hirmutavalt, ent tegelikkuses tuli vigu väga harva ette ja nad olid üsna spetsiifilised (näiteks probleemid e-posti kliendi Thunderbirdi puhul RSS-söödete lugemisega).

Aga üldiselt tuleb tunnistada, et vaba tarkvara on praeguseks piisavalt heal tasemel selleks, et kodus või väiksema firma puhul piraattarkvarast ühe hoo-biigi loobuda. Uskuge, uni on rahulik. Järgnevatelt lehekülgedelt saad teada, millist programmi millega asendada ja mida ühe või teise tasuta programmi puhul teada või tähele panna.

Esimese pilgu tasuta tarkvara otsingul peaks tegelikult suunama Windowsi poole. Ajapikku on paljud Windowsiga kaasa tulevad programmid muutunud päris heaks, olgu näitena nimetatud Media Player, tulemüür või Windows Movie Maker. Ja tegelikult ajavad ka Internet Explorer ja Outlook Express asja ära, kuigi Firefox ja Thunderbird on paremad.

Kuid tegelikult on internet täis geniaalseid, pisikesi, lihtsaid programrikesi, mis teevad igapäevatöö arvutiga turvalisemaks või mugavamaks ning mida üldjuhul lihtsalt ei teata. Me oleme osa neist välja otsinud, kuid kindel on see, et neid pesitseb seal internetis veel sadu. Või tuhandeid.

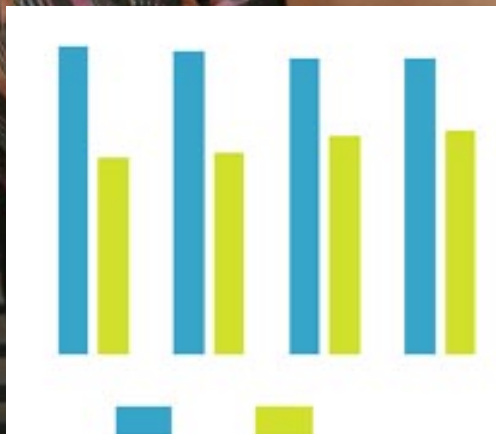
[4] HENRIK ROONEMAA

15 meest ja pudel rummi

Eesti on piraatluse osakaal järjekindlalt üle poole, aga ega muu maailmgi teab mis siivsusega ei hiilga.

Kontoritarkvara

Keskmise kodaniku

piraattprogramm:

Microsoft Office 2003

Tasuta alternatiiv:

OpenOffice.org 2

Kokkuhoid: 7000 krooni

● Vaba kontoritarkvara kuningaks on kindlalt vabatahtlike arendatav OpenOffice.org ning eelkõige selle 2. versioon. OpenOffice.org on Microsoft Office'iga välimuselt ja ülesehituselt äravahetamiseni sarnane, nii et ühelt teisele üleminek ei valmista suurima tõenäosusega mittemingeid probleeme.

Selle kohta, mitu protsenti näiteks Microsoft Wordi võimalustest keskmine inimene ära kasutab, on erinevaid numbreid, ent üle veerandi üldiselt ei pakuta. Pigem öeldakse, et tavainimene jõuab Wordi pakutavast omandada ja kasutada mõne protsendi. Niisiis võib ju arutleda, kas on mõtet Wordi, Excelit või Powerpointi piraatversioonina kasutada lihtsalt sellepärast, et harjumus on selline.

Artikli kirjutamise ajal oli OpenOffice.org'i versioon 2 veel lõplikus testimisjärgus, ent kohe-kohe valmis saamas, kuid ka proovitud kuude ajal testversioonides probleeme praktiliselt ei esinenud. Välja arvatud ühel korral, kui OpenOffice.org ei suutnud enam ühte tabelit avada ja kuna tabel oli salvestatud OpenOffice.org'i enda ODS-formaadis (mida näiteks Exceliga avada ei saa), siis läks selle sisu lihtsalt kaduma. Nii et igaks juhuks võiks OpenOffice.org'i kasutades näiteks tekstid salvestada RTF- või DOC-formaati ja tabelid XLS-formaati, aga selle apsaka võib rahulikult panna testversiooni süüks.

Vaba tarkvara puhul on alati küsimuseks olnud ühilduvus ehk kas ma saan OpenOffice.org'i kasutades ka Wordi ja Exceli dokumente avada. Mõnekuise kasutamise ajal ei tulnud ette ühtegi sellist dokumenti, mida ma OpenOffice.org'i abil lahti ei oleks saanud ning uue versiooni oskus Microsoft Office'i faile avada ja salvestada on pälvinud arvukaid kiidusõnu kõikjalt. Küll võib aeg-ajalt näiteks PowerPointi presentatsioonide puhul pilt veidi teistsugune välja näha (aga alati siiski loetav, mitte täielik segapudru). Exceli failide puhul kipuvad ka graafikute (mitte tabelite) väljanägemised pisut paigast liikuma, ent ka see pole midagi ületamatut. Uus OpenOffice.org on kiire, mugav ja võimas tasuta tööriist. Pealegi, erinevalt Microsoft Office'ist oskab OpenOffice.org otse salvestada ka PDF-faile. Väga kasulik omadus.

LINGID:

www.openoffice.org

Fototöötlus ja graafika

Keskmise kodaniku

piraattprogramm:

Photoshop ja Corel Draw

Tasuta alternatiiv:

GIMP, GIMPShop ja Inkscape

Kokkuhoid: 20 000 krooni

● Photoshop on saanud fotode töötlemise sünonüümiks ja palju õnne neile. Isegi tegusõna on olemas ja puha: fotošoppima. Samamoodi on vektorgraafika puhul sünonüümiks Corel Draw. Kuid nii Photoshopi kui Corel Draw puhul on tegemist profitööriistadega, mida lihtsalt ei ole mõtet kodu-arvutisse piraatida.

Fotode lihtsama töötlemisega saab väga edukalt hakkama suurepärase fotohaldusprogramm Picasa, mille abil on mõnus fotosid kadreerida, muuta heledust, kontrasti ja nii edasi. Picasa kasutamisest pikemalt juttu käesoleva ajakirja fotorubriigis.

Kui vaja keerulisemaid operatsioone läbi viia, siis on abiks tasuta fototöötlusprogrammid GIMP ja selle edasiarendus GIMPShop (GIMPi versioon, mille menüüd ja tööriistade nimetused on tehtud võimalikult Photoshopi sarnaseks). Üleminekuraskused on kahjuks GIMPi puhul suuremad kui Microsoft Office'ilt OpenOffice'ile, sest esmalt on pilt veidi harjumatu. Ent väikese õppimisega saab pilditöötluse üsna kätka. Üks miinus GIMPil siiski on: ta ei toeta piltide CMYK-värvidesse muutmist. Kui sa sellest aru ei saanud, siis pole sul seda vaja, ent näiteks trükikodade puhul käib kogu värvimäändžment just CMYK-vormingus.

Kui GIMPi proovides ikka kuidagi sõprust selle programmiga ei teki, võib siiski veidi raha kulutada ja osta endale 2000 krooni eest Paintshop Pro, mis keskmise kasutaja jaoks väga ilusti kuus korda kallimat Photoshopi asendab.

Hirmkalli Corel Draw võib aga asendada avatud lähtekoodiga Inkscape'iga. Võimaluste poolest jääb küll kindlasti proffidele mõeldud Corel Drawle alla, kuid lihtsamate plakatite, flaierite, illustatsioonide ja muu säärase jaoks on temast kindlasti jõudu täiesti piisavalt.

LINGID:

www.gimp.org

www.gimpshop.net

www.inkscape.org

Veebis surfamine ja e-post

Keskmise kodaniku piraatprogramm:

Microsoft Outlook (Office'i osa)

Tasuta alternatiiv:

Firefox ja Thunderbird

● Valdav enamus Windowsi-kasutajatest surfab veebis Microsoft Internet Exploreriga, aga kui Windows on legaalne, siis on seda ka Internet Explorer. Nii et piraatluse tõttu seda välja vahetama ei peaks, küll aga on maailmas populaarsust koguvat brauserit Firefox turvalisem ja mugavam kasutada. Läbi Internet Exploreri võivad kurjad programmid su arvutisse sattuda, Firefox'i puhul on tõenäosus palju väiksem. Pealegi saab Firefox'i puhul kasutada sakkidega lehitsemist ning laiendusi (*extensions* – pisikesed lisaprogrammid, mis arvuti kasutamist mugavamaks teevad, näiteks silme ees olev värske ilmateade).

E-posti kliendina kõlbab aga pea ideaalselt kasutada Mozilla Thunderbird. Temas pole küll korralikku kalendrit ega ülesannete nimekirja, kuid igapäevaseks e-posti lugejaks on ta ideaalilähedane. Thunderbird on väike ja kiire ning näiteks kirjade seas otsingu tegemine on kordi kiirem kui Outlookis. Samuti on tasemel Thunderbirdi iseõppiv rämpspostifilter. Ning erinevalt Outlookist toimib Thunderbird ka RSS-söödete lugejana (vaata üleelmisest [digi]st või käesoleva ajakirja kaaneplaadilt Peeter Marveti ekraaniviisorit).

LINGID:

www.mozilla.org

Kalender

Keskmise kodaniku piraatprogramm:

Microsoft Outlook (Office'i osa)

Tasuta alternatiiv:

Rainlendar

• Korralik mobiiltelefoni sünkroniseeritav kalender on tasuta tarkvara maailmas veel unistus ja siin teenib Outlook kõvad plusspunktid. Mina pidin tasuta tarkvarale üle minnes näiteks arvuti ja telefoni kalendri sünkroniseerimisest loobuma ning pidasin vahepeal kalendrit ainult mobiiltelefonis. See on aga veidi ebamugav ja tüütu ning ma olin sunnitud endale ikkagi arvutisse kalendriprogrammi otsima. Nüüd täiendan ma käsitsi kahte kalendrit – ühte arvutis ja teist telefonis – ent kuna kalendrisisestusi ei ole sadade kaupa, pole sellest esialgu suuremat probleemi olnud.

Kalendritarkvara on arvutile mitut sorti, kuid minu valik on jäänud Rainlendar juurde. Rainlendar võlu on selles, et ta on kogu aeg tööloa nurgas. Ühelt poolt tähelepanematu, kuid teiselt poolt silme ees ka ilma, et teda tuleks spetsiaalselt avada. Töölaual on pidevalt jooksva kuu kalender ning igal sündmusega päeval on peal vastav ikoon (töökohtumine, sünnipäev, reis jne). Soovi korral saab töölaual kuvada ka ülesannete nimekirja ning kalendrist automaatselt võetavat lähipäevade sündmuste nimekirja.

LINGID:

www.ipi.fi/~rainy

Vaba või tasuta?

Inglise keeles kõlab väga uhkelt: **free software**. Aga tegelikult on selles suur vahe, kas tegu on tasuta või vaba tarkvaraga. Tasuta on lihtsalt üks ilma rahata levitatav tarkvaratükk, kuid vaba tarkvara on filosoofiliselt teine lähenemine: vaba tarkvara on vaba ka piirangutest, mis tasuta tarkvaral siiski võivad olla. Näiteks kitsendused kasutajaskonna suhtes (palju tasuta tarkvara on tasuta ainult isiklikuks otstarbeks ja mittetulundusorganisatsioonidele) ning tasuta tarkvara lähtekood ei pruugi olla avalik. Tarkvara internetist alla laadides tuleb litsentsile tähelepanu pöörata.

Freeware – tasuta levitatav tarkvara, kuid sellel võib olla piiranguid (ei tohi kasutada ettevõtetes vms).

Shareware (demo, trial) – tasuta levitatav tarkvara, mis aga teatud aja möödudes nõuab registreerimist ja maksmist. Pärast selle aja lõppemist ei ole tegu enam legaalse tarkvaraga.

GNU General Public – vaba tarkvara, mida võib kasutada, levitada, muuta.

Abandonware – vananenud tarkvara, mille ametliku toetamise on selle valmistanud firma lõpetanud (üldiselt käib see vanade mängude kohta). Tuleb tähele panna, et **abandonware** ei ole juriidiline termin ja kui firma pole selgelt öelnud, et annab vananenud tarkvara vabasse kasutusse, ei ole **abandonware** tegelikult legaalne.

Public domain – täiesti vabaks antud tarkvara, tee sellega, mida iganes tahad.

Arvuti eest hoolitsemine

Keskmise kodaniku piraatprogrammid:

viirusetõrje, nuhkvara eemaldaja, WinZip või mõni muu pakkija jne

Tasuta alternatiivid:

AVG Antivirus, Spybot, Microsoft Antispyware, TUGZip, Crap Cleaner

• See võib tulla sulle üllatusena, ent ka internetist tõmmatud failipakkija WinZip, WinRAR või WinACE ei ole tasuta, vaid hakkab umbes kuu aja pärast ostmist nõudma. Ma olen kindel, et valdav osa inimesi kasutab oma arvutis pahaaimamatult mõnda failipakkijat ja ühel hetkel võib sellest piraatluse vastu võitlejatega suurem jama tulla. Kurb pretsedent WinZipi näol on Eestis olemas. Sestap tasub juba eos ohukolle likvideerida ning minna üle tasuta TUGZipile, mis toetab pea kõiki vajalikke pakkimisformaate (kaasa arvatud enamvajalikud ZIP, RAR, ACE, ARJ). Lihtne, kiire, mugav ja tasuta.

Viirusetõrjega on keerulisem lugu, parimaks tasuta alternatiiviks peetakse AVG Antivirust, mis on aga tasuta ainult isiklikuks tarbeks. Koduarvutis kasutamiseks on ta hea küll, ent firmaarvutis seda kasutada ei tohiks. Odavamaks ja tipptasemel alternatiiviks on Elioni kuutasu eest pakutav antiviiirus, kuid rahu ja meeolekindlus tagatud.

Nuhkvara tõrjutajana on väga kiitvaid hinnanguid saanud Microsoft AntiSpyware (mis küll hetkel Beta 1 ehk testversioon, kuid täiesti kasutatav). AntiSpyware hoiab süsteemis tehtavatel tähtsamatel muudatustel silma peal ja kui mõni talle kahtlane tundub, tõstab lärmi. Hea tasuta nuhkvara vastu võitleja on ka Spybot Search & Destroy, millega tasuks oma arvuti kord nädalas ikka üle käia.

Et oma arvuti jääkidest puhtana hoida, tasub aeg-ajalt tööle panna Crap Cleaner, mis kustutab ripakile jäänud ajutisi faile ning puhastab Windowsi registrit.

LINGID:

free.grisoft.com
www.spybot.info
www.microsoft.com/spyware
www.tugzip.com
www.ccleaner.com

Muu kasulik tasuta tarkvara

CutePDF Writer

• Kui sa saadad inimestele enda koostatud dokumente üle vaatamiseks ja mitte täiendamiseks, siis on PDF-fail parim valik, sest ta on igas arvutis iga tarkvaraga kindlalt avatav ning ilma konverteerimiskadudeta – fondid ei lähe paigast ära jne. Tasuta programm CutePDF Writer võimaldab igat dokumenti Windowsis PDFiks salvestada. Vali lihtsalt suvalisest programmist trükkimiskäsk ja määra printeriks CutePDF Writer. Tulemus ei tule mitte paberile, vaid PDF-faili.

www.cutepdf.com

DeepBurner

• Üldiselt saab uue arvutiga Eestis kaasa Nero-nimelise CDde kirjutamise tarkvara. Nero on väga tasemel ja seda võib kasutada küll. Kui aga mingil põhjusel kirjutamistarkvara pole, ei tasu Nerot piraatima hakata, vaid kasutada näiteks DeepBurnerit, mis saab hakkama CD-ja DVD-plaatidega, audio ja andmetega ning on täiesti tasuta.

www.deepburner.com

Audacity

• Kellel on vaja teha helitöötlust (näiteks WAV-failide lõikamine, efektide lisamine jne), võib südamerahuga laadida internetist tasuta Audacity. Kui ostad eraldi helikaardi, saad helitöötlusprogrammi tasuta kaasa (näiteks Creative Wave Studio), tänapäeval on aga helikaart üldiselt arvutisse integreeritud ja sel puhul tavaliselt mingit programmi arvutiga kaasa ei saa.

audacity.sourceforge.net

Google Desktop Search

• Viimasel ajal on lahti läinud suur konkurents programmide vahel, mis indekseerivad failid su arvutis ning võimaldavad sealt hetkega vajaliku leida. Windows XPs on otsingufunktsioon küll sisse ehitatud, ent see on aeglane ja piiratud. Töölauaotsingud (*desktop search*) leiavad otsisõna ka veebiajaloo, e-posti jms hulgast ning hetkega. Võimalusi on palju (MSN Desktop Search, Yahoo! Desktop Search, Ask Jeeves Desktop Search, Copernic, X1 Desktop Search, Blinkx ja paljud muud) ja vahed on neil suhteliselt väikesed, ent alati peab uurima, kas kasutatav otsingumootor näiteks sinu e-posti programmi ka indekseerib ja nii edasi. Google'i oma on lihtsalt üks paljudest, ka teised on kasutatavad, peasi, et arvutis üks selline töölauaotsija oleks.

desktop.google.com

Picasa on meie lemmik

• Jätkame toredate programmide tutvustamist. Sedapuhku võtame luubi alla Picasa, lühikese ajaga miljonite lemmikuks saanud tasuta pildihaldusprogrammi. Nagu alati, teeb [digi] puust ja punaseks.

Küllap on kõik, kel pildikogu mingil hetkel nii suureks kasvab, et selle enam ise silma peal ei jõua pidada, seisnud silmitsi probleemiga: millist pildihaldustarkvara kasutada? Pilte on kõvakettale kogunenud palju, kõikidele pole sa viitsinud anda kirjeldavat failinime, paljusid pilte pole sa viitsinud jagada erinevatesse laiali kaustadesse, osad pildid on eriti tähtsad, aga sa ei mäleta kunagi, kus nad sul täpselt paiknevad... Ja mis seal salata, eks tahaksid vahel eelmise õhtu ürituse pilte natuke ne kohendada ka.

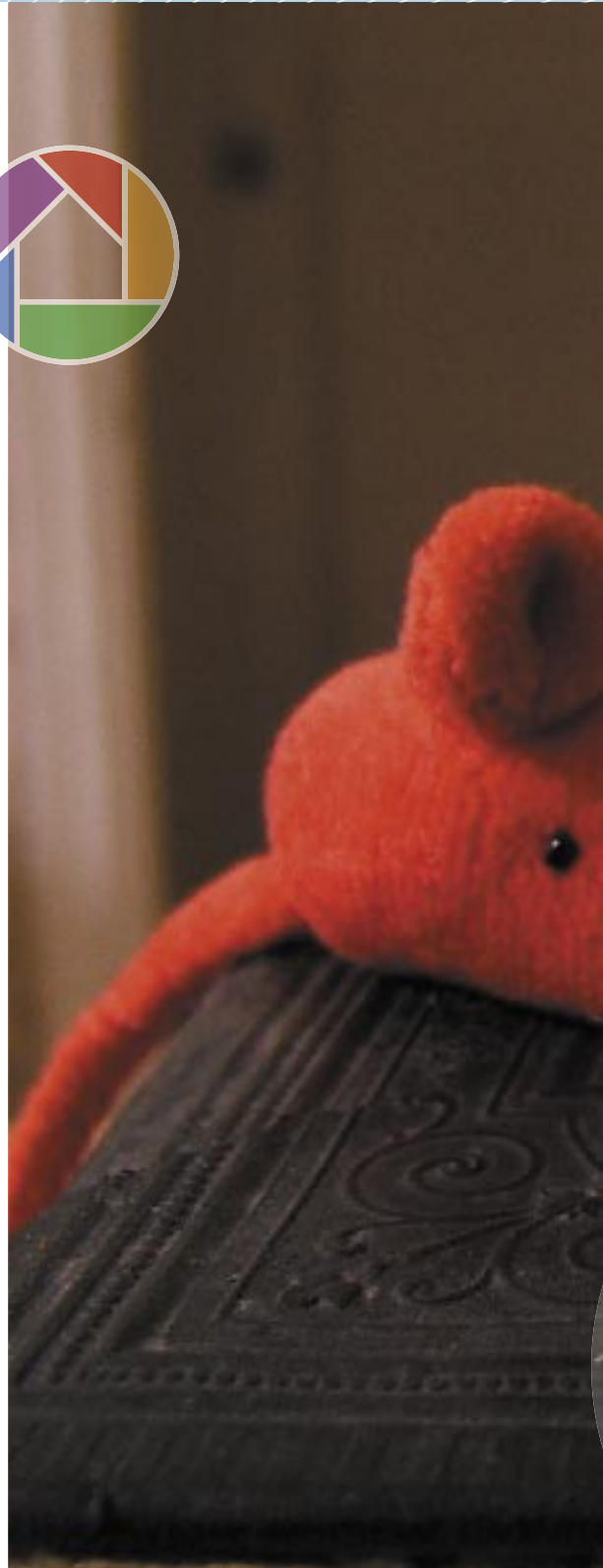
Ikka juhtub, et mõni pilt on tume, mõni liialt hele, mõnel tahaksid servad maha lõigata ja mõnel lillepildil sooviksid värve eredamaks kruttida. Just selliste lihtsate juhuvajaduste jaoks Picasa

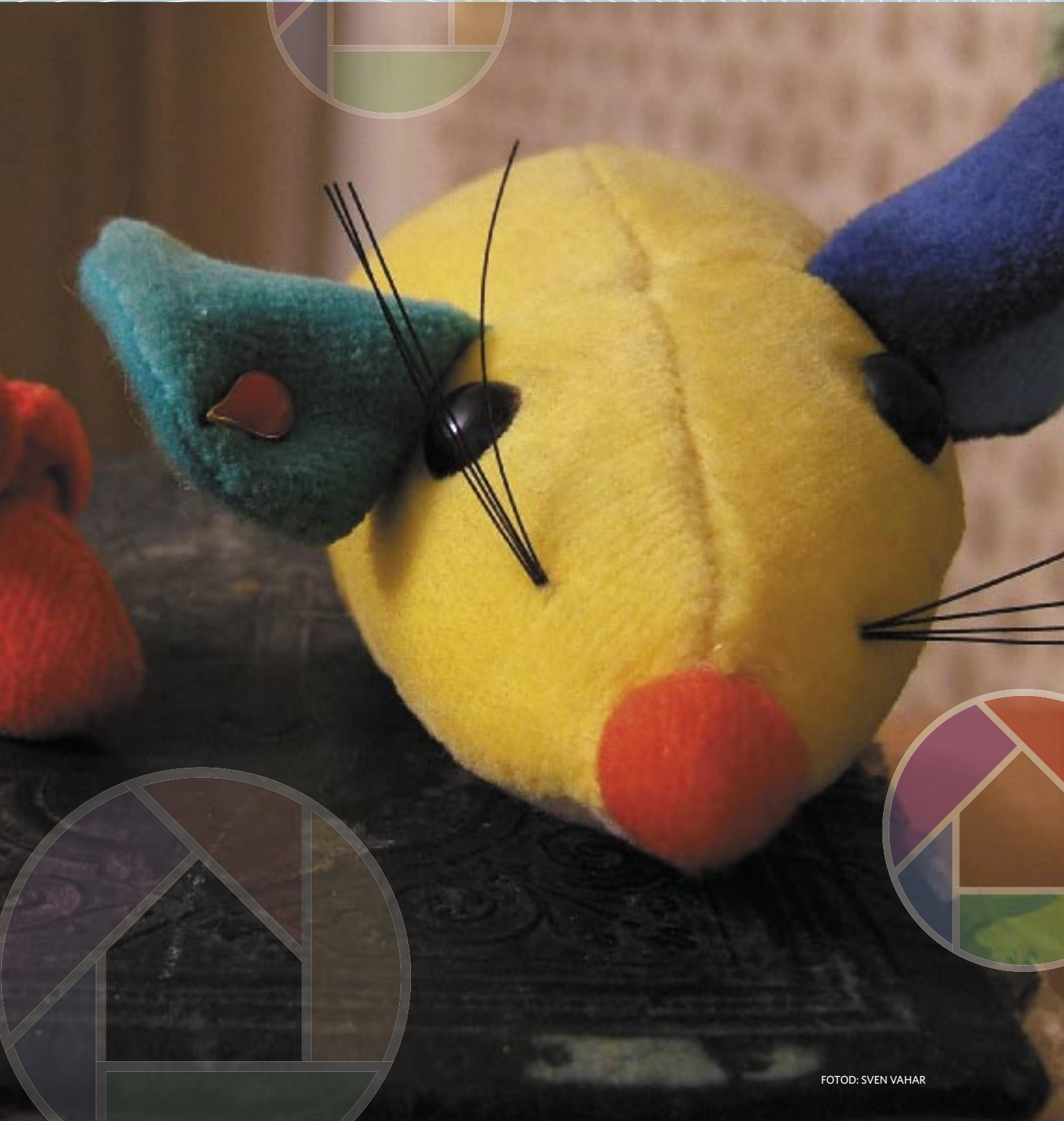
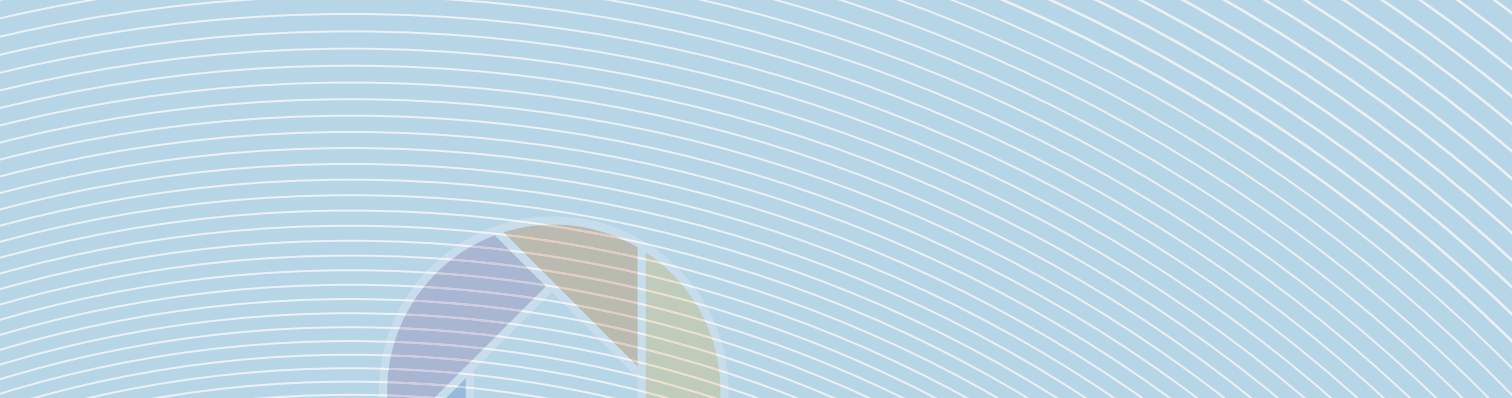
mõeldud ongi. Picasa ei ürita jätta muljet, et tegelikult on ta fototöötlus- või kujundusprogramm. Picasa loosungiks on „*picture simplicity*“ ja sellest ta ka kinni peab.

Picasa ühtaegu nii tugevaks kui nõrgaks küljeks on tema lihtsus. Ei mingit kohustuslikku jändamist menüüdes või süvenemist juhendisse – käivita, vali pildid ja ainult kliki nuppe. Kiirelt ja ilma erilise peamurdmiseta on võimalik ära teha suur hulk tööd. Samas peitub Picasa lihtsuse taga veel nii mõnigi lisavõimalus, mis esmapilgul ei pruugi silmaga hakata, aga mille pärast ei ole küll mõtet hakata arvutisse proffidele mõeldud kalleid programme installeerima. Olgu siin näiteks punaste silmade eemaldamine, korralike veebigaleriide tegemine (sinuga koos reisil käinud tahavad raudselt kohe järgmisel päeval pilte kuskilt internetist näha) ja nii edasi.

[digi] jalutab koos sinuga läbi Picasa vahvamad võimalused.

[d] SVEN VAHAR

FOTOD: SVEN VAHAR

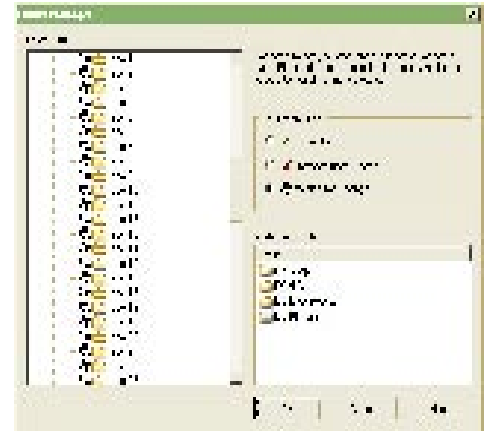
Automaatne kontrastsus.**Automaatne värvitasakaal.****Värvisoojuse reguleerimine.**

Väikeste piltide jumal

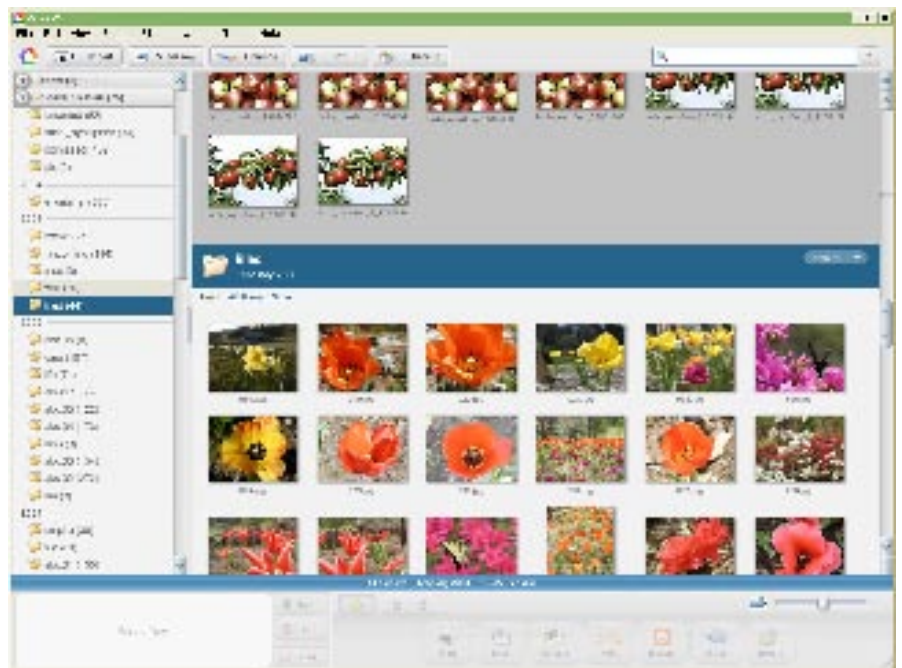
● Picasa esmakordsel käivitamisel küsib too, kas ta kammib terve arvuti läbi või otsib pilte ainult teatud kindlastest kohtadest, kus Windowsi rakendused tavaliselt neid hoiavad. Kui sa ei tea, kumba valida, vali teine variant (*My Documents, My Pictures, Desktop*). Kui sul on aga kombeks pilte mujal hoida, siis saad sa kaustu käsitsi ette näidata menüü *Tools > Folder Manager* alt. Linnukesega kataloogid kammib ta ühekordselt läbi, silmaga katalooge jälgib pidevalt. Esimene asi, mida peaksid tegema, kui tahad, et Picasa ka veebist salvestatud pilte ära tunneks, on minna *Tools > Options* menüüsse ning valida sealt „*File Types*“ ning märgista ära .GIF ja .PNG failid. Pildikaustad lisanduvad vasakul servas olevale ribale, seal grupeeritakse need ajalisel järjestuses ning neis leiduvate piltide arv. *View > Sort folder list by* menüüst võid järjestust valida – tähestikuline või viimaste muudatuste järgi. Piltide järjestamine kausta sees käib aga paremklikuga kausta nimel ning valikuga „*Sort folder by*“. Lisaks kaustakaupa grupeerimisele on võimalik pilte jaotada ka virtuaalkaustadesse. Igale pildile on võimalik lisada kirjeldav silt (*label*). Ühesuguse sildiga pildid mooduvadastavad ühe virtuaalkausta ning üks ja seesama pilt võib kuuluda mitmesse taolisesse virtuaalkausta. Nii võid sa venna pulmapildi liigitada nii „pidu“, „sugulased“ kui „pulmad“ alla koos teiste sarnase teemaga piltidega, ilma et peaksid pildist koopiad tegema. Lisaks siltidele võib eriliselt hästi õnnestunud piltidele lisada ka tunnustustähekesi (allservas heleda

viisnurgaga nupp). Kõik tähekesega pildid leiad sa otsingu abil, kui otsingukasti kõrval oleva noolekesega lisavõimalused välja tellid. Seal on tuttav tähekesega nupp, mille vajutamise peale kuvab Picasa sulle kõik tunnustähekesega pildid, kus need siis iganes ka ei paikneks.

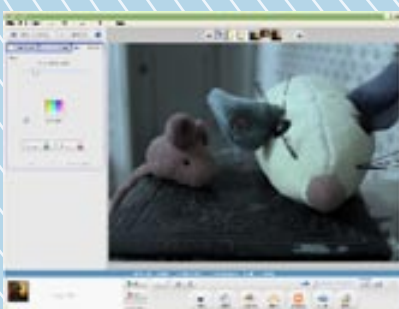
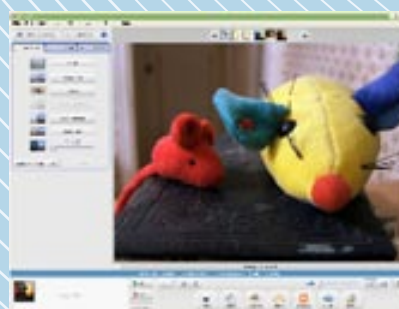
Picasa reaajas toimiv otsing on kiire ja mugav. Võin kihla vedada, et sa ei teadnud, et Picasa on võimeline otsima näiteks kaamera mudeli nime-tuse järgi (fotode failides leiduva info alusel) või pildi värvitooni järgi, seda ingliskeelsete värvinimedel alusel. Suure

Jälgimiseks on võimalik märkida nii palju kaustu kui vaid soovid.

Pispildivaade laseb katkematult kerida läbi kõikide pildikaustade.

Toonimine.**Automaatne korrigeerimine.****Täitehedus.**

Kärpimine.

Must-valge, värvikoldega.

Pehme, fookusega.

hulga piltidega testimisel suutis Picasa otsingu „green“ peale leida eksimatult rohelise põhitooniga pilte. Loomulikult saad otsida ka traditsiooniliselt failinimedele järgi ning lisaks sellele ka piltide pealkirjade seast. Pealkirju saad sa anda pildivaate režiimist, klõpsates pildi allservas asuvale ribale tekstiga „Make a caption!“. Pildi pealkiri salvestatakse faili sisse EXIF andmete hulka (väljale *ImageDescription*, kui sul selle teadmise midagi peale on hakata) ning see säilib seega ka pilti e-mailiga saates või veebi üles riputades. Otsingul on veel üks tore võimalus, mis esmapilgul silma ei hakka – sa saad otsides arvestada pildi vanust, sikutades nupukest skaalal „Date range“. Väga mugav eristamiseks värskemaid pilte vanematest.

Vähe sellest, et saad siltide abil pilte grupeerida, sa saad samuti pildikaustu kolleksioonideks jagada. Üks kolleksioon on sul vaikimisi kohe olemas: „Folders on Disk“. Uue kolleksiooni loomiseks ava mõne kausta peal paremklikkides kontekstimenüü ning vali sealt *Move to collection > New collection*. Valitud kaust tõstetakse automaatselt ümber loodud kolleksiooni alla. Sul ei tarvitse muretseda – kõvakettal jäävad kõik pildid ikka endiselt sinna, kus nad olid.

Topeltklõps pildil viib sind vaatamise-muutmise režiimi, kus saad kaeda pilti originaalsuuruses (nupp 1:1), foto puhul uurida selle histogrammi ja olulisemaid tehnilisi parameetreid (propelleriga mütsikesega nupp) ning kruttida pildile peale mitmesuguseid efekte. Sageli juhtub, et pilt on kas veidi liiga tume või liiga hele, liiga lahjade värvidega või on horisont pildil viltu vajunud. Taoliste

Enne ja pärast punasilma kaotamise tööriista rakendamist.

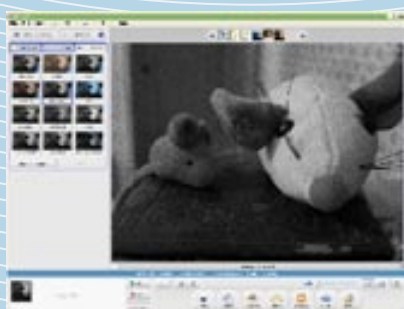
lihtsate pildiparandustega saab Picasa kenasti hakkama. Vali ainult vasakult efekt ning otsi skaalal sobiv intensiivus. Enamasti piisab vaid skaalal mõõtenupu liigutamisest, aga teatud töötlusvahendid nõuavad ka pildil mingi osa valimist. Näiteks kärpimise (*crop*) tööriist laseb hiirega vastava ala välja valida ning punasilmade kaotamise (*red-eye*) tööriist tahab, et punaste silmade ümber riskülik tõmmataks.

Pildimudumise ebaõnnestumisel võid sa alati sama pildi Picasas avada ja muudatused tagasi võtta – Picasa säilitab infot tehtud muudatuste kohta läbi kasutuskordade, kasutades selleks vastavas kaustas olevat *Picasa.ini* faili ning vajadusel hoiab originaalpildi ter-

Otsingutulemus sõnale „green“.

vikuna alles peidetud kaustas „Originals“.

Kombineeritud, teraline ja mustvalge.

Heledate alade rõhutamine.

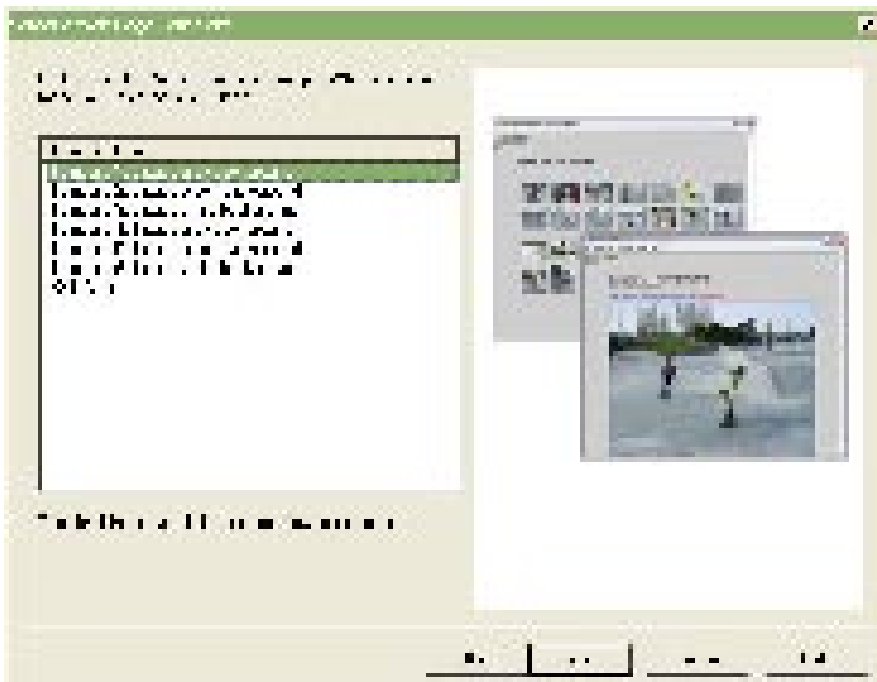
Originaalpilt.

Aga see pole veel kõik!

● Mõistliku pildihaldusvahendina laseb Picasa sul oma pilte ka hulgi töödelda. Valid aga vajalikud pildid (sa ju tead seda vana head ctrl-klahviga ükshaaval ning shift-klahviga järjest valimise nõksu?) ning võtad menüüst *Picture > Batch edit* tarviliku operatsiooni. Nii on äärmiselt mugav digikaamerast tulnud DSCxxxx või IMGxxxx või misiganesnimelisi pilte arusaadavamaks ümber nimetada. Sina annad ette failinime ning Picasa lisab järjekorranumbri. Nii saadki vähese vaevaga piltidest „IMG02156.jpg“ kuni „IMG02186.jpg“ hoopis pildid „viljandi-folk-1.jpg“ kuni „viljandi-folk-30.jpg“. Samamoodi võid valitud piltidele lasta teha autokorrektuuri (*I'm feeling lucky*) või neid kõiki näiteks päripäeva pöörata.

Kui oled mõistatanud, mida saab teha pildisahtlis (*picture tray*) olevate piltidega, siis nendega tegelevad Picasa akna allservas olevad nupud: *Print, Email, Collage, Hello, Blogger, Order* ja *Export*. *Print* ja *Email* selgitust ei vaja, *Collage* laseb valitud piltidest kujundada toreda kollaaži, *Hello* ja *Blogger* on vastavalt mõeldud piltide saatmiseks populaarsesse veebipäevikuteenusesse Blogger (<http://www.blogger.com>) ning Hello (<http://www.hello.com>) teenuse abil veebis publitseerimiseks. Nupp *Order* võimaldab sul tellida väljaprinte oma piltidest, kuid paraku pole sellest Eestimaal suuremat tolku (äriidee kohalikele digifotolaboritele – tehke Googlega diil ja hakake Picasa volitatud fototöökojaks). *Export* laseb valitud pildid sobivasse mõõtu ajada ja uude kausta kopeerida. Pildisahtlisse saad pilte nii lohistada, kui neid sinna aktiivse pildi juurest nupuga „hold“ valides suunata.

Veebigalerii loomiseks vali menüüst *Label > Export as web page*. Sinu valitud piltidest teeb Picasa lihtsa pispiltidega

Veebigalerii valmismallid: valge, halli ja musta taustaga.

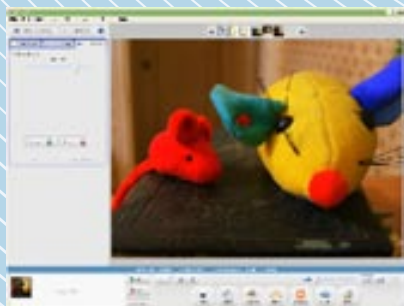
veebilehe, mille ülesriputamiseks piisab terve kausta veebiserverisse kopeerimisest. Muud keemiat seal polegi.

Ei saa aga Picasagi läbi ilma kohustusliku tiluliluta. Kui sul piltide igapäevasest vaatamisest ikka veel isu täis pole saanud, võid lasta Picasal kuvada oma parimatest piltidest liikuvat slaidinäitust (*slideshow*). Istu ja vahi koos perega nõrkemiseni. Teine ilus ajaraikamine on ajatelg (*timeline*), kus sa saad vaadata erinevatel aegadel tehtud pilte kronoloogilises järjestuses. Iseenesest mõnus, juhul kui kipud ära unustama, millal mis-sugused pildid teatud on.

Äramärkimist väärib kindlasti veel ka võimalus pildid CD või DVD peale kirjutada. Selleks on kogunisti kaks võimalust: kirjutada varukooopia (nupp *Backup*) või teha kinkeplaat (nupp *Gift CD*). Esimesel juhul saad sa valida, millistest kaustadest varukooopia tehakse, teisel juhul kasutakse parasjagu aktiivset pildikausta.

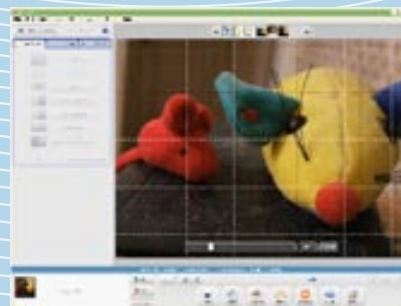
Pildipõimik valitud piltidest.

Värviküllastus.

Tumedate alade rõhutamine.

Õgvendamine.

Super Mario + Tõrva

MÜÜGIL: varsti leheküljel <http://www.andrico.ee/pood/> **HIND:** eesti keelne -160.-, vene keelne 59.-

• Vahepeal varjusurmas olnud platvormmängud on tänu Chronic Logicule saanud uue suunanäitaja – „Gish“.

Läbi aegade on lõbusates 2D seiklustes ühelt platvormilt teisele karanud küll jänessed, kõrberebased, sisalikud, torumehed ja mitmed muud tegelased. Kuid ainuüksi tegelaskuju ise ei muuda mängu hitiks. Selle jaoks peab sageli hüppamise-kargamisega kaasnema mingi uudne lüke, mis mängu põnevamaks teeb.

„Gish“ on uudne ja põnev mitmes mõttes. Esiteks on mängija tegelaskujuks tavapärase looma või linnu asemel hoopis ilus ümmargune tükk tõrva, mis kuues erinevas maailmas ringib loivab ja kadunud sõbrannat otsib. „Ümmarguseks palliks on aga saanud kehas-tuda ka varasemates mängudes, nagu „Pac-Man“, ütlete teie. Aga mitte kunagi varem pole ühegi kera maailm olnud nii realistlik. Ja ma ei mõtle siinkohal mitte imeilusaid tase-meid ega *über*-detailseid tegelasi, vaid hoopis väga head füüsikamootorit.

Kui tõrvapall suure kiirusega vastu seinale kihutab, tõmbub see kokku, mispeale ta kerge kaarega seinale pealt tagasi pörkab. Kui aga Gish on vaja hüppama panna, ei piisa ainult „jump“ nupu toksamisest. Enne tuleb üles-alla nooltega kord palli kokku suruda, kord pingest vabastada, et siis õigel hetkel, kui Gish on võimalikult kokkusurutud, kiirelt õiget nuppu vajutada ja tegelane kõrgustesse saata.

Selliste nippide selgekssaamine võtab omajagu aega, aga kui loogikale

Mis siin ikka öelda, selline see mänf on.

pihta saada, võibki juba mängust mõnu tunda ja tekib kerge hasart, sest varsti ei tundu enam mitte ükski kaugus nii suur, et sellest ei jõuaks üle hüpata. Peale hüppevõime aitavad mängijat tõrvatüki erivõimed, mis muudavad Gishi kord vedelamaks, et end torudest läbi pressida, kord kasvatab õhukese limakihi, mille abil seintest üles turnida.

Lausa lust on vaadata, kuidas akendest paistvad valgusvihud muutuvad ja liiguvad olenevalt tegelaskuju asukohast, tekitades niimoodi tunde ruumilisest maailmast. Ka peegeldused tõrvapalli enda peal on kenad ja muutuvad sujuvalt, olenevalt valgusallika asukohast. Üleüldine maailm on üsna

süngetes toonides. Värvigamma meenutab hiljuti ka eestikeelsena ilmunud nuputamismängu „Täielik Toru“, sealgi on maailm valdavalt pruun ja hall.

Tasemete ülesehitus on väga mitmekesine: kergestipurunevad rippsil-lad, müürid, mis liiga tugeva surve all

[USA POPULAARSEIMAD MÄNGUD]

PC:

1. Half-Life 2
2. Battlefield 2
3. World of Warcraft
4. Half-Life: Counter Strike
5. Warhammer 40 000: Dawn of War

Xbox:

1. Conker: Live and Reloaded
2. NCAA Football 2006
3. Ninja Gaiden Black
4. Forza Motorsport
5. Halo 2

Playstation 2:

1. Grand Theft Auto: San Andreas
2. Gran Turismo 4
3. God of War
4. Madden NFL 2006
5. Burnout Revenge

PriceGrabber

tilk = GISH

Siit vist ei tasu alla kukkuda...

pooleks lähevad, liikuvate lagedega ruumid, veega täidetud tunnelid, köite küljes rippuvad liftid ja veel mitmed detailid, mis harilikes mängudes igavad tunduvad, kuid siin, tänu füüsikale, väga värsketena mõjuvad.

Peale kõikvõimalike lõksude leidub

seal võikaid olendeid, kes Gishi elu kallale kipuvad. Kahjuks ei ole neid just väga palju erinevaid. Tavalisi kolle, kes igas maailmas natuke teistmoodi välja näevad, leidub ainult kaks, lisaks iga taseme kohta üks boss, pluss lõpuboss. Seda on selgelt liiga vähe!

Kui juba negatiivset punkti sai mainitud, siis ka *story* on pehmetel õeldes mäge. Kogu *point* on vaid selles, et Gishi sõbratari rõõvib teine tüdruk-tõrvapall Grey, lootes ise Gishiga abielluda.

Heliline pool on mängul mõneti ebaühtlane. Muusikapalad, mis iga maailma kohta vahetuvad, sobivad meeldivalt hämara atmosfääriga. Ka erinevad heliefektid on reaalsed, kuid samas liigub Gish ise peaaegu hääletult. Võiks ju

oodata kena lurtsuvat heli või nii...

Kui üksikosa on läbitud, ei pea veel mängu käest panema, sest lisategevusi on küllaga. Võib otsida salatasemeid, mis igasse maailmasse peidetud on. Veel leidub mitmikosa, kus kuni nelja üksteise kõrval istuva sõbraga on võimalik pidada maha sumomaadlus, *deathmatch*, jalgpallimatš, mündikorjamisvõistlus või ralli. Üle interneti või LANi mängida ei saa. Aga tasemeehitaja on olemas. Nii et, kui viitsimist on, jätkub Gishist pärast põhiosa läbimist veel kauaks. Mäng on ju tore: kohati toores ja poolik, kuid samas läbinisti uuenduslik ja värskel!

[d] KASPAR OJA

[NÕUDMISED ARVUTILE]

Protsessor: Intel või G3 1000+ Mhz

Mälu: 256 MB

Videokaart: 32 MB DirectX 9 ühilduv raudvaralise *Transform and Lighting* toega

Helikaart: 16bitine DirectX 9 ühilduv

Kõvakettamahtu: 43 MB

Optiline seade: CD-lugeja (mitte vajalik, kui mäng kodukalt ostes alla laadida)

Tarkvara: Windows 98/ME/2000/XP+ DirectX 9

Sisend-väljund seadmed: klaviatuur, monitor

[d] HINNANG:

HELI	●●●●●●●○○○
PILT	●●●●●●●○○○
MUGAVUS	●●●●●○○○○○
MEELELAHUTUS	●●●●●●●●●○

Kõndiv kollilihakombinaat

MÜÜGI: varsti leheküljel <http://www.andrico.ee/pood/> **HIND:** -290.-

• Vahel tahaks, et maailm oleks lihtsam ja elu selgem. Sellistel hetkedel ei kõlba woodyallenlikult pikad arutlused kuhugi ja õigem oleks suhelda lühikesete lausete vahendusel. Umbes nõnda: DS2 on natuke parem kui DS1.

Tõde on paraku harva must-valge ja täpseks seletuseks konstrueerin õige võrdluse.

„Dungeon Siege 1“ paistab silma meeldejäävate keskkondadega nagu *steampunk*'i stiiliõpikust laenatud tehas, pseudokeskaegne loss ja rohe-rohelised niidud, mis täidetud libasurnutega nagu hea tava ette näeb. Rollikad elavad viimasel ajal suuresti tänu MMO-kraamile läbi graafilist renessanssi, aga Gas Powered Gamesi kolme ja poole aastane debüüt näib endiselt igati ahvatlev.

Järg jääb siin natuke alla. Maastik tundub mitmekesisem ja õnneks loobuti ideest, et väliskeskkonnad peavad olema valdavalt ekstrasuured. Selgelt piiritletud rajal on ju kergem orienteeruda. Aga disainerite fantaasia ei voha endise nooruslikkusega – nii paiku kui ka vastaseid välja mõeldes. Tahaks näiteks rohkem koobastikke, koridore, üldse siseruume. Need tunduvad selles kujunduslikus võtmes alati kõige isuäratavamad, küsige või „Darkstone’ilt“.

Paremat tööd teeb järg mängija kaasatõmbamisel. Lugu tundub pärinevat endiselt muinasjuturääkimise programmist Plot-o-Matic (hea, et neid tegelikult olemas pole), mida ei päästa ka ehmatavalt suur kogus lisalugemist sarjast „Maailm ja mõnda“ ... kuid tulemus on kuidagi elusam. Vahel üsnagi keerukad valikulised ülesanded, salapaigad, juhuslikud dialoogid su kamba inimeste vahel, üllatused, terve rida kõrvaltegelasi – stsenaristide pingutused ei lähegi tühja. Isegi lemmikloomadest kujunevad tõelised seltskonna favoriidid, mitte tülikad kaasajooksikud, sest nad on uuel ringil uskumatult tugevad ja nende arendamine paljuski enda teha.

Võrguosa sisaldab lisaks koostööle tervet iseseisvat kampaaniat (kuni kaheksale, üks juhitud tegelane nina peale), kuid DS2 pakub lihtlabast koostööd

Kaunitar ka koletis

Kambakesi kaklemas

kahele (maksimaalselt kuueses kambas). Isiklikult ei pea võrguvärki oluliseks, sest saaga on niigi mahukas.

„Dungeon Siege 2“ on usin laenaja. „Diablo II“ hakkab varsti ilmselt märkama, et tuba on asjadest tühjaks jäämas. Terve selle külje võiks täita, seletades, mida võeti/kuidas kasutati. Olulised tunduvad oskuste puu, mille vahendusel kangelasi arendatakse, ja see, et kollid hakkavad tühjaks jäänud paiku usinalt peagi taasasustama. Kuhu iganes lähed, korralikust baarivabast baarikaklusest ilma ei jää.

Nii et eelista kumba tahad, mõlemal on omad head ja vead, aga üldine tase vaikselt paranes. Ei teagi, millal järgmine serveritakse. Chris Taylor on ju otsega reaalarjastrateegiate juures tagasi.

LAURI JÜRISOO

[NÕUDMISED ARVUTILE]

Protsessor: 1 GHz

Mälu: 256 MB

Videokaart: 16 MB DirectX 9.0c ühilduv (Radeon 7000/Quadro/GeForce 256/Delta Chrome või uuem)

Helikaart: DirectX 9.0c ühilduv

Kõvakettamahtu: 4 GB

Optiline seade: 4x CD-lugeja

Tarkvara: Windows XP+SP1+DirectX 9.0c

Sisend-väljund seadmed: klaviatuur, hiir, monitor

Muu/valikuline: LAN kaart

[d] HINNANG:

HELI	●●●●●●●●●●
PILT	●●●●●●●●●●
MUGAVUS	●●●●●●●●●●
MEELELAHUTUS	●●●●●●●●●●

Verine tera & seksikas tibi

MÜÜGI: www.gamestop.com **HIND:** -400.-

• Moodsad vampiirikütid Blade ja Rayne – oleks nemad alles sobiv paar! Sarnased hobid, maailmavaade ja iseloom. Lootke, et nad saavad järgmiseks ühise mängu nagu Alien ja Predator (kes läksid paraku lahku, salates nüüd kõike ilusat, mis nende vahel aset leidis).

Mänguarvustustega on selline huvitav asi, et teose kvaliteet ja kestvus ei mõjuta päriselt seda, palju su pähe tarku mõtteid koguneb. Igavesest kast võib saada mahukama ja paeluva loo kui igas suhtes hoolega lihvitud suurprojektist.

„BloodRayne 2“ on õnnetul kombel selline intrigeeriv isend, mis vääriski kolm-neli korda rohkem leheruumi kui mulle eraldatud. Aga mina muudkui jauran ega asu asja kallale, endal juba kolmas löik käsil. Milleks siis üldse pildiallkirjad loodi kui mitte oma koomikuande taltsutamiseks!

„BloodRayne 2“ on tegelikult kerge kirjeldada. Meenuta lihtsalt üksipuha mida esimesest osast. Nii ... valmis? ... nüüd kujuta ette, et seda tehti uuel ringil palju etemini. Terminal Reality sai korraga maha projektiga, mis omas klassis täiesti arvestatav ja isegi edukam kui paljud konkurendid! Ütleks, et parimaid järgesid eales, aga sellest piinlikust kõntsast, mida esimese osa karbis pakuti, oleks ju raske halvem olla.

Veel mõne kuu eest polnud kindel, kas arvutiversioon üldse tuleb ja siit võrsubki põhiline miinus. Ainuke täiendus on hiire-klaviatuuriga juhtimine, mis ei tööta paraku eriti edukalt. Klaveril pole häda midagi, aga hiirt kasutades juhtub kaameranurkadega imelikke asju, mis viib tahtmiseni närliline üldse puutumata jätta. Kaameratöö sellest huvitaval kombel ainult paraneb, nii et vähemalt mina jäingi hädalahenduse juurde.

Pildikiirus pole väga püsiv ja laadimisaegade pikkus natuke häirib, aga sisu kaalub miinused üles. Teos on lühidalt kokku võttes edukas hübriid „Prince of Persia: Warrior Withinist“ (palju võitlusvõtteid, akrobaatilised trikid), „Half-Life 2st“ (edasipääsemi-

Kaunis peategelane poseerimas oma lemmikmänguasjadega.

Pime tänav, nahas punapea... hmm...

Seda ta teebki, hävitab pahasid.

seks lahendatakse tihti keskkonnaga seotud mõistatusi; Rayne'i harpuun täidab gravitatsioonirelva aset), „Max Payne'ist“ (tüüpilised tegevuspaigad nagu metroo ja suured hüljatud hooned, *bullet-time* ja muud erioskused) ja „Devil May Cry'i“ koolkonna märulitest (mõõgad!). Laenates parimatelt, saadakse kokku midagi suupärast.

Lugu on üllatavalt põhjalik – nii arvukalt vaheklippe kohtab märulis harva. Pingeline ja nõudlik, aga vaheldusrikas sündmustik karistab nisaseid näppe ruttu, nii et algajale sobib pigem eelkäija. Teised aga valmistugu kohtuma luigeaks sirgunud inetu pardipojaga.

[d] LAURI JÜRISOO

[NÕUDMISED ARVUTILE]

Protsessor: Pentium III või AMD 1 GHz (2 GHz Pentium 4 soovitatav)
Mälu: 128 MB (256 MB soovitatav)
Videokaart: GeForce / ATI Radeon 9600
Helikaart: DirectX 8.1 ühilduv
Kõvakettamahtu: 500 MB
Optiline seade: 4x CD-lugeja
Tarkvara: Windows 98SE/2000/XP + DirectX 8.1
Sisend-väljund seadmed: klaviatuur, hiir, monitor

[d] HINNANG:

HELI	●●●●●○○○○
PILT	●●●●●○○○○
MUGAVUS	●●●●●○○○○
MEELELAHUTUS	●●●●●○○○○

Automaat-lehmaudar &

MÜÜGIL: www.ebgames.com **HIND:** -300.-

• Ja mina arvasin pärast „Far Cry'd“, et sakslased oskavad tulistamisi teha. Pähh, looda sa.

Kui võrrelda „Psychotoxicut“ vene-laste „Kreediga“, siis nendin, et on ka nõrgemaid kogemusi. Kuid see pole vabandus, miks esitada ilusa 25aas-tase tibi seiklused nii kiduralt. Angela Prophet on neiu, kellele ühel heal päeval mainitakse, et ta polegi päris õige inimene, vaid igivanast DNast loodud ülivõimetelega (pange tähele, see on „originaalne“ – ta suudab aega aeg-lustada, end lühiajaliselt haavamatuks teha jms) tegelane. Juhtumisi on ta ka ainus, kes suudaks peatada maailma-lõpu neljanda ratsamehe ja reverend Aaron Crowley. Selle kurja tandemi plaan on lasta inimkonnal ise end hävi-tada, mängides nende mõistusega.

Üheksateistkümne ebatäpse paugu-tajaga saab pahatahtlike hingi teispool-susesse saata rohkem kui 20 taseme kestel. See tähendab, et kogu selle aja vältel peab vahtima tootja Nuclerar Vi-sioni kokku klopsitud graafikamootori tehtavat pilti. See on kole. Tuhmust, liiglihtsaid tekstuure ja ebaselgust ei saa ajada ka konsoolipordi süüks, sest „Psychotoxic“ tehti ainult arvutile. Lihtsalt ollakse ajast maas. Ka inimesed liiguvad märkimisväärselt nikastanult. Kreemiks siia veel, et ka kaadrivahe-tuskiiruse sujuvusega võib juhtuda ebameeldivusi. Vaatamata testiarvuti piisavast võimsusest, tekitas üks kaart põhjuseta „jõnksumisi“. Tõenäoliselt on optimeerimisega vähe vaeva nähtud. Peale Nuclerar Visionsi rohkete pla-katite on vaatamisväärsust proovitud lisada selliste detailidega, nagu FBI bin Ladeni jt tagaotsitavate teadetetahvel, Bugatti ja kõhedat olustikku edukalt edasi andvad seinakujud näost, millede pikad hirmsad keeled liiguvad.

Vaheklipid on hirmsad ning udused. Peale kahtlase väärtusega kaameratöö ei lähe heli tegemistega tihti kokku. Füüsikaga üritab „Psychotoxic“ epu-tada nagu „Half-Life 2“, kuid tegelikult jätab „Devastationi“ mulje. Selles mõt-tes, et gravitatsiooniseadused kehtivad (kahjuks mõningate vigadega), kuid kõik need liiguvad kastid ja karbid

Taas nahka riietatud, relvastatud mitte-päris-inimese neiu? Mis jama on?

sekskas tibi

lõppkokkuvõttes segavad liikumise sujuvust. Ei saa muidugi täiesti maha salata, et silmale pakutakse ka lahedaid pärle, näiteks doomino-efekt.

Kõlarid vist on mõttekam mängima hakates jätta sisse lülitamata. Taustamuusika on tühi ja mitte midagi erilist edasiandev. Kuigi igal tasemel on oma teema, jõuab see siiski pinda käima hakata. Ometegi on see heli juures kõige tugevam külg. Efektid on kuivad. Ainuke asi, mis emotsioone tekitab, on tunnide õhkulaskmine. Valdav tunne on viha, sest isegi kui kõlarid on vaiksed, siis pauk võimendatakse mitmekordselt üle vastavalt kütusemahutite arvule. Milleks? Ja kõige hullem kõige lõpuks. Hääletöö. No tõesti, kui poleks äsjaläbitud „Kreedi“, oleks raske midagi nii ebaloomulikku meenutada. Et ei jääks selgusetuks, ütlen uuesti – dialoogid on hullult kehvad.

Tahaksin nii väga öelda, et arvuti juhitud tegelased on tavapärase tasemega. Et tüüpiliselt osad tormavad otse kallale, teised eemalt sihivad ja kõik nad üritavad kuulide eest kõrvalepoikeid teha. Aga ei saa. Ei ole normaalne, et isegi kitsas koridoris üritatakse kõrvalehüpe teha – otse vastu seina. Või miks mõni ülbik uhkelt oma rada liigub, kui samas toas viibijaga tina vahetatakse? Järeldus: jama!

Mängitavus võib pakkuda hulga eba-meeldivusi. Pärast laadimist pihus olev relv tihtipeale ei tööta, alles tööriista vahetus ning tagasivahetus parandab vea. Pärast kõrgelt kukkumist võib nähtav pilt kõveraks jääda – kujutage ette, et Angie üks jalg on teisest 5 sentimeetrit lühem. Juhtimine ise on ka veidi puine, laskemoona korjamiseks peab väga täpselt mooni lähedale minema ja mõnikord isegi seisatama, see ei lihtsusta mängimist sugugi. Paar korda õnnestus Angiega täiesti kinni jääda nagu oleks kastide vahele liimitud. Selle peale soovitaks tihti salvestada, kuid ... ära arvasite, ka vigaseid seive esineb selles mängus. Minul konkreetselt oli vaja ühest uksest läbi pääseda, kuid enne seda kollid kõngema panna. Kuid ei õnnestunud, sest ruumis jäid osad kollid tekkimata. Teiseks ei soovita liikuva ob-

jekti peale salvestada, sest mängu naastes kukutakse sealt automaatselt alla ja jalge alt pörkama hakkav ese võib kitsas koridoris Angiele valusalt lajutada. Kaks korda õnnestus ka kaardilt välja kukkuda, ühte neist kohtadest võib lihtsalt juurde kõndida, kaardimeistrid pole viitsinud ääre ette takistust panna. Õnneks ei ole laadimisajad liiga pikad ja ka nuppe pole liigselt palju.

Kas vaimukusi ka on? Noh, selline kurjam nagu lehm on päris naljakas. Kappab tagumistel jalgadel ja udarad on kuulipilduja eest. Meenutab tagedat veise filmist „Kung Pow: Enter the Fist“. Ka lõpupuüant on väike üllatus. Tundub et kõik on läbi, igaüks hakkab oma teed minema, kuid siiski tekib vajadus veel-kord pahadele pasunasse anda.

Kaua tehtud, ... koledake. Perspektiivikus on väike, mitmikosa pole lisatud. Demo ja patch on välja antud. ESRB hindajad on leidnud, et vaid täisealised võivad oma arvuteid sellega risustada, mis on aus. Soovitada võib vaid *hardcore* FPSide fännidele, muidu on teos liiga mõttetu. Erilist tasetust näitab see, et isegi mängu readme tekstis on kirjavead.

[d] LEHO LAHTVEE

[NÕUDMISED ARVUTILE]

Protsessor: Pentium III 1,3 GHz (2,4 GHz Pentium 4 soovitatav)
Mälu: 128 MB (512 MB soovitatav)
Videokaart: GeForce 3/ATI Radeon (nVidia GeForce 5700/ATI Radeon 9600 soovitatav)
Helikaart: DirectX 9 ühilduv
Kõvakettamahtu: 3,2 GB
Optiline seade: DVD-lugeja
Tarkvara: Windows 2000/XP+DirectX 9.0c
Sisend-väljund seadmed: klaviatuur, hiir, monitor

[d] HINNANG:

HELI	●●○○○○○○○○
PILT	●●●●○○○○○○
MUGAVUS	●●●●●○○○○
MEELELAHUTUS	●●●○○○○○○

Õppinud mehed, kõvad riistad.

Tegevuses.

Käigupõhised mõõgamehed

MÜÜGI: K-Arvutisalong / +- Elektroonika **HIND:** 145.-/159.-

● PS2 on mänguplatvorm inimestele, kes ergonomias suurt ei pea. Nii võib diivanil lõnutades aastatega enda selja kõrveraks istuda, ainsaks lohutuseks, et sai skeletti rõhudes ka RPG nimega „The Lord of the Rings: The Third Age“ läbitud.

„The Third Age“ erineb oma käigupõhises kestas oluliselt muust LOTR märulokraamist, aga ei anna Kesmaast nii põhjalikku ülevaadet nagu oodata võiks. „Final Fantasy“ särava võitlusüsteemi kõrval oleks tulnud malli võtta detailidest, nagu tegelaste sügavam arendamine, lineaarsuse painutamine vähemalt sel määral, et oleks põhjust nähtud-läbitud paikadesse tagasi tulla – *easy* raskusastmega saab nurgataguseid korralikult uurides ülesanded käigult 100% täidetud. Missioonid algavad harilikult „õhust“ ja leiavad sama ootamatult ka lõpu. *Quests* menüü on üleliigne, kuna ei jaga peale missiooni lühikirjelduse muud infot. Ülesannete ülesehitus jääb kiviaega ja edu sõltub mitte otsuste kaalumise, vaid lihtlabasest kohalejõudmisest. *Easy* raskusastmega kulmineerub mäng maksimaalselt 20 tundi pärast alustamist, keerulisemad raskusastmed eeldavad võitlustest aktiivsemat

osavõttu, et spetsiaalsed maagia- ja relvaoskused välja teenida. Samuti rohkem planeerimist madina kõrvale, aga lõpptulemus on sama.

Mäng paistab silma õhkkonna oskusliku loomise poolest, teeb seda läbi THX heli ja graafika *bloom*-efekti, detailsete keskkondade ning fantastilisel animeeritud karakterite. Ringiliikumine toimub 3-D keskkonnas, kus teatud piirkondades programm su lahingusse saadab. LOTR triloogia tundjatele suuri üllatusi ette ei tule. Kuigi mängitakse värskeid tegelasi ja nende kõrvale minimaalselt ka tuttavaid karaktereid, on paljud situatsioonid nähtud, osaliselt aga lausa eiratakse klassikalist looliini – näiteks ei alista Gandalf Balrogi üksinda, vaid sinu meeskonna kaasabil. Pisemate pahalaste hävitamine muutub pikapeale tüütuks, isegi kui nad endast erilist ohtu ei kujuta. Teatud piirkondades on võitluste vahel vaid mõned sekundid liikumisaega ja Helm's Deep kostitab lausa hulga järjestikuste kaitsmissioonidega, mille vahel saab vaid korra salvestada ning kus vastaste tulu su grupi lõpuks kergesti alistada võib.

Evil mode pakub võimalust erinevate piirkondade võtmevõitlused Sauro-

ni vägede poolel maha pidada. Antud jada (tavaliselt viis-kuus järjestikust vastasseisu) tulemusena teenitakse „väiksema“ vennaskonna tegelaste jaoks võimsaid relvi ja varustust. Lisaks on olemas koostöövõimalus kahele mängijale.

Seda kõike pole piisavalt, et „The Third Age“ soliidse projekti nimega ristida, aga kindlasti jagub siin RPG-sõtlastele tegevust ning silmailu. Lisaks 109 vaheklippi, mis LOTR kolme filmi superstseenidest kokku lõigatud, ning mille taustaks Ian McKellen jutustab su tegelase lugu. Hästi müüvad saagad lähivad tõepoolest lõputult edasi.

[d] KAIMAR PALTS

[NÕUDMISED]

Playstation 2 mängukonsool
PS2 mälukaart min 8MB
soovitavalt 100 HZ teler

[d] HINNANG:

HELI	●●●●●●●●○○
PILT	●●●●●●●●○○
MUGAVUS	●●●●●●●●○○
MEELELAHUTUS	●●●●●●●●○○

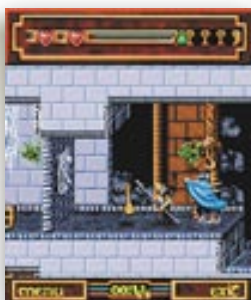
Täna moblas

MÜÜGIL: wap.inpoc.ee **HIND:** 50.- mäng

Kuu aega möödas ja [digi] heidab taas pilgu väljavalitutele. Ka seekord oleme veel tuntud arvutimängude, filmide, koomiksite järgi tehtud meelelahutajate juures. Saada on mängud wap.inpoc.ee saidil, kogu pakutava valiku ülevaate saab teha www.inpoc.ee-s. Mängude arvustajaks on asja tundev Rein Zobel. Sõnajärg talle.

Prince of Persia: Warrior Within

● Eelmise aasta ühe parima seiklusmängu mobiiliversioon on tehtud sama professionaalselt nagu esimenegi osa. Stiililt on „Warrior Within“ siiski julmem ja vägivaldsem kui „Sands of Time“, vähem on niisama ringironimist ja mõistatamist, rohkem vaenlaste läbitorkamist teravate asjadega. Mängu jooksul saab juurde ka paar nupukombinatsiooni eriti surmavate rünnakute tarvis. Pilt on kena ning juhitavus hea, kuid probleemiks jällegi mängurõõmu vähesus – üle tunni aja mängu läbimise peale aega ei lähe.

[d] HINNANG

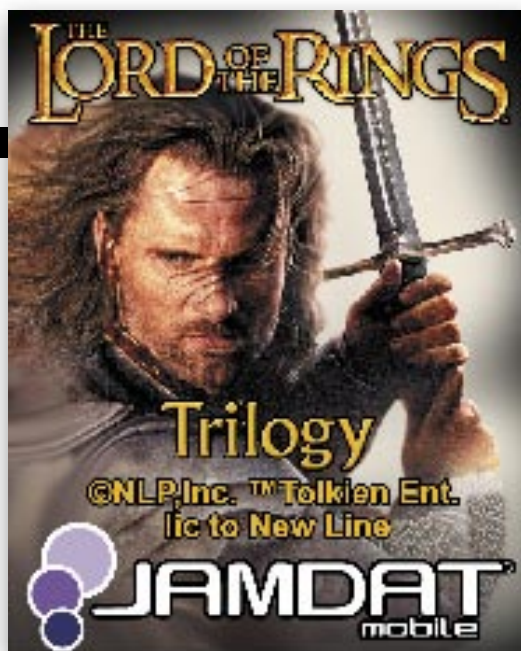

Duke Nukem

● Vana head Duke'i teavad vist kõik, kes kunagi arvuti-mänge näinud. Mobiilivariant vanast klassikust pakub kahemõõtmelist sealõus-tadega tulnukamõlakate sodikslaskmist, mis näeb mobiilimängu kohta üsna hea välja. Vastastel on ebameeldiv komme sulle selja taha pugeada ja sealt tuld anda, mis oleks päris hea nuke, kui nimetegelase kontrollimine veidi dünaamilisem oleks. Nimelt peab see mänguke igat nupuvajutust pühaks ning Duke tulistab veel pärast nupuklõbistamist jupp aega edasi. Tuleks veel lisada, et mäng pakub nelja erinevat relva ning lõpus ootab sind üks suurem elukas. Peamine häda, nagu mobiilimängudega ikka, kipub olema Duke Nukemi lühike kestvus – minul ei kulunud selle läbimängimiseks veerand tundi.

[d] HINNANG

Lord of the Rings Trilogy

● Kuningate järeltulija Aragorn möögaga õigust taga nõudmas. Tegelikult meenutab selle mängu peategelane mulle pigem Argkonna „Sõrmuste isanda“ paroodiaraamatust „Sõrmuste lisand“, sest selle kangelase armetust nähes orkid pigem naeravad ennast surnuks kui surevad tema mõõga otsas. Lisaks veel ebameeldiv komme lõketulukeste läheduses kuumarabandusse surra. Kuid kui mõningad frustreerivad kohad välja jätta, on tegemist ühe korraliku roni-ringitapa-kolle-tõmba-kange seiklusega. Lisaks kuuleb ka paari viisijuppi „Sõrmuste isanda“ filmitriloogia muusikalisest taustast. Nii et julgen isegi soovitada.

[d] HINNANG

XIII

● Nagu Ubisofti kangemate mängudega juba kombeks saanud, võib ka paari aasta tagune multikaliku graafikaga 3D shooter XIII hoobelda omanimelise mobiilimänguga. Telefonis kahemõõtmeliseks vähendatud märuliseklus on mõnusalt värvikirev ning pakub lisaks nauditavale kõmmutamisele ka miinidest ja teistest ohtlikest leiutistest mõõdanihverdumist. Kolmeteistkümnel on isegi mingisugune stoori, mis ei ole mobiilimängude puhul just sage nähtus. Mängu jooksul kohtad mitmeid kõrvaltegelasi – mõni pakub sulle abi, teised mõlisevad niisama enne võitlust. Kui mobiilimängud on sulle võõrad ja sa pole kindel, kas nende peale tasub ikka raha raisata, siis XIII on kahtlemata üks parimaid ning sobib hästi proovimaks, kas see mängulaad sulle üldse istub.

[d] HINNANG

Ühe lause uudised:

- „Quake 4” võrgumadinaid hakkab petmise eest kaitsma kuulus kaitseprogramm Punkbuster.
- USAs jõudis müügile „GTA: San Andreas” uus M (Mature) reitinguga versioon, eelmine väljalase kuulutati AOKs (Adult Only).
- „Medal of Honor: Pacific Assault” sai patch'i ehk mänguparanduse, versiooninumbiks nüüd 1.2.
- „Worms 4: Mayhem” sai samuti vigade paranduse, 72.9 MB fail toob mängule versiooninumbri 1.01.
- „Guild Wars” sai miljon kasutajat kokku ja seda viie kuuga.
- „Brothers in Arms: Earned in Blood” valmistaja Gearbox Software teatas, et nemad teevad oma edasised mängud Unreal Engine 3-le.
- „The Sims 2” saab uue lisapaki: „Open For Business”.
- Electronic Arts laseb „Need for Speedi” kümnenda aastapäeva auks välja „Need for Speed: Most Wanted Black Edition”, mis muidugi topitakse täis igasugust lisanäppi.

Kaheksa aasta vanuse antiigi leid

• Mäletate, 1997 aastal ilmus 3D Realmsilt selline FPS nagu „Shadow Warrior”? Sellele kuulutati välja ka lisapakk nimega „Wanton Destruction”. See jäi aga ilmutamata. Nüüd, aastaid hiljem kolas endise mängufirma Sunstormi president Anthony Campiti arhiivis ja leidis CD nimega „Add-on Archive 1”. Selgus, et see oli valmis lisapakk. „Wanton Destruction” oli saadetud kirjastajale levitamiseks, kuid viimane oli selle mingil põhjusel riuliile jätnud. Hr Campiti teatas leiust 3D Realmsile ja need võtsid meeleldi selle vastu. Nüüd on 22 MB „Wanton Destruction” tasuta saadaval, kuid siiski vajab originaalmängu. 3D Realmsi oma netipoes <http://www.buy3drealms.com/shadowwarrior.html> tehti leiu puhul Varjusõdalasele 50% hinnalangus ja maksab nüüd 10 USA dollarit.

Xkarbi levimisest

• Microsofti Xbox 360 poodijõudmise ajad. Ametlikult kinnitatud Tokyo Game Show 2005-l. USA ja Kanada 22. november, Euroopas 2. detsember, Jaapanis 10. detsembril. Austraalia, Uus-Meremaa, Singapur, Hong Kong, Korea, Taiwan, Mehhiko ja Kolumbia aga jäetakse 2006. aastasse. Ja paha uudis siia kõrvale, Xbox 360 saab olema regioonilukustusega. Bää, see ei ole küll hea, isegi teise regiooni DVDsi ei saa vaadata.

Mobiili "saatus"

• Veel enne kui Doomi film valmib, tuli mobiilidele mäng „Doom RPG”. See on läbi silmade vaatega käigupõhine rollimäng PC-mängude põhjal ning muidugi on ülesandeks põrgukolletisi hävitada. Kaheksa tundi mänguaega 9 relvaga kümnel tasemel. Et seda mängida, peab telefonil olema Java rakendus J2ME MIDP 2.0 keskkonnaga või BREW 2.0.

Hea, paha ja kole arvutisse

• Veel üks klassikaline film mänguks. „The Good, the Bad, and the Ugly”, Sergio Leone makaronivestern Clint Eastwoodiga peaosas. Eeldatavasti 2006. aastal ilmuv mäng saab olema kolmanda isiku vaates märul. Praegu käivad läbirääkimised näitlejatega, et saada neid häälil lugema ja luba välimust andma.

Peaaegu 220 ajaviidet

Siin nad on jälle!

OKTOOBER	NELJAS KVARTAL	2006 ESIMENE KVARTAL	SILMAPIIRI TAGA...	
<p>Brothers in Arms: Earned in Blood ● 6. okt 2005</p> <p>Serious Sam 2 ● 10. okt 2005</p> <p>F.E.A.R. ● 11. okt 2005</p> <p>S.T.A.L.K.E.R.: Shadow of Chernobyl ● 14. okt 2005</p> <p>World War II Combat: Road to Berlin ● 18. okt 2005</p> <p>Call of Duty 2 ● 25. okt 2005</p> <p>Starship Troopers ● 26. okt 2005</p> <p>Land of the Dead: Road to Fiddler's Green ● okt 2005</p> <p>The Regiment ● okt 2005</p>	<p>Star Wars: Battlefront 2 ● 1. nov 2005</p> <p>Tom Clancy's Ghost Recon Advanced Warfighter ● neljas kvartal 2005</p> <p>East Front ● neljas kvartal 2005</p> <p>Stargate SG-1: The Alliance ● neljas kvartal 2005</p> <p>Vietcong 2 ● neljas kvartal 2005</p> <p>Gene Troopers ● neljas kvartal 2005</p> <p>Far Cry Iisapakett ● neljas kvartal 2005</p> <p>Rat Hunter ● neljas kvartal 2005</p> <p>Armed Assault ● neljas kvartal 2005</p> <p>Commandos: Strike Force ● neljas kvartal 2005</p> <p>Condemned: Criminal Origins ● neljas kvartal 2005</p> <p>VATAN ● neljas kvartal 2005</p> <p>Battlefield 2: Special Forces (Iisapakett) ● neljas kvartal 2005</p> <p>Quake IV ● neljas kvartal 2005</p> <p>Vivisector: Beast Inside ● neljas kvartal 2005</p> <p>Half-Life 2: Aftermath (Iisapakett) ● 2005</p> <p>Hollow ● 2005</p>	<p>SWAT 4: The Stetchkov Syndicate (Iisapakett) ● veeb 2006</p> <p>Tom Clancy's Rainbow Six: Lockdown ● esimene kvartal 2006</p> <p>Call of Juarez ● esimene kvartal 2006</p> <p>Enemy in Sight ● esimene kvartal 2006</p> <p>The Stalin Subway ● esimene kvartal 2006</p> <p>Sniper ● esimene kvartal 2006</p>	<p>You Are Empty ● teine kvartal 2006</p> <p>TimeShift ● kevad 2005</p> <p>Savage 2: A Tortured Soul ● suvi 2006</p> <p>Huxley ● suvi 2006</p> <p>Metathrone Project ● suvi 2006</p> <p>Dark Messiah of Might & Magic ● kolmas kvartal 2006</p> <p>BioShock ● 2006</p> <p>Operation Flashpoint 2 ● 2006</p> <p>Prey ● 2006</p> <p>Unreal Tournament 2007 ● 2006</p> <p>Enemy Territory: Quake Wars ● 2006</p> <p>Rainbow Six: Lockdown ● 2006</p> <p>CellFactor ● neljas kvartal 2007</p> <p>Precursors ● 2007</p> <p>Retribution ● 2007</p> <p>Dark Sector ● teatamata</p> <p>PRISM: Threat Level Red ● teatamata</p> <p>Alpha Prime ● teatamata</p>	FPS
<p>Stubbs the Zombie in Rebel Without a Pulse ● okt 2005</p>	<p>Gun ● 1. nov 2005</p> <p>The Matrix: The Path of Neo ● 15. nov 2005</p> <p>Conflict: Global Storm/Conflict: Global Terror ● nov 2005</p> <p>Just Cause ● nov 2005</p> <p>Tomb Raider 7: Legend ● nov 2005</p> <p>Desperados 2: Cooper's Revenge ● nov 2005</p> <p>Marc Ecko's Getting Up: Contents Under Pressure ● nov 2005</p> <p>Prince of Persia: The Two Thrones ● dets 2005</p> <p>Refuse: Home, Sweep Home ● neljas kvartal 2005</p> <p>Freedom Fighters 2 ● neljas kvartal 2005</p> <p>True Crime 2 ● neljas kvartal 2005</p> <p>Crime Life: Gang Wars ● neljas kvartal 2005</p>	<p>Driver: Parallel Lines ● märts 2006</p> <p>Captain Blood ● esimene kvartal 2006</p> <p>Splinter Cell 4 ● esimene kvartal 2006</p> <p>Scarface: The World is Yours ● esimene kvartal 2006</p> <p>City of the Dead ● esimene kvartal 2006</p>	<p>Bad Day L.A. ● 12. aprill 2006</p> <p>Black Buccaneer ● kevad 2006</p> <p>Dog Tag ● teine kvartal 2006</p> <p>El Matador ● teine kvartal 2006</p> <p>The Godfather ● teine kvartal 2006</p> <p>City of the Dead ● esimene kvartal 2006</p> <p>Diabolico ● License To Sin ● neljas kvartal 2006</p> <p>The Good, The Bad, And The Ugly ● 2006</p> <p>25 To Life ● 2006</p> <p>Demonik ● 2006</p> <p>Interview with a Made Man ● 2006</p> <p>Hitman: Blood Money ● 2006</p>	MÄRUL
<p>Rise & Fall: Civilizations at War ● 3. okt 2005</p> <p>The Movies ● 4. okt 2005</p> <p>Black & White 2 ● 7. okt 2005</p> <p>Age of Empires III ● 18. okt 2005</p> <p>Civilization IV ● okt 2005</p>	<p>Tycoon City: New York ● 1. nov 2005</p> <p>Hammer & Sickle ● 1. nov 2005</p> <p>Star Wars: Empire at War ● nov 2005</p> <p>Artifact Rush ● neljas kvartal 2005</p> <p>Ground Zero: Genesis of the New World ● neljas kvartal 2005</p> <p>Tactica Online ● neljas kvartal 2005</p> <p>Pacific Storm ● neljas kvartal 2005</p> <p>Shattered Union ● neljas kvartal 2005</p> <p>Full Spectrum Warrior: Ten Hammers ● neljas kvartal 2005</p> <p>African Alliance ● neljas kvartal 2005</p> <p>Creature Conflict: The Clan Wars ● 2005</p> <p>Officers ● 2005</p> <p>Wildlife Tycoon: Venture Africa ● 2005</p> <p>War Leaders: Clash of Nations ● 2005</p> <p>Spills of War ● 2005</p> <p>Warfare ● 2005</p>	<p>SunAge ● veeb 2006</p> <p>Galactic Civilizations II: Dread Lords ● veebr 2006</p> <p>Company of Heroes ● veeb 2006</p> <p>Heroes of Annihilated Empires ● esimene kvartal 2006</p> <p>ParaWorld ● esimene kvartal 2006</p> <p>Ghost Wars ● esimene kvartal 2006</p> <p>Snow ● esimene kvartal 2006</p> <p>Wildlife Park 2 ● esimene kvartal 2006</p>	<p>The Sims 2: Open for Business ● mai 2006</p> <p>Rise of Nations: Rise of Legends ● teine kvartal 2006</p> <p>Joint Task Force ● teine kvartal 2006</p> <p>Spore ● kolmas kvartal 2006</p> <p>ANNO 3 ● neljas kvartal 2006</p> <p>Trainz Railroad Simulator 2006 ● neljas kvartal 2006</p> <p>Cesar IV ● neljas kvartal 2006</p> <p>Dreamlords ● 2006</p> <p>Heaven vs. Hell ● 2006</p> <p>Star Chamber: The Harbinger Saga ● teatamata</p> <p>WOFOR: War on Terror ● teatamata</p> <p>Society ● teatamata</p> <p>World Forces: War on Terror ● teatamata</p> <p>Sudden Strike III: Arms for Victory ● teatamata</p> <p>The Lord of the Rings, The Battle for Middle-earth II ● teatamata</p> <p>Sparta ● Ancient Wars ● teatamata</p>	STRATEEGIA
<p>GT Legends ● okt 2005</p> <p>IHRA Professional Drag Racing 2005 ● okt 2005</p>	<p>Need for Speed: Most Wanted ● 15. nov 2005</p> <p>L.A. Rush ● 12. dets 2005</p> <p>Volkswagen Golf Racer ● neljas kvartal 2005</p> <p>Adrenalin Racer ● neljas kvartal 2005</p>	<p>TOCA Race Driver 3 ● veeb 2006</p> <p>Crashday ● veeb 2006</p>	<p>FlatOut 2 ● 2006</p> <p>Grand Raid Offroad ● teatamata</p> <p>Night Watch Racing ● teatamata</p> <p>Lada Racing Club ● teatamata</p>	KIHUTA
<p>Law & Order: Criminal Intent ● 11. okt 2005</p> <p>80 Days ● 17. okt 2005</p> <p>Keepsake ● 31. okt 2005</p> <p>Ankh ● okt 2005</p>	<p>Agatha Christie: And Then There Were None ● 8. nov 2005</p> <p>Wild Earth ● nov 2005</p> <p>Pathologic ● neljas kvartal 2005</p> <p>King Kong ● neljas kvartal 2005</p> <p>The Chronicles of Narnia:</p> <p>The Lion, The Witch and The Wardrobe ● neljas kvartal 2005</p>	<p>Call of Cthulhu: Dark Corners of the Earth ● veeb 2006</p>	<p>Dreamfall: The Longest Journey ● kevad 2006</p> <p>Broken Sword 4 ● suvi 2006</p> <p>Destinies ● suvi 2006</p> <p>THE ISLAND: The Earthling ● kolmas kvartal 2006</p> <p>Sam & Max ● teatamata</p> <p>Metronome ● teatamata</p>	SEIKLUS
<p>X3: Reunion ● 25. okt 2005</p> <p>Dark Age of Camelot:</p> <p>Darkness Rising (Iisapakett) ● okt 2005</p> <p>Gods and Heroes: Rome Rising ● okt 2005</p>	<p>Star Wars Galaxies: Trials of Obi-Wan ● 1. nov 2005</p> <p>Dungeons & Dragons Online: Stormreach ● 2. nov 2005</p> <p>Dark and Light ● nov 2005</p> <p>Age of Pirates ● neljas kvartal 2005</p> <p>Neverend ● neljas kvartal 2005</p> <p>Blood Magic ● neljas kvartal 2005</p> <p>Citizen Zero ● neljas kvartal 2005</p> <p>SpellForce 2 ● neljas kvartal 2005</p> <p>Hellgate: London ● neljas kvartal 2005</p> <p>Phase: Exodus ● 2005</p> <p>The Roots ● 2005</p> <p>The Witcher ● 2005</p> <p>Vanguard: Saga of Heroes ● 2005</p> <p>Irth Online ● 2005</p>	<p>The Lord of the Rings Online:</p> <p>Shadows of Angmar ● jaan 2006</p> <p>Tabula Rasa ● 15. veeb 2006</p> <p>Mage Knight Apocalypse ● märts 2006</p> <p>SUN: Soul of the Ultimate Nation ● esimene kvartal 2006</p> <p>Parfait Station ● esimene kvartal 2006</p>	<p>Age of Conan: Hyborian Adventures ● 10. mai 2006</p> <p>Loki ● teine kvartal 2006</p> <p>4th Battalion ● teine kvartal 2006</p> <p>Phantasy Star Univers ● teine kvartal 2006</p> <p>Darkstar One ● kevad 2006</p> <p>Auto Assault ● kevad 2006</p> <p>Paradise City ● kolmas kvartal 2006</p> <p>Gothic III ● 2006</p> <p>Titan Quest ● 2006</p> <p>Night Watch ● 2006</p> <p>Elveon ● teine kvartal 2007</p> <p>Warhammer Online ● 2007</p> <p>Endless Saga ● 2007</p> <p>Final Fantasy XI: Treasures of Aht Urgon (Iisapakett) ● teatamata</p>	ROLLIMÄNGUD
<p>STACKED with Daniel Negreanu ● okt 2005</p> <p>Diver: Deep Water Adventures ● okt 2005</p> <p>Asterix & Obelix XXL 2:</p> <p>Mission Las Vegum ● okt 2005</p> <p>Chicken Little ● 10. okt 2005</p> <p>Pro Evolution Soccer 5 ● 28. okt 2005</p>	<p>Harry Potter and the Goblet of Fire ● nov 2005</p> <p>Rugby Challenge 2006 ● nov 2005</p> <p>The Incredibles: Rise of the Underminer ● neljas kvartal 2005</p> <p>NHL 06 ● neljas kvartal 2005</p> <p>NBA Live 06 ● neljas kvartal 2005</p> <p>Football Manager 2006 ● neljas kvartal 2005</p> <p>Metal Combat ● neljas kvartal 2005</p> <p>DropTeam ● neljas kvartal 2005</p> <p>Panzer Elite Action: Fields of Glory ● 2005</p>	<p>Barnyard ● jaan 2006</p> <p>Girz ● Life is a Party ● esimene kvartal 2006</p>	<p>Whirlwind of Vietnam ● neljas kvartal 2006</p> <p>Rich & Beautiful ● sügis 2006</p> <p>Rail Simulator ● 2006</p> <p>Codename Panzers 2 ● 2008</p> <p>Pacific Liberation Force ● teatamata</p> <p>Monster Madness ● teatamata</p>	MUU

digidoktor

ESITA OMA KÜSIMUS: DIGI@PRESSHOUSE.EE

Ma rikkusin tuttava arvuti ära!

[?] Tuttav tahtis endale masinasse (arvuti on väidetavalt seitse aastat vana Pentium 2, helikaart integreeritud) panna uut Windowsit. Kustutasin ta vana 98 ära ja panin 2000 asemele, aga tekkis mure - häält ei tule, mingid draiverid on puudu, isegi heli mixer'it pole. Tal pole plaate ka, mis peaksid arvutiga kaasas olema. Mingi audio adapteri leidsin, aga see on ainult Win 95 ja 98ga ühilduv, mis ma siis nüüd tegema pean, otsima uue Windowsi? Või äkki on mõni programm, mis ise need vead ära parandab või on olemas selline programm, mis näitab puuduvaid draivereid. Sooviksin abi.

Mart

[d] Kui arvutiga kaasas olevad plaadid ja muu dokumentatsioon on kadunud, siis on vaja korpuselt kaas maha kruvida, vaadata emaplaadi (sest integreeritud helikaart on emaplaadi peal; emaplaat on see suur plaat, kuhu kõik teised vidinad peale lähevad) pealt selle mark ja mudel ning internetis tuuseldama hakata. Tavaliselt on emaplaadi tootja kodulehel vajalikud draiverid olemas, kui pole, siis on hulga *third party* saite, kus soovitatavat pakutakse. Google on sulle kindlasti abiks.

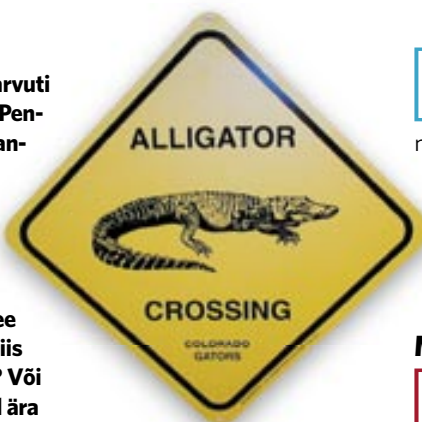
Kaaneplaat on igavene peavalu

[?] Olen [digi] tellija algusest peale. Probleem selles, et [digi] kaaneplaadilt osa asju minu arvutis (mul on Windows XP Pro) ei toimi. Marveti õpetust, millest oleksin väga huvitatud, avab ainult digidoci aadressi ja muud ei midagi. Ma kas ei oska või on milleski muus küsimus. Kõik muu on kättesaadav... Tarmo

[d] Proovi avada plaadil olevaid faile otse, ilma meie programmita. Tee *My Computeris* hiirega parem klikk CD-plaadi ikooni peal ja vali *Explore*. Ning püüa käivitada mõnd plaadil leiduvat installeerimisprogrammi. Kui sealtkaudu toimib, siis peame meie oma süsteemist kotermanni kinni võtma, sest plaat meie arvutites toimis küll korralikult.

Kaalujälgijate monitor

[?] Tere. Ma sooviksin teada, mis on Thin CRT ja mida ta endast kujutab, mis on temas erilisemat kui tavalistes monitorides. Rivo

Tulemüür pidavat aitama ka kurjade kahepaiksete vastu.

[d] Thin CRT on viimase aja uuendus tavamonitoride (ehk CRT-monitoride) tootmise tehnoloogias, milles selliste monitoride üks peamisi elemente, kinesiit, on väga õhuke. See tähendab, et su laual ei istu mitte hiiglaslik kobakas, vaid üsna õhuke CRT-monitor (35-40 cm paks). LCD-telerid ja -monitorid on ikkagi õhemad, ent ruumikokkuvõid peaks muljetavaldav olema.

Milline tulemüür panna sülearvutile?

[?] Tervist, augustinumber oli esimene, mis mul kätte sattus. Varem lugesin ainult Arvutimaailma. Teie ajakiri tundub kuidagi arusaadavam olema. Asja juurde - olen muretsenud endale sülearvuti ja sooviks sellele tulemüüri panna. Kas oskaksite soovitada mõnd kindlat ja head? Julia

[d] Kõige lihtsam on kasutada Windows XP enda tulemüüri (*Control Panel*, sealt *Security Center*). Rohkem paindlikkust ja võimalusi pakuvad spetsiaalsed tulemüüri-programmid, millest pakutakse ka väga häid tasuta versioone. Soovitame Zone Alarmi (www.zonelabs.com), Kerio Personal Firewalli (www.kerio.com) või Sygate'i Personal Firewalli (www.sygate.com).

Kui sa arvutiga väga võõras oled, kasuta parem Windows XP tulemüüri (ja enne käi kindlasti ära veebisaidil windowsupdate.microsoft.com ja laadi turvauuendused). Spetsiaalsete tulemüüri-programmide paigaldamisel arvesta, et esimesed päevad veedad kogu aeg tulemüüri oleldes, kas üks või teine programm võib võrku ühenduda ja võrgust tulevaid ühendusi vastu võtta, kuni tulemüür selgeks õpib, kuidas sinu arvutis olevad programmid käituda võivad.

Hägune laik kaameras

[?] Kas digikaamera Olympus C-5060 Wide Zoom on vigane või teen ise midagi valesti? Asi selles, et kaamera diafragma ei tööta tavapäraselt. Ava 2,8 juures on pilt lähi- ja kaugvõtetel kõige teravam. Alates avast 4 moodustub pildi tsentrisse hägune laik. Lõpuks ava 8 juures puuduvad juba 3-4 cm (100% suurendus) suurusel alal detailid. Ka pildi ülejäänud osad on ebateravamad kui avadel 2.8-4. Mida teha? Endel

[d] Tõepoolest kummaline. Kui oleks konkreetsed laigud, mitte ka ülejäänud pildi kvaliteedi halvenemine, siis pakuks, et

Televiisor salenduskuuril: Thin CRT.

midagi on porine. Sensoril olevat prügi kontrol- litakse nii, et võimalikult kinnise avaga tehakse näiteks taevast pilt ja fotol on tükid ilusti näha. Soovitame probleemsed nädispildid teha ja need Eestifoto (eestifoto.paper.ee/sein/list.php?f=3) või Fotokala (fotokala.ee/foorum/list.php?f=2) foorumisse üles panna ja nõu küsida. Võib ka kohe remondimehe juurde joosta, aga kui kaamerat enam garantiid pole, siis see maksab, aga foorumist võib tasuta nõu saada.

Mitu akent pole ka hea

[?] Olen vaja Windows ära vahetada, aga nüüd on probleem, et on kaks Windowsi, aga arvuti ei lase teist ära kustutada ... ning mitte ei taipa mida peaks tegema. Võiks olla kirjeldus selliste operatsioonide kohta ning ka selgitus, kuidas muuta kõvaketast kaheks kõvakettaks, et kui edaspidi vajadus arvutit puhastada, siis saab mõningad asjad alles jätta. Eva

[d] Olgu sul Windows XP Pro või Home Editioni CD, selle pealt buutides ehk alglaadides (BIOSis võib olla vajadus optilise seade esimeseks boot device'ks mää- rata) tuleb loobuda parandusettepanekutest ning siis hakkabki install küsima partitsioonide kohta. Seal saab lihtsalt kustutada ja uusi luua. Muidugi peaks keegi inglise keele val- daja ligi olema, et tõlkida täpsed küsimused. Partitsiooni luues kirjuta partitsiooni suuruse kohale number, kui suurt ketast soovid (näi- teks kahte ühesuurust ketast soovides kirju- tada poole väiksem number pakutust). Nii et kustuta soovimatud osad ära ja tee soovi järgi uus, ketta teise poole muudeks asjadeks saab väga lihtsalt teha Windowsi siseselt *Disk Ma- nageris*. Sinna saab *My Computer* ikoonil pa- remat hiirenuppu toksides ja *Manage* valides. Aga ettevaatust, partitsioonidega mässamine lõppeb teadmatu sammu korral kõvakettalt kõigi andmete kadumisega. Nii et parem kirju- ta enne vajalikud failid näiteks CD-plaatidele.

MP3-mängija streigib

[?] Kuna teil on rubriik, kus aitate ini- mesi erinevate arvutiprobleemide lahendamisel, siis mõtlesin, et kü- siks ka. Mure selline, et salvestades arvutist MP3-mängijasse muusikat teatab arvuti mõne loo puhul järgmist: „*The directory or file cannot be created*“. Milles võib viga olla? MP3-mängija on Creative MuVo 1 GB. Lugu- pidamisega. Hain

[d] Sarnaseid probleeme on olnud ka teistel MuVo omanikel. Aitama peaks see, kui sa jaotad oma muusikafailid mängija peal erinevatesse kaustadesse või teed muusikafailide nimed lühemaks (mängi- jale ei meeldi liiga palju liiga pikkade nimedega MP3sid).

[KUU KÜSIMUS]

Mida klahvid teevad?

[?] Olen näinud, kuidas kogenud itimehed ainult klahvi vajutusega avavad IE ja igasugu muid aknaid. Oletan, et paljud lugejad ei tea, mida kõike saab arvuti juures ilma hiireta korda ajada. Ctrl+alt+del on ilmselt kõigile selge, kes vähegi PCi taolise aparaadiga kokku puutunud, aga kui paljud teavad, et Windows klahv+D laseb kõik aknad ilusti alla, ilma et peaks seal nurgast neid vidinaid otsima. Ehk on võimalik avaldada klahvi- kombinatsioonid nende tähendustega. Ette tänades. Jarold

[d] Jaa, teeb veidi kadedaks jah, kui keegi teeb midagi, mida ise ei oska. Üks pisike kiirkursus [digi] lugejatele, kuidas Windowsis klaviatuuri lühikäskluste abil kiiremini toimetada. Hoides Windowsi logoga klahvi all ja vajutades E, avaneb Windows Exploreri aken, F-iga otsinguaken, R toob esile Run kasti, L viib logimise juurde ehk lukustab ekraani. M minimeerib ja lukustab sinna, vajutades aga D-d, lähevad aknad alla ja tulevad käsklust korrates üles tagasi.

Ka Ctrl või Control on ka funktsiooninupp, mida all hoides ja tähti klõpsides saab midagi kasulikke teha. Ctrl alla ja A märgistab kogu teksti, C kopeerib, X lõikab ja V kleebib tagasi kõik failid või teksti. Rakendusprogrammides avab Control+O avamisakna, S salvestab poolelioleva töö, P avab trükkimisakna. Tekstiredaktoris olete mõelnud, miks jämekirja ikoonil on B, kaldkirja oma I ja allajoonitu U? Jällegi saab Ctrl abiga neid stiile kiirelt sisse-välja lülitada. Mõned

kasulikud lükked veel: Shift+Delete korraga kasutades saab faili kustuta- tada ilma, et see prügikasti läheks, Alt+Tab saab kiirelt eesolevaid aknaid vahetada, Alt+Enter on faili omaduste vaatamiseks kasulik ja lõpuks Alt+F4 – see sulgeb aktiivse akna. Loetelu pole kaugeltki täielik, kuid esimeseks korraks piisavalt.

Control-Alt-Del ehk „kolm pörsakest“.

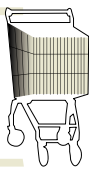

Kaks Akent ühes arvutis on veel tühiasi.

Jälle üks pinisev arvuti

[?] Arvuti hakkab sisselülitamisel pini- sema ja pilti ette ei võta, korduvatel sisse-välja lülitamistel alles hakkab tööle. Algul öeldi, et RAM on läbi, otsin uue RAMi ja kahe nädala pärast sama jama. Teh- nilised andmed on arvutil sellised: 1,7 GHz Celeron, RAM 512 MB, videokaart 128 MB GeForce FX5200 ja monitor on vana Beelinea 15tolline kineskoopmonitor. Ise arvan, et moni- toris on asi, aga teie? Ette tänades. Rein

[d] Mis see täpselt pinisema hakkab? Mo- nitor või arvuti? Mõlemad võivad nii häälitseda. Monitor võib tõesti läbi olla, teise arvutiga proovides saaks kindlust, kas tuleb pilt ette. Arvutikastis võib pinisejaid mitu olla, kuid esimesena kahtlustaks toiteplokki. Samas võib tegu olla kehva pesas oleku või kokkuso- bimatusena videokaardil, mälu, protsessoril. Et kokkusobivust teada saada, tuleks vaadata sama emaplaadi foorumeid, võib aidata BIOSi uuendus. Riistvaraline viga võib olla toiteplokil, emaplaadil, videokaardil, mälu ja protsessoril, kuid mis täpselt, ei saa kindlalt proovimata kah- juks öelda.

ostujuht

Digifoto

Viljar Sepp
Digitaalne peegelkaamera
ehk dSLR

● Peegelkaamerat eristab „seebikatest“ see, et tema komplekti on võimalik eriti palju raha paigutada. Võid peagi avastada, et erinevad lisad maksavad kaks-kolm korda rohkem kui kaamera kere ise. See on täiesti normaalne.

Vaadeldes odavama otsa digikeresid, võib öelda, et neil kõigil on oma head-vead, ent korraliku pildi saab neist kätte igaühel. Seega soovitaks esmalt minna poodi ja nad läbi katsuda. Kuidas kaamera tundub? Mõni istub halvemini peos, teist ei tahagi käest panna. Kas olulised asjad on kiirelt ja mugavalt timmitavad või peab menüüdesse kaevuma?

Kuid kaamera kere ei ole kõige olulisem. Kehva objektiiviga on tihti ka tulemuseks n miljonit kehva pikslit. Kui alguses lööb objektiivide valik silme eest kirjuks, võid võtta nn *kit*-objektiivi, mis

komplektina kaasa tuleb. Need on küll alla keskmise kvaliteediga ja „pimedad“, ent tegemist on üsna odava koolirahaga, et teada saada, mida sul tegelikult võiks vaja minna. Teine toru, millega üldiselt alt ei lähe, on 50 mm/F1,8 fiksoobjektiiv – odav, terav, valgusjõuline ja õpetab „jalgadega suumima“. Tahad rohkem pildi peale, astud ise tahapoole, tahad vähem, pead lähemale kõndima. Kuna hea objektiiv peab kaua vastu, ei tasu peljata järelturgu – kontrolli ainult, kas vastav mudel sulle sobib. Eestis liiguvad enam üldiselt Canoni ja Nikoni objektiivid.

Võimalusel hangi juurde välklamp – pardavälgu ja välise välklambi võimalustel ning tulemusel on märgatav vahe. Tihedama pildistamise puhul ei tee paha teine mälukaart, varuaku, kaardilugeja ja filtrid.

Arvutid

Leho Lahtvee
Lauaarvutite protsessorid

● Protsessor on nelinurkne „jalgadega“ plaat, mis läheb emaplaadile oma kindlasse pesa, ilma milleta arvuti ei tööta. Protsessorite kohta kirjutatakse arvuti reklaamlehel tavaliselt esimese reas: näiteks 2,8 GHz, mis näitab sagedust ehk siis kiirust. Kui arvutitest näiteks mängudega viimast pole vaja võtta, ei ole üldiselt tavatöös erilist vahet, kas kiirus on paarsada megahertsi kiirem või aeglasem.

Peamised protsessorivalmistajad personaalarvutitele on praegu Intel ning AMD, kes pidevalt turu ja uute tehnoloogiate arenduses mõõtu võtavad. Igal tootjal on omad mudelid.

Levinuimateks on tänapäeval Intelilt Pentium 4 ja Celeron protsessorid ning AMD-lt Athlon64 ja Sempron. Odavamad Celeron ja Sempron on mõeldud kontoritesse või mitte väga nõudlikele arvutikasutajatele. Pentium 4 ja Athlon64 on jõudsamate arvutite südameks.

Siin on aga tootjad pildi kirjuks teinud, sest erinevaid versioone on palju. P4-l on vend Extreme Edition, mis on väga kallis ja võimas. Erinavad

pesasid P4-le on kaks: Socket 478 (kadumisel) ja Socket LGA775. Athlon64-l on kolm versiooni: võimas FX, kahetuumaline X2 ja lihtsat 64bitine. On ka erinevad pesad: Socket 754 ja Socket 939.

Uus kuum sõnapaar on *dual-core*. See tähendab, et protsessori sisse on mahutatud kaks (või tulevikus rohkemgi) tuuma, mis töötavad nagu kaks protsessorit. See mõjub jõudlusele loomulikult ülihästi. Nii AMD-l kui Intelil on juba selliseid protsessoreid pakkuda.

Protsessoritel on erinevad perekonnad, millede erinevused on vahemälude suurustes (KB või MB, mida suurem, seda parem), tehnoloogiates (nanomeetrid), siinikirustes, kuumenemises, ühilduvuses, ka ülekellamise võimes. Kui protsessor ja emaplaat pesa suhtes ühilduvad, siis see ei anna veel garantiid, et nad koos töötavad. Seetõttu palun uuri müüjalt kõik täpselt välja ja leia asjatundjaga oma vajadusele ja arvuti võimalustele vastav pesatäide.

Mobiilside

Henrik Roonemaa
Telefonide operatsioonisüsteemid

● Jah, see on tõesti nii, ka mobiiltelefonidel on erinevad operatsioonisüsteemid nagu arvutitel võivad olla. Ent erinevalt arvutitest loeb operatsioonisüsteem ainult kallimate mudelite puhul, millesse on sisse pandud midagi erilist.

Vahe tuleb sellest, et tavalised mobiiltelefonid töötavad suhteliselt suletud operatsioonisüsteemiga, kus võib olla küll Java tugi ja seetõttu võimalus ise teatud programme juurde lisada. Symbiani või Microsofti Windows Mobile operatsioonisüsteemiga telefonid meenutavad aga juba oluliselt rohkem (pihu)arvuteid, nende jaoks töötavad hoogsalt tarkvara välja tuhanded pisikesed firmad. Nii võib oma mobiiltelefonisse tõmmata endale vajaliku programmi, olgu selleks kas või MSN Messengeri klient.

Laias laastus on konkurents kahe populaar-

sema operatsioonisüsteemi vahel: Symbian ja Microsoft Windows Mobile. Symbiani kasutavad näiteks Nokia ja Sony Ericssoni teatud mudelid (Nokia puhul tunneb selle ära näiteks Series 60 süsteemi nime järgi), Microsoft on aga oma Windowsi kõvasti surumas ja nii võib seda leida Motoroladest, Qtekidest ja paljude muude siinkandis vähemtuntud firmade telefonidest.

Mõned ütlevad, et Symbian on parem, kiirem ja kulutab vähem akut. Teised aga kiidavad taevani Windows Mobile'i kasutusmugavust ning Windowsi-sarnasust. Igaljuhul tasub telefoni ostes tähele panna, kas äkki seal on sees mõni selline operatsioonisüsteem, siis tead, et selle telefoniga saab teha palju rohkem, kui vaid helistada.

[FILM]

Crash

• Kindlasti on [digi] lugejate seas filmihuvilisi, kes hindavad väga kõrgelt „Magnoliat”. Teile on uus soovitus: „Crash”. Paul Haggise kõrgelt hinnatud ja mitmetel filmifestivalidel esitatud teos seob kokku erinevate inimeste elud kasutades rassismi, erinevaid kultuuritaustu, valestimõistmisi, suhete keerdkäike, õnnelikke ja õnnetuid juhuseid. Elu on ebaõiglane, vales teel olijad saavad võimaluse oma teod heastada, paremate vaadetega tegelesed teevad vigu ... kelle silmad avanevad, kes on valmis oma karjääri nimel ohverdusi tegema... Veidi alla kahetunnise filmi kohta on teemat mõttetegevusele piisavalt palju. [\[d\]LEHO LAHTVEE](#)

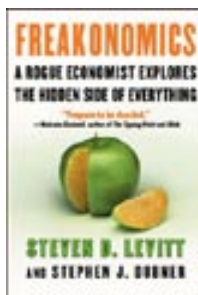

[RAAMAT]

Freakonomics

Steven Levitt, Stephen J. Dubner

• USA uue põlvkonna majandusteadlane Steven Levitt on kuulsaks saanud veidi harjumatu küsimuste esitamise ning neile siis olemasolevatest andmetest matemaatiliselt-statistiliselt pädevate vastuste otsimisega. Näiteks väidab ta, et kodus ümbruskonnas on lapse jaoks mitu-mitu korda ohtlikum kui kodus olev relv.

„Freakonomicsis” (kirjutatud koos ajakirjanik Stephen J. Dubneriga) vaatab ta maailma läbi tabelite ja numbrite peegli ning üritab esmapilgul seostamatute arvude kaudu lahti seletada, miks midagi on juhtunud ja mis tegelikult ühiskonna arengut suunab. Hea näide: kui lapsel on kodus palju raamatuid, läheb tal koolis hästi, ilmselt seetõttu, et raamatuid hindavad vanemad hindavad ka haridust ja õppimist üldse. Lapsele raamatute ettelugemine ja temaga regulaarselt muuseumis käimine aga ei oma õpitulemustele sisuliselt mitte mingit mõju.

Levitti seletusi maailma asjadele ei saa võtta puhta kullana, aga veidike teistmoodi paneb „Freakonomics” mõtlema küll. Ja seda ongi ju vaja. [\[d\]HENRIK ROONEMAA](#)

[RAAMAT]

Kohtume trompetis! Elvis oli kapis!

Urmas Vadi (Loomingu Raamatukogu 2005/28)

• Vadi on oskuslikult seganud üsna realistlike olukordi ootamatute, lausa unetaoliste piltidega. Nii leiab lugeja end sageli olukorrast, mis üsna võimatu tundub, kuid Vadile ei tekita probleemi lugeja viimine neisse olukordadesse ja ka sealt väljatoomine.

Esimeses näidendis tegutsevad kaks vanaprouast öde, kellel veel kolmaski öde. Kolmas öde on kas väljamõeldud või ära surnud ja siis uuesti elavaks mõeldud, kuid prouade tekst ja käitumine on vapustav. Oma rolli täidavad ka kärbseseeneleotis, munatee ja munakompressid.

Teise näidendi tegevus toimub Elvise majamuuseumis. Seal on kolm Elvist (kes kõik arvavad loomulikult, et just tema on see ainus ja õige), üks ehe Elvise ehk Tema Ise, kodanik Slipson, kes on ehtsa Elvise vend (vist!?) ja Elvise naine. Vaatamata suhteliselt lühikestele tekstidele üllatavad tegelased lugejat pea iga lausega. Ka selles tükis liigub Vadi oskuslikult reaalsuses ja irrealsuses, praeguses hetkes ja kujutletavas maailmas ning minevikus.

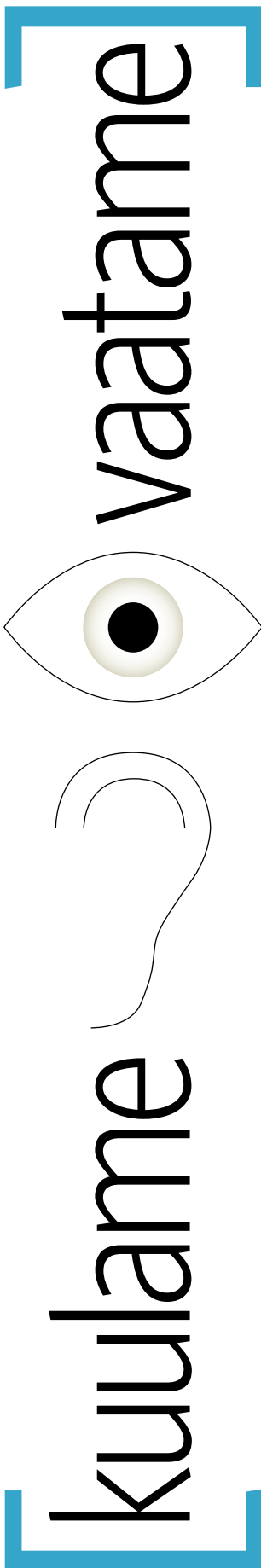
Minult kummardus Urmas Vadi ees – elamus oli vägev! [\[d\]MARKO TIIDELEPP](#)

[PLAAT]

Thievery Corporation The Cosmic Game

ESL Music

• Thievery Corporationi uue plaadi peal on üks geniaalne lugu (David Byrne'iga koos tehtud „The Heart's A Lonely Hunter”) ja ülejäänud on üle keskmise head. Kõla poolest nagu Thievery Corporationi ikka (palju vahvaid biite ja eri keeltes lauluribaid), ent „The Cosmic Game” saab plaadimängijas ise hämmastavalt hästi hakkama. Muusika tuleb nii ühtse voona, et kordagi pole näiteks vaja mõnd lugu vahele jätta või palade vahet hüpelda. Las ta mängib. [\[d\]HENRIK ROONEMAA](#)

Miks paks naine ei laula?

● Mind huvitab, miks te nii palju Firefox'i reklaamide? Saan aru, et Internet Explorerit ei saa kasutada, aga Opera viimane versioon on sellest ju 70 korda mugavam. Siiani minu mälu järgi ei ole ma [digi]s sellest midagi kuulnud. Minu meelest on Opera kõige kiirem ja mugavam brauser ning arvan, et seda võiks lugejatele tutvustada. Esko [digi] vastus:

● Tead, tegelikult annab isegi IE-d kasutada, aga Firefox on oluliselt lahedam. Brauserivärk on aga nagu küsimus härjasilmast või kahelt poolt praetud munast. Mõlemad teevad lõpuks ühte ja sama asja ning on paremad kui toores muna. Firefox'i turuosa on siiski oluliselt suurem kui Opera oma, kuigi ka meie tunnistame, et Opera on täitsa lahe.

Jõulupreemiat oodates

● Tere, kirjutan teile sellepärast, et mul on idee, millest võiksite järgmises [digi]s kirjutada. Nimelt internetipoodidest – kuidas tellida, millised neist on usaldusväärsed, kas Eestisse üldse saadetakse kaupa ja kui palju tellimine maksab. Ma arvan, et see huvitaks paljusi tehnikahuvilisi, kuna internetipoodide kaup on kõvasti odavam kui poodides müüdav. Sven

Tarkpeadele oma klass

● Alustuseks hea ajakiri teil, olen kõiki numbreid lugenud ja need on olnud asjalikud. Aga minu arust võiks üks rubriik veel olla. Kavatsen osta lähiajal endale uue mobiili, tegelikult *smartphone*'i ehk targa telefoni – teil olla *smartphone*'de rubriik, kus iga nädal ühe telefoni ja tarkvara arvustus koos viidetega (kui tegu on vabavaraga). Loodan, et see teile vastukarva pole. Sass

[digi] vastus:

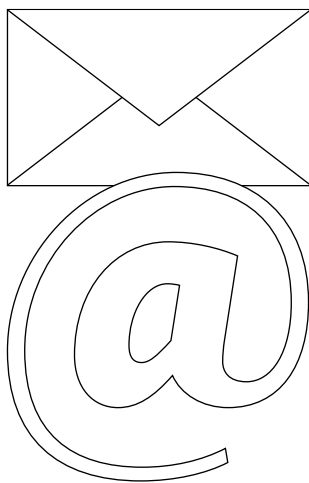
● Pärts oma rubriiki nutitelefonidele hetkel plaanis ei ole. Telefonid saavad arvustatud muu kauba keskel, aga tarkvaraülevaateid võime tõesti aeg-ajalt teha. Viis punkti mõtte eest.

● Olen ostnud [digi] alates esimesest numbrist. Enim meeldib mulle mängurubriik [play], kuna olen tõeline mängusõltlane. Seetõttu meeldib mulle lugeda uudiseid mängudest ja uurida, kuidas üht või teist mängu on hinnatud. [digi] meeldib mulle ka selle poolest, et ta ei kubi keerulistest sõnadest nagu tavalised arvutiajakirjad. Viimases numbris oli eriti huvitav jälgida HR-2 tegemisi. Sellist tahaks ju endalegi. Edu edaspidiseks! Olle

[digi] andis mulle hobi!

● Teie ajakiri on päris tore ja selle sees peitub hulganisti pilte ja muud huvitavat peaaegu igale lugejale. Endale olen eesmärgiks seadnud iga kuu osta uus [digi] ning olen kõik nende vahelt saadud plaadid pannud ühte suurde torni, kus on neid juba mitu-mitu tükki. Teie ajakirjast sain endale otsekui uue hobi – hakata koguma teie

saabunud post

Kirjuta meile:

● e-posti aadressil
digi@presshouse.ee

● aadressil

[digi]

Paldiski mnt 26a
10149 Tallinn

plaate, see on tore ja põnev, ainult et ajakiri võiks tihemini välja tulla, siis oleks plaate rohkem. Plaatidel on alati midagi uut ja huvitavat ning eriti hea on see, et nendest asjadest on ka ajakirjas viited, mis selle või teise asjaga teha saab.

Kuna ma ise suurt plaate ei osta ja oman neid vähe, siis vähemalt teie ajakirja vahelt saan kord kuus plaadi. Kindlasti võiks teil olla koduleht, kus oleks teie vanade väljaannete kättesaamise võimalus ja foorum. Jään ootama järgmist väljaannet, et oma CD-kollektsiooni vähegi suurendada. Martin

Otsin tasuta veebieditori

● Te võiksite kirjutada mõnes oma numbris kodulehe valmistamisest ja programmidest, mida selleks soovitaksite. Selle numbriga võiks ka CD-l kaasas olla mõni teie soovitatud kodulehevalmistamise programm (Kuna häid programme tasuta ei saa, siis võiksite vähemalt mõne prooviversiooni panna). NB! Ajakiri on väga-väga hea!!! Crime

[digi] vastus:

● Üks täitsa hea ja tasuta kodulehetegija on Mozilla Suite (www.mozilla.org). Katsume näiteks järgmisele plaadile panna.

Saadame roboti Eurovisioonile

● Teie viimases numbris on megakihvt humanoidroboti video. Kas seda videot levitada tohib? Paneks kodulehele lingi ja näitaks sõpradele ka. Või peab seda koos [digi]ga tegema? Tanel

[digi] vastus:

● Me pole Almiri käest küsinud, aga usume, et tohib küll. Aga müüa sa seda kindlasti ei tohi. Kui kahtlusi tekib, küsi Almirilt järele: almir@etek.chalmers.se.

Plaadiprobleemid

● Leidsin röömuga kioskist ajakirja värskes numbris. Aga pettumuseks osutus kilevahel olev CD: Peeter Marveti õpetus ei käivitu ja GIMPshopi ei ole võimalik installeerida (*not responding*). HR-2 video aga käib lõbusalt. Kas tegemist võib olla praakeksemplariga või on kogu partii aia taha läinud? Kuidas edasi? Parimat! Ilmar

[digi] vastus:

● Kel vigaste plaatidega probleeme, soovitame kõigepealt proovida mõnes teises arvutis. Plaadilugejad on mõnikord väga pirtsakad seadmed. Kui viga tundub siiski plaadis olevat, saada katki-ne plaat meile, vahetame välja.

Teie ajakiri pehmelt öeldes ruulib!!!

● Ajakirjaga tutvusin esimest korda siis, kui istusin tädi autos ja nägin Skype'i CDd. Seega võiks öelda, et loen ajakirja alates esimesest numbrist. Kohe järgmine kuu oli aastatellimus vormistatud.

Ajakirjas võiks olla lugejamänge, küsimusi nagu TMis. Ja auhinnad oleksid ka. Rohkem võiks olla tarkvaraartikleid. Hea on, et alati on kaasas CD, millelt saab igasugu vahvaid asju. Täiega

sooviks oma arvutisse internetti. Loodame, et see soov ka täitub. Pikka iga soovides, Taavi

Openoffice.org ajab närvi mustaks

● Kui sain esimese numbriga, siis seal oli kaasas Openoffice.org 2.0 Beta. Installeerima seda ei hakanud, kuna on olemas Microsoft Office. Hoopis tekkis küsimus, et miks on Openoffice.org nii populaarne, kas tõesti ainult sellepärast, et ta on tasuta. Minu jaoks tekitab ta ainult probleeme, kuna seal on võimaliku üles leida vajalikke käskke. Kas kuskil on mingeid juhiseid, et saaks teada tähtsamate funktsioonide asukohad (kasutan tööjuures teinekord ja siis on mõnikord täitsa jama). Ning paha ei teeks ka võrdlus nende kahe programmi vahel ja üldse võiks olla ka viirusetõrjete võrdlus, sest neid on päris palju, ning ei tea, millist valida. Eva

[digi] vastus:

● Mõnele inimestele meeldib kasutada vaba tarkvara, sest siis ei ole nad ühegi suure korporatsiooni meelevaldas. Ja mõnele inimestele meeldib kasutada lihtsalt tasuta tarkvara. Openoffice.org on nii populaarne sellepärast, et ta on väga hea. Ja tasuta. Ja vaba. Üldiselt ei tohiks Microsoft Office'iga harjunule Openoffice.org väga keeruline olla, kui just väga spetsiifilisi käskke taga ei aja. Aga eestikeelset nõu saab lehelt <http://et.openoffice.org>. Ja alati võib ka konkreetseid küsimusi meile saata.

Ei tea, mis nad sest Apple'ist õige kiidavad...

● Olen väga vaimustuses, kuidas te mingi detaili häid ja halbu omadusi välja toote ning sooviks sellega seoses näha [digi]s artiklit Apple'i sülearvutitest. Mis muudab need kõrge hinna ning tagasihoidlike näitajatega sülearvutid paremaks kui kaks korda odavamad, mille näitajad on palju suuremad? Rahvale võiks tutvustada ka Mac keskkonda ja selle erinevusi Windowsi ja Linuxiga. Anti

Vinge ajakiri jee!!!

● Võiks olla koht, kus kõik [digi] kasutajad saaksid omavahel kirjutada ja mõtteid vahetada, näiteks teie kodulehel. Enri

[digi] vastus:

● Mõtlemele, kaalume, arutame, tegeleme. Ükskord ta tuleb niikuinii.

Minu arvuti sai teise koha!

● Kõigepealt tahaksin tänada teid väga hea ajakirja eest! [digi]s on olnud palju häid ja huvitavaid artikleid, mis on olnud samas ka väga kasulikud. Näiteks eelmises numbris meeldis mulle väga tutvustus programmist Google Earth, mille ma ka kohe endale tõmbasin. Väga huvitav oli ka kooliarvutite test

[KUU KIRI]

Ettevaatust, kurjad veebisaidid!

● Ma ei kirjuta siia, et võita, sest ma raudselt ei võida (needus vist, kuigi võiks võita!). Võiksite teha sellise rubriigi, kus räägitakse viirustest ja sellest, kust need arvutisse tulevad. Esimesel korral seletate ära, mida teeb arvutisse sattunud *keylogger* või mis ta üldse on. Sinna kõrvale võiks kirja panna veebisaitide, kus iial ei tohiks käia, näiteks mul on läinud arvuti tuksi tänu nendele saitidele: www.crackspider.net, www.ccracks.com, www.serial.ws ja kindlasti kõige hullem www.serial.com (sõber pidi selle lehe pärast kaks korda masina parandusse viima ja ühe korra *format C:* tegema) Elton

[digi] vastus:

● Elton on meile kirjutanud vist esimese numbriga ilmumisest saadik ja tõepoolest pole kunagi midagi võitnud. Nüüd kuuluvad sulle Microsofti suurepärane entsüklopeedia Encarta ning boonuseks kaks mängu veel ka. Aga sa ei võitnud tõele au andes küll seetõttu, et meil oleks süda härdaks läinud, vaid sellepärast, et sinusuguseid ettevaatamatuid tüüpe on veel palju, kes süüdimatult kõikvõimalikel krakkide ja piraattarkvaraga veebisaitidel ringi kolavad ja sealt oma arvutisse igasugust sodi lasevad installeerida. Sinu nimetatud veebisaidid on vaid mõned neist tuhandetest, mis tegelikult on ohtlikud ja neid kõiki ajakirja laduda pole mõtet. Parim kaitse on õppida ise sisetunde järgi vahet tegema, millised lehed on turvalised ja millised mitte. Ja milleks sulle krakkidega veebisaidid? Kasuta parem tasuta tarkvara meie kaaneplaatidelt!

(minu arvuti sai kusjuures teise koha). Aga üks parimaid artikleid oli üle-eelmises [digi]s ilmunud tutvustus (ja ka põhjalik õpetus) programmist FeedReader. Sellegi installeerisin koheselt arvutisse. Üldiselt võiks olla rohkem juttu tarkvarast ja just vabavarast. Pakuksin välja ka ühe teema, mis võiks olla mõnes järgnevas numbris. Nimelt Windows XP optimeerimisest, sarnaselt FeedReaderi õpetusega. Veel üks mõte – koostaksite mingisuguse HTMLi juhendi, kus tooksite ära mõned huvitavamad nipid. Olge ikka sama mõnusad edasi. Kristjan

Pea norus

● Jutustan teile ühe loo. Olin kodus ja lugesin väga huvitavat ajakirja [digi]. Lugesin rubriiki [play], kui äkki sattus mu silm sõnale *carmageddon*. See on üks mu lemmikmängudest. Kuid edasi lugedes polnud enam kõik nii roosile kui algul. „Carmageddon 4“ ja katkestatud. Lugesin artiklit kolm korda, enne kui aru sain, mis toimub. Viimases lauses öeldi, et [digi] toimetuse on minuti leinaseisakus, see tekitas väga kaastundliku meeleolu ning võtsin ka ise minuti leinaseisakuks. Axel

Kirjutage, kirjutage. Julgemini ja rohkem. Ja et paremini näeks, mida te kirjutate, annavad [digi] ja Acme Computers järgmise kuu parimale lugejakirjale auhinnaks 17tollise MAG LCD-monitori.

Sa ei tea, mis on MAG? Jäta meelde. MAG on tuntust koguv monitorivalmistaja, kelle ekraanid on võitnud hulgaliselt auhindu.

Keity

Jumalasse usud?

Südamess usun. Käin leerikoolis ning tahaksin kiriklikku laulatust.

Usud sa kollektiivi jõusse või juhi jõusse, kes kollektiivi edasi liikuma paneb?

Ma arvan, et jõud on ikka inimese sees.

Parim mälestus?

Aasta tagasi, kui oma kallimaga tutvavaks sain.

Mis sinu kirg on?

Tantsimine. Tantsutrupp Egoiste.

Tippklass. Välismaa-plaanid?

Kunagi peaks oma tantsutrupi tegema. Seda siis, kui lapsed tulevad, sest siis ma enam lavale ei lähe. Aga praegu, loomulikult on siht olla parim. Ja mitte ainult enda tunde järgi parim, vaid just võistlusi võita.

Mida lugesid viimati?

Need väikesed pehmeaanelised kiirromaanid. Ja teemaks ikka armastus.

Kas sa usud, et peale Maa on kuskil veel elu?

Ei usu.

[KEITY]

Tegevus

Töötamine ja tantsimine. Tantsimine on ka töö. Käin pidudel. Vahel harva.

Mobiiltelefon

Samsung. See peaks olema mingi E-330 äkki. Klapiga. Digikaameraga.

Arvuti

HP sülearvuti.

E-post

Isegi siis, kui tööl ei ole, vaatan iga päev paar

korda. Püüan üsna vähe arvuti taga olla, aga siiski olla ühenduses.

SMS

Päris tihti. Tihti on minu jaoks umbes viis. Oleneb ka perioodist. Aga pigem helistan.

Muud vidinad

Vahel digifotokas. Õhtul või enne pidu pilte teha. Me nimetame neid beibetamispiltideks. Kui kõik on üles löödud ja elevel.

FOTO: EGERT KAMENIK

DIGA MULTIFORMAATNE SALVESTAV DVD-MÄNGOJA, SALVESTAB RAHULIKULT JA ÄÄRMISELT KVALITEETSELT.

HDD
Hard Disk Drive

Ettevõtte kõrvaldab multiformaatne DVD-mängija

Uus DIGA salvestav DVD-mängija
sari võimalikult kiiresti parandab
salvestuskiirust ilma kõrga populatsiooniga
salvestamiskiirust, LP (põhja kiirusega
salvestamine), horisontaalreoliteerimise
tavaliselt 250- kuni 500 raud.
See loom salvestuse viirgriidistamine
tõhusalt vähendab sünkroniseerimise
DIGA pakub unustamatult head salvestuse
plüüsi kiirust. Veelgi enam, multiformaatne
DIGA ei ole lihtsalt salvestamine
ja salvestamine, vaid salvestamine
kõik võimalikud. Tänu sellele
kõrvaldada on kõik viirgriidistamine
142 tundi salvestamisaega.

Vaatamiseks veebi kodulehti
www.panasonic-europe.com

DIGA

SALVESTAV JA MÄNGIJA

DVD-RAM
DVD-RW Inceel
DVD-R
+R

MÄNGIJA

DVD-RW
DVD-RW
+R

Panasonic
Ideas for life

Pidu algab öösel.
Jäädvusta see.

Uus Olympus μ -DIGITAL 600
6 miljonit piksliit ja Bright Capture tehnoloogia kindlustavad
jumalikud kaadrid ka äärmiselt erilistes olukordades

OLYMPUS

Your Vision. Our Future

www.olympus-europa.com